

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	<i>Страница</i>
Доклад на независимите одитори	
Годишен доклад за дейността	1-22
Декларация за корпоративно управление	23-35
Нефинансова декларация	36-40
Финансов отчет:	41-47
Отчет за доходите	42
Отчет за всеобхватния доход	43
Счетоводен баланс	44
Отчет за собствения капитал	45-46
Отчет за паричните потоци	47-48
Пояснителни бележки	49-135

Доклад на независимите одитори

До акционерите на „Юробанк България“ АД

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Юробанк България“ АД („Банката“), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2017 г. и отчета за доходите, отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2017 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Банката в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Нашият одиторски подход

Общ преглед

Като част от планирането на нашия одит ние определихме ниво на същественост и оценихме рисковете от съществени неточности във финансовия отчет. По-конкретно, ние взехме предвид къде ръководството е направило субективни преценки; например, по отношение на значителни счетоводни оценки, включващи правене на предположения и разглеждане на бъдещи събития, които по своята същност са несигурни. Както при всички наши одити, разгледахме и риска от пренебрегване от страна на ръководството на вътрешния контрол, включително, наред с други въпроси, дали има доказателства за пристрастие, което представлява риск от съществена неточност, дължаща се на измама.

Ние определихме обхвата на нашия одит, за да можем да извършим достатъчно работа, което да ни позволи да изразим мнение върху финансовия отчет като цяло, вземайки предвид структурата на Банката, счетоводните процеси и контроли и отрасъла, в който Банката оперира.

Ниво на същественост

Обхватът на нашия одит беше повлиян от това, че приложихме ниво на същественост. Одитът е планиран така, че да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет не съдържа съществени неправилни отчитания. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка. Те се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, взети въз основа на финансовия отчет.

Въз основа на нашата професионална преценка, ние определихме определени количествени прагове за ниво на същественост, включително ниво на същественост за финансовия отчет като цяло, както е посочено в таблицата по-долу. Тези нива на същественост, заедно с качествени съображения, ни помогнаха да определим обхвата на нашия одит и естеството, времето и обхвата на нашите одиторски процедури и да оценим ефекта от неправилните отчитания, ако има такива, както самостоятелно, така и съвкупно за финансовия отчет като цяло.

Ниво на същественост за финансовия отчет като цяло

7,555 хил. лв.

Как го определихме

Приблизително 5% от печалбата преди данъци

Обосновка относно приложения показател за определяне на нивото на същественост

Ние приложихме печалбата преди данъци като показател за определяне на нивото на същественост защото, от наша гледна точка, това е показателят, посредством който ползвателите на финансовия отчет обикновено оценяват представянето на Банката, както и защото той е общоприет показател за определяне на нивото на същественост.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведеня от нас одит

Провизии за обезценка по предоставени кредити и аванси на клиенти

Вижте стр. 117 (Приложение 13 „Предоставени кредити и аванси на клиенти“)

Ние фокусирахме работата си в тази област, тъй като ръководството прави субективни преценки по отношение както на времевия диапазон на признаване на обезценките така и по отношение на оценката на сумите които следва да бъдат признати.

Идентифицирането на обезценките и определянето на възстановимите стойности на предоставените кредити са част от преценките на Банката, които освен всичко друго включват оценка за наличието на обективни доказателства за обезценки, вероятността за неизпълнение, финансовото състояние на кредитополучателите, очакваните бъдещи парични потоци и стойността на обезпеченията. Използването на различни допускания би могло да доведе до различни стойности на разхода за обезценка на предоставените кредити и аванси на клиенти.

Тъй като тази позиция представлява значима част от общо активите на Банката и предвид свързаната с нея несигурност по отношение на преценките, ние считаме това за ключов одиторски въпрос.

Нашият одиторски подход включва оценка на цялостното управление на процесите по кредитиране и провизиране в Банката.

Ние оценихме методологията за съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: класификация и оценка“.

Ние оценихме и извършихме тестове на дизайна и оперативната ефективност на контролите по отношение на процесите по кредитиране и провизиране и констатирахме, че може да разчитаме на тях за целите на одита.

За индивидуално обезценените заеми ние извършихме, на извадкова база, детайлен преглед на кредитни досиета. Ние оценихме критично допусканията във връзка с идентифицирането на обезценките и оценяването на очакваните парични потоци (възстановими стойности), определени на базата на оценките на обезпеченията или други източници за погасяване. Нашите тестове не идентифицираха съществени пропуски.

По отношение на обезценките, изчислени на колективна база, направихме тестове на използваните модели и правилността на ключовите входни данни като вероятности за неизпълнение (PD) и загуби от неизпълнение (LGD), и където разполагахме с информация, съпоставихме данните и допусканията с историческите резултати.

Ние не констатирахме съществени неточности в резултат на нашата работа.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от *доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация*, изготвени от ръководството в съответствие с Глава Седем от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация ние също така изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството и Наредба № 38/2007 г. на Комисия за финансов надзор

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е представена изискваната, съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл.100н, ал.8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, информация.

г) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставена и е изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводство.

Изявление във връзка с чл. 33 от Наредба № 38/2007 г. на Комисия за финансов надзор (КФН) за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

На база извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката в хода и контекста на нашия одит на нейния индивидуален финансов отчет като цяло, ние сме констатирани, че създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на Наредба 38 на КФН по отношение на дейността на Банката в ролята ѝ на инвестиционен посредник по реда на чл.28-31.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такава съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Банката от общото събрание на акционерите, проведено на 31 декември 2017 г., за период от една година.
- „Мур Стивънс България – Одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Банката от общото събрание на акционерите, проведено на 31 декември 2017 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Банката представлява двадесети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 г. на Банката представлява първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Мур Стивънс България – Одит“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.

- За периода от 1 януари 2017 г. до 31 декември 2017 г. освен одита, "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД е предоставило на Банката обучения на стойност хиляда лева и междинен преглед за групови цели на стойност 78 хил. лв., а "ПрайсуотърхаусКупърс България" ЕООД е било в процес на предоставяне на данъчна услуга за 7 хил. лв., представляващи 30% от общата договорена сума по този ангажимент.

За "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

Джок Нюнан

Анна Ботева

Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 03-04-2018

София, България

За „Мур Стивънс България – Одит“ ООД

Стефан Ненов

Стефан Ненов

Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 03-04-2018

София, България

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

Ръководството на Банката представя годишен отчет за дейността към 31 декември 2017 г.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Юробанк България АД (Банката или Пощенска банка) е лицензирана кредитна институция и инвестиционен посредник, предлагащ обслужване на физически лица, корпоративно и инвестиционно банкиране в България. Централният офис на Банката се намира в град София. Адресът на управление е п.к. 1766 гр. София, ул. „Околовръстен път” 260.

Дейността на Банката се регулира от приложимото законодателство за кредитните институции и инвестиционните посредници. Основните надзорни органи са Българска народна банка (БНБ) и Комисията за финансов надзор (КФН).

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Макроекономическа среда

Изминалата 2017 година беше вероятно най-добрата година за световната икономика след глобалната финансова криза. Всички основни региони и икономики се подобряваха едновременно, нещо което не беше наблюдавано в последните години, като ръстът на световния БВП се очаква да достигне 3,7% през 2017 година, воден от инвестициите и търговията. Световната търговия силно нарасна през втората половина на годината, подкрепена от ръста на производството, най-вече в Азия, което от своя страна се корени в по-високото ниво на инвестиции. Перспективите за следващите две години са дори още по-оптимистични – ръстът на БВП се очаква да се ускори до около 4% през 2018 и 2019 г. Прогнозата се базира на допускането, че сегашните благоприятни условия ще продължат, не само в развиващите се пазари, но също и в развитите икономики, където фискалните и монетарни перспективи се подобряват. В САЩ обявената данъчна реформа и пакетът с мерки за стимулиране на инвестициите в инфраструктурата се очаква да дадат тласък на икономиката, докато ЕС ще продължи да се възползва от експанзионистичната парична политика, политическата стабилност и подобряващия се пазар на труда.

Рисковете пред събдването на тази прогноза включват ескалиращото геополитическо напрежение и нарастващия протекционизъм. В дългосрочен план, фокусът на управляващите трябва да бъде насочен към структурните политики, необходими за стимулиране на ръста, заздравяването на институциите, отговорни за прокарването на тези политики, както и участието в работната сила, което представлява значително предизвикателство в застаряващите общества.

Икономиката на ЕС, в частност, отбеляза рекордна година – реалният ръст на БВП се очаква да достигне 2,4% - не само най-високото ниво за последните 10 години, но и повече от половин процентен пункт над първоначалните прогнози. Подобни темпове трудно ще бъдат поддържани през следващите две години, поради намаляващия ръст на заетостта, по-бавното увеличение на реалния разполагаем доход и забавящия се ръст на инвестициите. Според прогнозите, ръстът на икономиките на страните от ЕС ще се забави до 2,2% и 2,0% съответно през 2018 и 2019 година, докато в страните от еврозоната той ще бъде малко по-нисък – съответно 2,1% и 1,9%. Горните прогнози не включват Обединеното кралство, което се очаква да напусне ЕС през март 2019 г.

В много от големите икономики паричната политика се нормализира – Федералният резерв продължи да увеличава лихвите през 2017 г., като този ход беше последван от Английската централна банка, която повиши основната си лихва за пръв път от 2008 г. насам. ЕЦБ остави основната лихва на исторически ниски нива, но обяви, че ще ограничи нетните покупки на облигации от началото на 2018 година. Въпреки това, ЕЦБ си запази правото да удължи програмата за изкупуване и няма да бърза да увеличава основната лихва, докато инфлацията остава ниска.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Макроикономическа среда (продължение)**

През 2017 г. българската икономика е нараснала с 3,6%, според предварителните данни на НСИ. Въпреки че ръстът е малко по-нисък, отколкото през 2016 г. (3,9%), устойчивият темп през последните три години е знак, че българската икономика най-накрая е успяла да преодолее последствията от кризата. Макроикономическата рамка остава солидна, а някои индикатори достигат предкризисни нива.

Основният двигател на растежа беше потреблението, което се увеличи с 4,5% на годишна база като макроикономическата стабилност, намаляващата безработица и по-високият разполагаем доход насърчиха домакинствата да потребяват повече. Индексът на потребителското доверие се увеличава слабо, но реалните действия са по-важни от изследванията, като данните показват, че потребителите купуват повече дълготрайни стоки. Това обаче се отразява негативно на външния сектор – вносът се изстреля нагоре, достигайки 7,2% ръст на годишна база, докато ръстът на износа падна до 4,0% на годишна база.

Инвестициите очаквано се възстановиха през 2017 година и техният принос беше положителен през последните три тримесечия, след като стартът на нови проекти, финансирани от ЕС, набира скорост, заедно с подновеният интерес към строителния сектор и вълната от нови инвестиции в производствени мощности. Брутното капиталобразуване загуби част от инерцията си през последното тримесечие, но все пак се увеличи с 3,8% на годишна база, най-високият ръст от 2009 г. насам.

Общият износ (по цени FOB) се увеличи с 10,7% през 2017 г. до 52,2 млрд. лв. През първите девет месеца на годината, ръстът на износа към трети страни изпреварваше този към страните от ЕС, но през последното тримесечие ръстът на първия беше отрицателен, в резултат на което и двата показателя завършиха на едно и също ниво в края на годината. След като падаше през 2015 и 2016 г., износът към Русия отскочи през 2017 г., нараствайки с повече от 80% на годишна база до 1,4 млрд. лв. и измествайки Китай като най-големия търговски партньор извън ЕС. Износът към Китай също се увеличи значително – с 36% до 1,25 млрд. лв. Подобряващата се икономическа активност насърчи вноса на инвестиционни и потребителски стоки, в резултат на което вносът рязко се увеличи с 15,4% на годишна база до 59,1 млрд. лв. по цени CIF. Търговският дефицит се свиваше през последните няколко години, достигайки най-ниската си точка през 2016 година в размер на само 4 млрд. лв., но подскочи отново през 2017 г. до 6,85 млрд. лв.

Преките чуждестранни инвестиции обърнаха отрицателния тренд и се увеличиха до 902 млн. евро за 2017 г. Повече от половината инвестиции бяха под формата на дългови инструменти (702 млн. евро), докато реинвестираната печалба беше 230 млн. евро, сравнена с 341 млн. евро през 2016 г. Трябва да се отбележи, че през годината няколко компании изплатиха значителни дивиденди на своите чуждестранни собственици, намалявайки по този начин размера на реинвестираната печалба. Най-много инвестиции са дошли от Холандия (876 млн. евро), следвана от Швейцария (127 млн. евро) и Германия (94 млн. евро).

През 2017 година инфлацията се завърна. Докато през 2016 индексът на потребителските цени беше съвсем малко над нулата, през 2017 г. той се покачи до 2,8%, най-високото ниво за последните 5 години. Инфлацията беше водена от по-високите цени на хранителните продукти и енергийните източници, процес, който започна през втората половина на 2016 г. и продължи през 2017 г. Цените на комуналните услуги се повишиха с 5,4% на годишна база (цената на топлоенергията скочи с 23%, основно поради ръста на цената на газообразните горива със 17%), цените на хранителните продукти бяха със 3,8% по-високи отколкото година по-рано, а ресторантите и хотелите увеличиха своите цени средно с 2,8%. В отрицателна посока се движеха цените само на две групи – комуникации (-0,7%) и облекло и обувки (-0,5%). Инфлацията се очаква да се успокои през 2018 година и да бъде около 1,5% на годишна база, макар че намаляващата безработица и увеличаващите се доходи ще продължат да оказват натиск върху индексът на потребителските цени. Пазарът на труда продължава да се възстановява и недостигът на персонал се изостри в много сектори и региони.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Макроекономическа среда (продължение)**

През 2017 година данните на НСИ показват, че процентът на безработица пада с 1,1 процентни пункта до 5,6%, най-ниското ниво от 2008 г. насам и по-ниско от средното за Европейския съюз. Наблюдават се значителни разлики в процента на безработица по региони – докато в югозападния регион на България (включващ София) процентът на безработица е 3.3%, то в северозападната част на страната той е все още над 10% и се влошава през последните две години.

Броят на безработните падна до нова най-ниска стойност от 190 хиляди души, докато коефициентът на заетост във възрастовата група 15-64 г. се повиши до 67,1% през 2017 г. - рекордно ниво в най-новата история на страната. Икономическото възстановяване даде възможност дори и на дългосрочно безработните да се включат отново в пазара на труда и техният брой е най-нисък от 2010 г. насам. Въпреки растящата заетост, застаряването на населението оказва своето влияние и работната сила се свива с 250 хиляди души през последните 10 години, повече от две-трети от които във възрастовата група 15-24 години. От друга страна, коефициентът на безработица в същата група намалява наполовина през последните три години до 11,6% и може би ще достигне едноцифрено число през 2018 г.

Средната заплата се увеличи с 10,9% през 2017 г. до 1 123 лв. В повечето сектори заплатите нарастват с двуцифрени темпове, като най-бързорастящите са образование (след като правителството увеличи заплатите на учителите през изминалата година), както и секторите под средното ниво като административни и спомагателни дейности и доставяне на води и канализационни услуги. Информационните технологии и комуникациите продължават да бъдат най-добре платения отрасъл със средна заплата от над 2 500 лв.

Бюджетът завърши с излишък за втора поредна година. Излишъкът беше 845 млн. лв., от които 309 млн. лв. от националния бюджет и 536 млн. лв. от европейските фондове. Бюджетът се движеше с голям плюс през годината, достигаш над 2% от БВП през втората половина, но правителството спазва традицията да преразпредели значителни суми през декември, като по-ранно плащане на земеделските субсидии и допълнително финансиране за националната програма за енергийна ефективност. Бюджетните приходи бяха със 7,5% (1,5 млрд. лв.) по-високи в сравнение с миналата година. Приблизително две-трети от допълнителните приходи идват от данък добавена стойност (970 млн. лв. или 7,2% повече на годишна база), което беше повлияно от по-високия внос и инфлацията. Увеличението на заплатите донесе допълнително 370 млн. лв. в бюджета, което е ръст от 12,6% на годишна база. В същото време правителството продължи да не инвестира достатъчно. Капиталовите разходи през 2017 година бяха 1,7 млрд. лв. – едва 82% от годишния план и 15% по-ниски отколкото през 2016 г.

В края на 2017 г. дългът на централното правителство възлиза на 12,7 млрд. Евро (24,9% от БВП), което е намаляло с 1,1 млрд. Евро през последната година. През юли 2017 г. е емитирана емисия еврооблигации в размер на 950 млн. Евро и е изплатена със средства от фискалния резерв. Българското правителство планира балансиран бюджет тази година и не предвижда допълнително финансиране от международните пазари.

През 2017 година и трите големи агенции повишиха кредитния рейтинг на страната с едно ниво. Рейтингът на България според Фич е ВВВ (дългосрочен рейтинг в чуждестранна и местна валута със стабилна перспектива), според Мудис – Ваа2 (в чуждестранна и местна валута със стабилна перспектива) и според С&П – ВВВ- (отново в чуждестранна и местна валута със стабилна перспектива).

Банкова система

Българската банкова система записа поредна силна година, въпреки че конкуренцията продължи да изяжда приходите на банките. Нетната печалба (1,17 млрд. лв.) е със 7% по-ниска, отколкото за предходната година (1,26 млрд. лв.), но през 2016 г. банките отчетоха еднократен ефект от около 180 млн. лв. от придобиването на Visa Europe от Visa inc. Кредитирането изглежда да се е възстановило, въпреки вълната от отписвания през годината.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Банкова система (продължение)**

Макроикономическото възстановяване съживи търсенето на кредити и на годишна база брунтните кредити нараснаха с 3% до 56,1 млрд. лв. Кредитите към компании се увеличиха с 1,1% до 36,3 млрд. лв., докато потребителските кредити нараснаха с 5,5% до 9,15 млрд. лв. Жилищните ипотечни кредити бяха начело, увеличавайки се със 7,8% до 9,46 млрд. лв., поради подновения интерес към пазара на недвижими имоти. Друга причина за по-високото търсене на кредити е, че цикълът на ниски лихвени проценти приближава своя край и се очаква през следващата година лихвите да обърнат посоката си на движение. Това най-вероятно вече е факт в сегмента на потребителско кредитиране, където лихвите растат от средата на годината.

Ръстът на лихвените нива ще бъде задържан от огромните ликвидни буфери, които българските банки натрупаха през последните години. Само през 2017 г. компаниите и домакинствата добавиха близо 4,3 млрд. лв. към своите спестявания и, въпреки че това е по-ниско в абсолютна и относителна стойност отколкото през 2016 г., е с над 1,7 млрд. лв. по-високо отколкото ръста на нетните кредити. Този излишък беше прибавен към ликвидните активи на банките, които достигнаха 32,9 млрд. лв., което представлява коефициент на ликвидност от 39%.

Депозитите от нефинансови предприятия се увеличиха с 13% (2,8 млрд. лв.) до 24,2 млрд. лв., а депозитите от домакинства с 4,8% (2,26 млрд. лв.) до 49,5 млрд. лв. Значителен спад (с близо 30% на годишна база) беше наблюдаван при депозитите от други финансови предприятия (предимно застрахователни компании и пенсионни фондове), които бяха изтеглени в търсене на по-добра доходност и с цел да бъдат защитени от отрицателните лихви, наложени от някои банки в отговор на отрицателните лихви по свръхрезервите. Българските банки плащат средно 0,2% по своите депозити, около половина от това, което са плащали година по-рано, но продължават да изпитват трудности да намерят печеливш начин за употреба на излишната си ликвидност.

По-ниските лихвени разходи не можаха да компенсират ерозирането на лихвения приход, идващо от силната конкуренция на кредитния пазар. Лихвените приходи спаднаха с 273 млн. лв. (8% на годишна база) до 3,04 млрд. лв., докато лихвените разходи бяха със 143 млн. лв. по-ниски (28% на годишна база), отколкото година по-рано. Нетният приход от такси и комисиони спомогна за покриването на част от разликата като се увеличи със 75 млн. лв. (8,1% на годишна база). Общият приход намаля с 4,3% годишно (175 млн. лв.) до 4,1 млрд. лв. Банките се опитват да защитят доходността си чрез стриктен контрол върху разходите, които са с 1,2% по-ниски до 1,8 млрд. лв. и по-малки разходи за обезценка – 6,3% намаление до 745 млн. лв., но успяват само частично – възвращаемостта на капитала пада с 1,2 процентни пункта до 9.5%, а коефициентът разходи към приходи се увеличава с 1,5 процентни пункта до 46,5% през 2017 година.

Изчистването на кредитните портфейли от необслужвани експозиции продължава със стабилен темп – коефициентът на необслужвани експозиции намаля с 3,5% до 14,8%, а коефициентът на покритие остана стабилен на ниво от 53%. Обемът на експозиции, които не са обслужвани повече от 1 година, падна с близо 20% през годината (1,2 млрд. лв.), най-вече поради отписвания и продажби на портфейли. Няколко големи продажби на портфейли бяха приключени или ще бъдат приключени в скоро време. Процесът ще продължи през 2018 година, тъй като банките имат все още около 8,3 млрд. лева необслужвани експозиции в балансите си в края на 2017 г., от които 5,3 млрд. лв. са с просрочие повече от 1 година. Капиталовата адекватност остава солидна – коефициентът на капиталова адекватност към септември 2017 година е 22,2%, същият като през декември 2016 г., въпреки увеличаващия се кредитен портфейл и рекордните дивиденди изплатени от най-големите банки през 2017 г.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Основни промени в регулаторната среда**

През декември 2017 година влязоха в сила промени в Закона за кредитните институции, с които се въведоха препоръките от Програмата за оценка на финансовия сектор. В критериите за лицензиране се въвежда задължение за банките да предоставят допълнителна информация за действителните акционери на лицата, които пряко или непряко притежават над 20 на сто от капитала на институцията. Законът разширява и кръга от лица, чиито експозиции следва да се третират като експозиции към свързани с банката. Вътрешните експозиции ще трябва да бъдат одобрявани не само от управителния съвет, но и също така от надзорния съвет, съответно от членовете на съвета на директорите, които не са изпълнителни членове.

През декември 2017 г. беше приет Регламент (ЕС) 2017/2395 за изменение на Регламент (ЕС) 575/2013 по отношение на преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо собствения капитал и за третирането като големи експозиции на някои експозиции в публичния сектор, деноминирани в местната валута на която и да е държава членка. По отношение на МСФО 9, регламентът позволява период на постепенно въвеждане, с което би се смекчило въздействието на новия модел за обезценка. Институциите ще имат правото да добавят към базовия си собствен капитал от първи ред част от увеличените провизии за очакваните кредитни загуби за преходен период от максимум 5 години. Регламентът също така предвижда преходни мерки за освобождаване от лимита за големи експозиции, който се прилага по отношение на експозиции към някои дългови инструменти на субекти от публичния сектор на държавите членки, деноминирани в местната валута на която и да е държава членка. Преходният период следва да продължи три години, считано от 1 януари 2018 г., за експозиции от този вид, които са поети на 12 декември 2017 г. или след тази дата, докато за експозиции от този вид, които са поети преди тази дата, следва да се прилагат правилата за унаследяване и тези експозиции следва да продължат да се ползват от освобождаването за големи експозиции.

Развитие и основни индикатори от дейността на Юробанк България

Юробанк България успя да подобри резултатите си от 2016 г. и записа още една рекордна година в историята си. Нетната печалба достигна нов връх от 136 млн. лв., почти 14% повече отколкото за предходната година. Възвращаемостта на капитала остана стабилна в размер на 11,43%, въпреки че се изчислява върху по-висока база. Банката се представя по-добре във всяко едно отношение – активите, кредитите и депозитите нараснаха, приходите се увеличиха, разходите намаляха, а провизиите за обезценка останаха стабилни.

През 2017 г. Юробанк България се завърна към органичен растеж след успешното приключване на придобиването на клона на Алфа Банк в България през 2016 г.. Активите се увеличиха с 8,8% (603 млн. лв.) до 7 421 млн. лв., позволявайки на Юробанк България да стане четвъртата по големина банка на пазара по размер на активите. Ръстът на активите беше задвижван от депозитите, като последните нараснаха с близо 556 млн. лв. (10,1% на годишна база) до 6 080 млн. лв. Депозитите на корпоративни клиенти се увеличаваха по-бързо отколкото депозитите на ритейл клиенти, което спомага за ребалансирането на депозитната структура, за увеличението на трансакционния приход и за намалението на разходите за лихви. Депозитите на корпоративни клиенти се увеличиха с 337 млн. лв. (31% на годишна база) до 1 430 млн. лв., докато депозитите на ритейл клиенти (включително малки предприятия) нараснаха по-скромно – с 219 млн. лв. (5% на годишна база) до 4 650 млн. лв. Депозитите на корпоративни клиенти съставляват 24% от всички клиентски депозити, увеличение спрямо делът им от 20% година по-рано.

Ликвидността остава солидна – коефициентът на ликвидност в края на 2017 г. е 39,15% (намаление от 1 процентен пункт спрямо декември 2016 г.) и Юробанк България добави още 140 млн. лв. към ликвидните си активи до общо 2 403 млн. лв. Банката не разчита на външно

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Развитие и основни индикатори от дейността на Юробанк България (продължение)**

финансиране, като депозитите от клиенти съставляват над 99% от всички привлечени средства. Депозитите от банки и други привлечени средства паднаха с 61 млн. лв. до 39 млн. лв., тъй като банката може да се финансира по-евтино от местния пазар, отколкото от институционални клиенти.

Юробанк България успя да се възползва от подновеното търсене на кредити от клиентите и да разшири кредитния си портфейл с фокус върху обезпеченото и фирменото кредитиране. Брутните кредити се увеличиха с 571 млн. лв. (12,3% на годишна база) до 5 198 млн. лв. Четири-пети от увеличението дойдоха от корпоративни клиенти и техните кредити в края на 2017 г. бяха 2,152 млн. лв. или 41% от общия кредитен портфейл. Кредитирането на корпоративни клиенти спомогна да се усвои по-бързо излишната ликвидност и да се увеличи доходоносният портфейл по разходоефективен начин, без да бъдат компрометирани стриктните кредитни критерии. Ипотечните и потребителските кредити нараснаха с по 5% (85 млн. лв. и 30 млн. лв.) съответно до 1,656 млн. лв. и 678 млн. лв. Кредитите за малки предприятия останаха практически без промяна, но се очаква да се увеличат през 2018 г., с оглед на икономическия ръст и новите програми, насочени към насърчаване на кредитирането на малки и средни предприятия.

Нетните кредити се увеличиха по-бързо от брутните (с 614 млн. лв. или 14,6% на годишна база), тъй като банката продължава да изпълнява своята стратегия за намаляване на необслужваните експозиции чрез мерки за събиране, отписване и продажба на портфейли. Коефициентът на кредити с просрочие над 90 дни към брутните кредити се подобри с 3 процентни пункта, а коефициентът на покритие остана на ниво от 58%.

През 2017 година акционерите на Юробанк България, взимайки под внимание стабилната финансова позиция на банката, както и резултатите от проведените регулярни и извънредни стрес тестове през последните няколко години, решиха да одобрят разпределянето на дивидент за пръв път от 2004 г. насам. Размерът на дивидента беше 58,7 млн. лв. (30 млн. евро), или малко под 50% от нетната печалба за 2016 г. Ефектът върху коефициента на адекватност на базовия собствен капитал от първи ред се изчислява на около 130 базисни точки. В допълнение, въвеждането на делегирани регламенти 241/2014 и 183/2014 през 2017 година понижи коефициента на адекватност на базовия собствен капитал от първи ред с още 40 базисни точки. Тези два ефекта напълно покриват намалението с 1,6 процентни пункта на коефициента на адекватност на базовия собствен капитал от първи ред през 2017 г. В края на 2017 г. последният беше 21,77%, значително над регулаторните прагове, осигурявайки на банката достатъчно капитал за да продължи органичния си растеж.

Конкуренцията на пазара оказва значителен натиск върху лихвените равнища по новите кредити. Лихвеният приход на Юробанк България се понижи само с 2% на годишна база до 298 млн. лв. като увеличението на кредитния портфейл облекчи до известна степен свиването на лихвените равнища. От друга страна, въпреки значителния приток на депозити, лихвените разходи намалеха с 56% на годишна база до 14 млн. лв., напълно компенсирайки намалението на лихвения приход. Нетният лихвен приход се увеличи с 4% до 284 млн. лв., нараствайки за четвърта поредна година, а нетният лихвен марж беше 4,05% в края на 2017 г. Нетният приход от такси и комисиони скочи с 15% на годишна база до 80 млн. лв. Банката успешно изпълнява стратегията си за задълбочаване на отношенията с клиентите си и промотира кръстосаните продажби, което води до по-високи приходи от парични преводи, поддържане на сметки и обмяна на валута. Другите оперативни приходи са с 11 млн. лв. по-ниски, отколкото през 2016 година, което се дължи изцяло на еднократния ефект от продажбата на кредитни портфейли през 2016 г. Дори и без отчитането на този еднократен ефект, общият приход от дейността през 2017 година беше с 1,2% по-висок до 371 млн. лв.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Развитие и основни индикатори от дейността на Юробанк България (продължение)**

Коефициентът разходи към приходи се подобри значително, падайки с 4,7 процентни пункта до 35,5% като разходите се върнаха към нормалните си нива след придобиването на Алфа Банк България през 2016 г. Общите разходи бяха 132 млн. лв. през 2017 г. (11% намаление спрямо 2016 г.) включващи разширената клонова мрежа и по-високия брой служители. Нетният приход от такси и комисиони покрива 61% от оперативните разходи на банката, което е важен индикатор за ефективността на нейната дейност. Провизиите за обезценка (69,7 млн. лв.) бяха на същото ниво като през 2016 година, но намаляват като процент от нетните кредити от 1,7% на 1,4% за 2017 г.

Събития след датата на баланса

Няма съществени събития след датата на баланса, които да имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2017 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Рискът е съставна част от дейността на Банката за постигане на нейните стратегически и бизнес цели. Поемането на риск е присъщо на финансовия бизнес, а оперативните рискове са неизбежна последица от осъществяването на дейността. За това навременното и ефективно управление на риска е важен приоритет за ръководството на Банката.

Дейността на Банката е изложена на различни финансови рискове и тя включва анализ, оценка, приемане и управление до определена степен на риска или комбинацията от рискове. Политиката за управление на риска отразява целите на Банката. Банката не възнамерява да поддържа големи рискови позиции с цел да се увеличи доходността в краткосрочен план. Поради това целта на Банката е да постигне баланс между риск и възвръщаемост и да минимизира потенциалните негативни последици за дейността си.

Последователната и ефективна рамка за идентификация, оценка, мониторинг и контрол на риска е изцяло документирана от звеното за управление на риска в Банката. Тази рамка формира единна основа за дефиниране на стратегиите, политиките и процедурите на всички звена в Банката, които поемат риск.

Банковите политики за управление на риска са предназначени да идентифицират и анализират рисковете, да определят лимити и контроли, да следят нивото на различните видове риск и придържането към определените лимити с помощта на надеждна и съвременна информационна система.

Надзорният съвет на Банката (НС) е делегирал на Риск Комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска. Риск Комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти на всички кредитни, пазарни, ликвидни и оперативни рискове. Към момента това се допълва от функциите на риска. В допълнение Вътрешният одит извършва независим преглед на управлението на риска и контролната среда.

Управлението на риска в Банката обхваща съществените рискови области във всички портфейли и операции. Ръководството е отговорно за създаването и развитието на процеси и системи за ефективно и ефикасно извършване на банковите операции, адекватен контрол на риска, разумно управление на дейността, коректни оповестявания към външни и вътрешни потребители и спазване на вътрешните и външни правила и регулации.

Звената, чиято отговорност е измерването, отчитането и контролирането на риска имат ясно определени отговорности, които са независими от останалите бизнес звена в Банката. Създадените в Банката системи за вътрешен контрол осигуряват адекватно разделение на задълженията, с цел да се предотврати конфликт на интереси между дейностите по поемане, одобряване, мониторинг и контрол на риска.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Звеното „Управление на риск“ в Банката участва активно в създаването и ценообразуването на новите продукти, в изготвянето на нови процедури, във вземането на бизнес решения, както и във въвеждането на ефективни механизми за управление и контрол на риска. Вътрешните процедури подsigуряват за Банката, че рисковете, присъщи на новите продукти и инициативи, се идентифицират своевременно и са обект на адекватен анализ и контрол, преди да бъдат въведени или предприети.

Основните четири вида риск, управлявани и контролирани от страна на Банката, са кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск и оперативен риск.

Кредитен риск

Банката е изложена на кредитен риск за възможността насрещната страна по сделката да не е в състояние да изплати в срок дължимите суми в пълен размер.

Експозиции към кредитен риск възникват основно от дейности, свързани с предоставяне на заеми на клиенти и от инвестиционни дейности, свързани с придобиване на дългови и други ценни книжа в портфейла на Банката. Кредитен риск има и по задбалансовите финансови инструменти като поети кредитни ангажименти и риск на контрагента в извънборсови дериватни операции.

Банката използва рейтингови системи и подходяща методология на йерархията при оценка на кредитоспособността на корпоративните си клиенти. Рейтинговите системи включват както количествена, така и качествена информация за всеки един отделен кредитополучател с цел оценяване на неговата кредитоспособност и определяне на кредитния му рейтинг. Банката определя кредитното качество на кредитите, отпуснати на корпоративни клиенти, на индивидуална основа като използва съответния рейтинг на клиента, както и на база задълбочени анализи на определен брой качествени и количествени критерии. Класификацията на кредитите на малки предприятия и граждани е базирана на анализи на просрочия по групи. Групирането е на база общи характеристики на съответните продукти, на подобен риск, който носят и на типа на обезпечението.

Експозициите към кредитен риск се управляват редовно чрез анализ на способността на настоящите и потенциални кредитополучатели да извършват плащанията за главници и лихви съгласно договора за кредит и чрез промяна на кредитните лимити, където е уместно. Експозицията на всеки кредитополучател е ограничена от съответните лимити, покриващи балансовата и задбалансовата част на експозицията. Задбалансовите ангажименти към клиентите включват валутни и лихвени деривативи, банкови гаранции, акредитиви и други финансови инструменти.

В съответствие със своята стратегия за управление на риска, Банката поддържа ниско ниво на концентрация на риска по индустрии и клиенти.

Банката оценява на месечна база рисковите експозиции, свързани с кредитния портфейл чрез класифициране и провизиране на кредитите в съответствие с МСФО и Политиката за провизиране. Провизиите за обезценка отразяват вероятността Банката да не съумее да упражни своите права и върху предоставените в нейна полза обезпечения по просрочените кредити.

Пазарен риск

Банката е изложена на пазарен риск, представляващ риска от потенциални финансови загуби в резултат на неблагоприятни промени в пазарни променливи като лихвени проценти, валутни курсове или цени на капиталови инструменти. Справедливата стойност или бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент могат да варират вследствие на изменения в пазарните променливи и по този начин да повлияят на печалбата на Банката.

Корпоративните ръководни принципи по отношение на контрола и наблюдението на пазарните рискове са дефинирани в „Политиката за пазарен и контрагентски риск“ на Банката, разработена в съответствие с Политиката за пазарните и контрагентски рискове на Групата.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Пазарен риск (продължение)**

“Политиката за пазарен и контрагентски риск” се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията, необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на управление „Капиталови пазари”, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск.

Установената от Банката рамка за контрол и управление на пазарните рискове цели да защити Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринесе за стабилността на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса, както и да изгради прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения. Отдел „Пазарен Риск“ на Банката отговаря за привеждането на банковата организационна структура и управленски процес в съответствие с най-добрите международни практики, поставянето на минимални стандарти за контрол на пазарните рискове и осъществяване на връзката между бизнес стратегията и операциите - от една страна, и целите на контрола и наблюдението на риска - от друга.

Банковият апетит за пазарен риск е изразен под формата на номинални лимити за експозициите към пазарни рискове, както и чрез характеристики като различни типове разрешени пазари, продукти, държави, контрагенти и валути. Измерването на пазарния риск се осъществява текущо чрез използването на данни за номиналните експозиции и лимити върху тях, допълнени от извършването на регулярни стрес тестове. Банката не използва VaR-базирани лимити. При решение на Ръководството на Банката в бъдеще е възможно да бъде въведен допълнителен value-at-risk анализ.

Системата за оценка на пазарния риск на Банката измерва рисковете, свързани със следните специфични пазарни фактори:

а) Лихвен риск

Дейността на Банката е свързана с постоянно поддържане на експозиции, чувствителни на колебанието на пазарните нива на лихвените проценти, което оказва въздействие върху финансовата позиция и паричните потоци на Банката. Лихвеният риск е вероятността за промяна в лихвения марж, който може да се увеличи, но също така би могъл и да се намали или да доведе до загуби при поява на неочаквани движения на пазарните лихвени проценти. Лихвеният риск може да включва риск от промяна на цените, риск от промяна в кривите на доходността, базисен риск, спред риск и риск от волатилност. Ръководството наблюдава на месечна база нивата на лихвените дисбаланси и оценява необходимостта от предприемане на промени в лихвените проценти на Банката.

б) Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответното въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от откритата валутна позиция на Банката е срещу евро, като обменният курс на лева спрямо еврото е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд в България. Ръководството определя лимити за откритите позиции по отделни валути и за нетната обща открита позиция както за овърнайт, така и за дневните позиции, като тези лимити се следят на ежедневна база.

в) Риск, свързан с цените на капиталовите инструменти

Рискът от промяна на цените на капиталови инструменти е риск от потенциални загуби поради неблагоприятна промяна в цените им. Той включва директен риск, риск от волатилност, спред риск и дивидентен риск.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**Ликвиден риск**

Ликвидният риск е рискът, при който Банката не може да посрещне плащания, свързани с нейните финансови пасиви, когато станат дължими, както и да възстанови средства след тяхното изтегляне. Последствията могат да бъдат невъзможност за изпълнение на задължения за изплащане на депозити и кредитиране.

Банката има ограничен апетит по отношение на ликвидния риск и приема потенциално увеличени разходи по поддържане на ликвидни буфери с оглед подсигуряване на адекватна ликвидна позиция.

Банката поддържа политики за ликвидността, които подсигуряват наличието на адекватни практики в областта на управление на ликвидността. Като част от своята рамка за управление на ликвидния риск Банката съблюдава различни ликвидни съотношения и индикатори. Основните аспекти, които следва да бъдат взети под внимание при контрола на ликвидността, са ликвидните съотношения, наличието на достатъчно и качествени ликвидни активи и буфери, профилът на падежните несъответствия, разнообразието и стабилността на депозитната база, съотношението на кредити към депозити, резултатите от провежданите стрес тестове и др.

Банката анализира ликвидната си позиция също така и при стресови сценарии, разработени да проверят адекватността на ликвидната позиция на Банката да устои на кризисни ситуации (например значителен отлив на депозити, редуциране на кредитните линии и др.).

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за регулярното изготвяне и докладване на вътрешния отчет за ликвидните несъответствия и заложените в него ликвидни съотношения. Отделът независимо упражнява контрол на ликвидния риск и ескалира всякакви отклонения към съответните ръководни органи.

Управителният съвет (УС) на Банката възлага на Комитет за управление на активите и пасивите (АЛКО) първостепенна отговорност да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел да управлява лихвения и ликвиден риск на Банката. На стратегическо ниво АЛКО управлява активите и пасивите на Банката с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения. В неговите правомощия е да взема всички необходими решения по отношение на лихвената политика, управлението на ликвидността и активите и пасивите на Банката и да определя целевите параметри по потенциалното външно финансиране. Оперативното управление на ликвидността на Банката и изпълнението на решенията на АЛКО относно управлението на ликвидността се възлагат на Началника на управление „Капиталови пазари“.

Целите и политиките на Банката относно управлението на финансовия риск, експозицията към кредитен, пазарен и ликвиден риск, както и анализ на чувствителността към пазарен риск са представени в бележки Ц. 1, 2 и 3 към финансовия отчет.

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, СЛУЧИЛИ СЕ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА

Пощенска банка, с юридическо име „Юробанк България“ АД, е четвъртата по активи банка в България, с широка клонова мрежа в цялата страна и значителна клиентска база от граждани, фирми и институции.

Банката има 26-годишно присъствие сред лидерите на банковия пазар в България. Тя е водещ фактор в нововъведенията и формирането на тенденциите в банковия сектор в страната през последните години и е многократно награждавана за своите иновации. Финансовата институция заема стратегическо място в банкирането на дребно и корпоративното банкиране в България.

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, СЛУЧИЛИ СЕ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банката е един от лидерите на пазара на кредитни и дебитни карти, жилищното и потребителско кредитиране, спестовните продукти, както и по отношение на продуктите за корпоративни клиенти – от малки фирми до големи международни компании с присъствие в страната. Финансовата институция е с една от най-добре развитите клонови мрежи и модерни алтернативни канали за банкиране.

Пощенска банка получи престижното отличие „Работодател на годината“ за 2017 г. от първите годишни награди за Employer branding на b2b Media. Финансовата институция бе отличена за своята цялостна стратегия за изграждане на работодателска марка, включваща различни дейности за подобряване на работната среда, успешното управление, развитие и задържане на таланти, възможностите за професионално развитие и ангажиране на служителите в проекти и кампании за подобряване състоянието на околната среда и в подкрепа на обществото.

През юни 2017 г. Българската агенция за кредитен рейтинг (БАКР) потвърди дългосрочния рейтинг на Пощенска банка на ВВ+, краткосрочен рейтинг В, с положителна перспектива. Дългосрочният рейтинг на Банката по национална скала също беше потвърден на А-(BG), с положителна перспектива.

И през тази година Пощенска банка продължи да създава модерни банкови продукти и услуги, които са без аналог на пазара, даващи реална добавена стойност на клиентите. По примера на иновативните световни практики във финансовата сфера и за да отговори на очакванията на модерните потребители, през септември 2017 г. банката инвестира в създаването на изцяло нов бранд за иновативно потребителско кредитиране „Моменто“, които ще продължи да развива и през 2018 година. Банковото финансиране в специално създадените центрове „Моменто“ набляга на удобството, бързината и индивидуалния подход. Новите центрове са част от стратегията на банката за развитие на дигитални канали за финансиране, за да се постигне устойчиво потребителско преживяване. През 2017 г. Пощенска банка продължава да развива и специализираните си центрове за потребителско и жилищно кредитиране за удобство на своите клиенти в цялата страна.

През 2017 г. Пощенска банка спечели отличие в категория „Качество“ от третите годишни награди за успешен бизнес на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). Престижната награда бе присъдена на финансовата институция за създаването на качествени продукти, модерни канали за обслужване, уеб-базирани услуги и устойчиви ползи за клиентите. Банката получи и престижната награда в категория „Динамика на развитие“ от годишните награди на „Асоциация Банка на годината“.

През август световният лидер в сферата на разплащателните услуги Western Union (Western Union Regional Business Team Bulgaria) отличи Пощенска банка със специална награда за „Бизнес развитие за 2016“ сред банките партньори на организацията. Наградата се присъжда за високото качество на предлаганите услуги във всичките клонове на финансовата институция в страната и за отчетения ръст на трансакциите.

За шеста поредна година Пощенска банка е определена за топ попечител в България от сп. Global Custodian - най-престижното световно списание в областта на попечителските услуги, известно със своите годишни проучвания, които се приемат като бенчмарк за сектора. Банката отново е с най-високите числови оценки при всички категории. Пощенска банка е най-голямата банка-депозитар в България - с най-голям брой обслужвани колективни инвестиционни схеми, както и ексклузивен представител на един от най-големите европейски депозитари – Clearstream Banking Luxembourg.

Финансовата институция спечели приз за „Най-добра банка в България в търговското финансиране“ от годишната класация за 2017 г. на Global Banking & Finance Review.

Пощенска банка разшири възможностите за изгодно финансиране на бизнеса, подписвайки гаранционно споразумение с ЕИФ за 70 млн. евро по оперативна програма „Инициатива за МСП“.

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, СЛУЧИЛИ СЕ ПРЕЗ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Споразумението е за предоставяне на гаранция по отпусканите от банката кредити с 60% покритие от ЕИФ. За трета поредна година банката подкрепя националния конкурс на вестник „24 часа” – „Големите малки”, защото вярва в голямото значение на малкия бизнес.

Пощенска банка запази лидерската си позиция на пазара на факторинг услугите по изкупени вземания и за четвърта поредна година е фактор №1 за България с 37% пазарен дял от цялостния обем на факторинг услугите и с над 68% дял от експортния факторинг. Банката е привлякла както нови корпоративни клиенти, така и нови контрагенти на настоящите си клиенти, като е изградила здрав и печеливш портфейл.

В допълнение, Пощенска банка отчете ръст в жилищното кредитиране на годишна база от 50%. По данни на банката ипотечният бизнес се развива най-бързо в големите градове София, Варна, Бургас, Пловдив и Стара Загора, където финансовата институция отчита двуцифрен ръст, а в Благоевград, Добрич и Велико Търново ръстът е дори над 100%.

През годината Пощенска банка продължи организацията на поредица от специализирани конференции в подкрепа на бизнеса в страната под надслов „Пощенска банка среща бизнеса“. През 2017 г. екипът на Банката посети Бургас, Варна, Русе и Хасково. На тези срещи специалистите на Банката представят пред представители на местния бизнес стратегически решения за подпомагане на бизнеса в съответните региони.

Чрез партньорството си с Eurobank Private Bank Luxembourg и нейните 100% специализирани и строго персонализирани услуги за частно банкиране, Пощенска банка продължава да развива модерния си център „Частно банкиране“. Клиентите на банката могат да се възползват от набор от инвестиционни услуги по доверително управление, управление на активите и бизнес консултиране.

Осем българи участваха по покана на Пощенска банка в състезанието Beyond Hackathon, което е част от инициативите на Центъра за иновации на Юробанк, чиято цел е да вдъхновява, развива и промотира отворените иновации в сферата на финансовите услуги. Банката подкрепя състезанието за втора поредна година. Един от българските екипи впечатли журито с идеята да се имплементира лесен начин за дарения чрез програмите за лоялни клиенти на банките.

НОВИ ПРОДУКТИ

Пощенска банка въведе през 2017 г. още иновативни продукти и услуги, съсредоточавайки се в предлагането на удобства и допълнителни ползи за клиентите.

Кредитна програма „Повече днес” е най-новото финансово решение на Пощенска банка, с която наложи нови стандарти в потребителското кредитиране в България. С нея клиентите могат да увеличат разполагаемия си доход с до 50%, а в определени случаи дори и повече. Тя включва широка гама от кредитни продукти, като с нея клиентите имат възможност бързо и лесно да обединят задълженията си по кредитни карти, потребителски или ипотечни кредити до 100 000 лв. Освен по-добро управление на личните финанси, програмата дава възможност на потребителите да спестят време за други свои цели, плащайки на определена дата само една и по-ниска вноска в една банка. Кредитна програма „Повече днес“ е един от най-успешните продукти на финансовата институция. За нея банката е отличена със златно Effie от престижния конкурс Effie Bulgaria и получава първа награда в категория „Нова услуга” от конкурса за изключителни постижения в маркетинговите комуникации BAAwards'2017, организиран от Българската асоциация на рекламодателите.

През 2017 г. Пощенска банка представя на своите клиенти още един нов продукт - иновативната кредитна карта Mastercard Cash, която дава възможност на потребителите да теглят пари в брой без лихва, за която получава и бронзовото отличие в категория „Услуги“ от Effie Bulgaria. Пощенска банка бе обявена и за най-ефективен бранд според EFFIE Index България 2017.

НОВИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

След задълбочено проучване на нагласите на потребителите, през месец март Банката предлага на своите клиенти още един нов продукт, който е без аналог на българския банков пазар. „Супер сметк@“ е иновативна разплащателна сметка за заплата, с която клиентите сами премахват месечната си такса и дори могат да получават паричен бонус, като я използват активно в ежедневието си. С новия продукт банката стимулира по-евтините и удобни електронни разплащания, като предоставя месечни бонуси. По този начин вместо да заплащат месечна такса клиентите могат да получат сериозно финансово предимство от своята сметка за заплата. При само 5 електронни трансакции на месец, като теглене на пари в брой от банкомат, плащане на ПОС терминал в търговски обекти или онлайн пазаруване, банката премахва автоматично месечната такса за поддържане на сметката. В допълнение, при плащане и на 3 битови сметки през интернет банкирането (e-Postbank) или мобилното банкиране (m-Postbank) клиентите получават и допълнителен паричен бонус, равен на месечната такса за обслужване на сметката.

През месец април Пощенска банка стартира предлагането на своята модерна и удобна услуга „Банкери Насреща“ в още три града в страната. Освен в София мобилни банкови експерти консултират безплатно настоящи и бъдещи клиенти на финансовата институция в градовете Пловдив, Варна и Бургас. Услугата представлява безплатна професионална консултация, като експертите предоставят решения, съобразени с конкретните нужди на клиента, и съдействат за попълването на необходимите документи и входирането им в банков клон. В удобно и предварително заявено време и на място, предпочитано от клиента, мобилните банкери отговарят на всички въпроси, свързани с потребителски и жилищни кредити, овърдрафти и кредитни карти.

За да отговори на потребителското търсене на възможности за инвестиции с по-висока доходност, Пощенска банка разработи нов и атрактивен депозитен продукт – „Структуриран Депозит INDEX“. Депозит INDEX е депозит в евро за 36 или 60 месеца с гарантирана главница, минимална основна лихва и възможност за допълнителна доходност – бонус лихва. Бонус лихвата е обвързана с представянето на борсовия индекс – STOXX Europe 600 Health Care. Той е част от Групата на Германската фондова борса (Deutsche Boerse Group) и е един от индикаторите за представянето на т.нар. суперсектори в европейската икономика. Индексът следи представянето на ключови компании в сектора на здравеопазването. Банката представя на своите клиенти и партньори новия „Структуриран Депозит INDEX“ на стилно събитие през месец май.

Пощенска банка стартира партньорство с Booking.com, световният лидер в осигуряването на места за настаняване, като всички притежатели на кредитните карти Mastercard и Visa от Пощенска банка получават допълнителни 5% отстъпка за всяка резервация през сайта на банката с Booking.com в България или чужбина.

През последната година Пощенска банка отчита завишен интерес към покупка на имот в България от българи в чужбина, като на годишна база регистрира значителен ръст от 55% на запитванията от българи, работещи в чужбина. Банката дава удобно решение на тези клиенти с жилищен кредит „У дома“, разработен специално за българите в чужбина. Размерът на кредит „У дома“ е до 500 000 лева, с възможност за изплащане до 25 години. Кредитът е с атрактивни лихвени условия и се предлага за български граждани, които имат постоянен трудов договор в Европейския съюз, Европейската икономическа зона и Швейцария от поне една година.

НОВИ ПРОДУКТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

В средата на месец август 2017 г. Пощенска банка представя нова версия с променен дизайн на модерното си приложение за мобилно банкиране m-Postbank.

Като модерна банка, работеща с отношение към опазването на околната среда и с грижа за своите клиенти, Пощенска банка е сред първите на пазара у нас, която въвежда подписване на документи с дигитален подпис в цялата си клонова мрежа. С новата услуга финансовата институция предлага още по-удобен и бърз начин за извършване на платежни операции, висока степен на сигурност за клиентите и техните трансакции. Допълнителната сигурност при идентификацията на клиента се дължи на наличието и съхранението на електронен спесимен на подписа му, срещу който се сравнява всеки следващ подпис, положен от негова страна. Подписването с дигитален подпис е иновативен начин за потвърждение на платежни документи, който елиминира поставянето на подпис върху хартиен носител и съответното архивиране.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Освен върху основната си бизнес дейност Пощенска банка продължава да се фокусира и върху нуждите на местната общност, като подкрепя програми и инициативи съвместно с утвърдени институции и организации. Банката се стреми да възпитава както своите служители, така и потребителите и обществеността в отговорно отношение към всичко, което ни заобикаля. Тя цели не само създаване на конкурентни предимства чрез включване на все по-голяма добавена стойност в продуктите, които предлага, но и да намали своето негативно въздействие върху околната среда, като използва всяка възможност, с която да допринесе за опазването на природата.

През 2017 г. банката осъществява редица социално значими проекти в областта на образованието, опазването на околната среда, спорта и корпоративното дарителство. Пощенска банка е активен член и работи в подкрепа на инициативи на КРИБ, AmCham, НВСС, Асоциация на банките в България, „Борика“ АД, сдружение „Ендевър България“, Българския форум на бизнес лидерите, сдружение „Български дарителски форум“, фондация „Атанас Буров“, Българската мрежа на Глобалния договор на ООН и Българската асоциация на рекламодателите.

Образованието на децата и младите хора на България винаги е било част от разработваните и подкрепяни проекти за корпоративна социална отговорност на Пощенска банка. През 2017 г. финансовата институция за поредна година подкрепи Националната търговско-банкова гимназия в София, като се ангажира да стане ментор на една от учебните банки. Postbank Next заслужено спечели второ място в училищната надпревара.

Пощенска банка стартира процеса по кандидатстване и одобрение за традиционната си лятна стажантска програма в сектор „Банкиране на дребно“. Стажантската програма е част от политиката за корпоративна социална отговорност на банката в подкрепа на младите хора вече повече от 10 години.

За трета поредна година Пощенска банка подкрепи конференцията на Bulgaria ON AIR и Bloomberg TV Bulgaria – „Образование и бизнес“. Международният форум събира на едно място представители на водещи компании, които всеки ден работят за развитието на младите хора. Финансовата институция активно участва в OPEN HOUSE събитие на Американския университет в България. Създадените трайни и стратегически взаимоотношения с престижното учебно заведение помогнаха на екип на банката успешно да представи продукти за студенти и техните родители. Банката се включи в международния форум NEXT DIFI 2017, организиран от b2b Media и във втората годишна конференция „Финансите в дигиталния свят“, организирана от вестник „БАНКЕРЪ“.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

С основната подкрепа на Пощенска банка за пръв път в София се проведе първата международна конференция *Done to Scale*, организирана от българския офис на глобалната предприемаческа организация *Endeavor*.

С ентузиазъм екипът на банката подкрепи за втора поредна година събитието на списание *Forbes* – форум „30 под 30“, който събра на едно място 200 от най-успелите млади хора в България – предприемачи, мениджъри, хора със социална кауза, спортисти и артисти. В рамките на един следобед те се вдъхновиха от български и международни лектори и споделиха своите лични истории, пътя си към успеха, предизвикателствата, с които са се сблъскали, и уроците, които са научили.

В рамките на „Европейската седмица на парите 2017“, по инициатива на Асоциацията на банките в България, екипът на Пощенска банка проведе открити уроци и обучения за ученици от различни градове на страната, а възпитаници на Американския колеж и третокласници от 23 СОУ „Фредерик Жолио-Кюри“ посетиха централата на банката.

През 2017 г. Пощенска банка се присъедини към Българската мрежа на Глобалния договор на ООН, за да разшири допълнително своите инициативи в подкрепа на обществото и околната среда. С присъединяването банката още веднъж заявява своята готовност да провежда корпоративна политика, която спазва 10-те универсални принципа за социална отговорност и опазване на околната среда на Глобалния договор. Банката отваря врати за деца от София в рамките на най-разпознаваемата инициатива на Глобалния договор на ООН – „Гордея се с труда на моите родители“. Нейната цел е да представи труда като ценност и потребност. Чрез специално разработени игри и учебни презентации децата научават по какъв начин трудът на възрастните е важен и какво е да си банкер.

През юни Пощенска банка за поредна година бе основен партньор на благотворителното щафетно бягане *Postbank Business Run*, организирано ежегодно от клуб „Бегач“. В него се включиха рекорден брой участници – 250 отбора от 120 компании от различни сектори, които се състезаваха в подкрепа на две каузи. Благодарение на инициативата събраните средства от 9504 лв. са дарени по проекти на фондация „Сийдър“ за организиране на едногодишна трудотерапия за 15 деца и младежи с увреждания и по проект на фондация „Воден път“ за осигуряване на водна рехабилитация на 15 деца с увреждания за 6 месеца. Финансовата институция за втора поредна година бе отличена и със специално признание от спортен клуб „Бегач“ за това, че участва в *Postbank Business Run 2017* с най-много отбори в категория „Компания с над 500 служители“.

За първи път през 2017 г. се проведе и най-голямото регионално фирмено състезание - *Business Run Пловдив 2017*, в което отново сред партньорите е Пощенска банка. Събраните 2 500 лева от таксите за участие в състезанието са дарени на сдружение „Празнични герои“ и тяхната инициатива „Любов в действие с *Holiday Heroes*“ в помощ на 28 социално слаби семейства в гр. Пловдив, както и на Центъра за психологически консултации „Феникс“ в подкрепа на деца и техните майки, пострадали от домашно насилие.

Пощенска банка инвестира и в подкрепа на спортни отбори – от 2015 г. Банката подкрепя волейболния отбор на гр. Добрич „Добруджа 07“. Отборите на Пощенска банка по футбол, баскетбол и тенис на маса се представиха достойно и през 2017 г. в Международен спортен работнически фестивал, който донесе и престижното първо място на баскетболния тийм на банката. Футболният отбор на компанията пък стана носител на сребърна титла в 14-та Олимпиада на бизнес лидерите, която се проведе тази година.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Благодарение на подкрепата на банката изложбата „Българските чехи“ се провежда и в София след успешното си представяне в Националната библиотека в Прага. Тя беше част от програмата на 11-ата среща на българските медии, организирана традиционно от БТА.

Пощенска банка е единствената банка в България, която има свой „Зелен борд“ и звено „Екологичен офис“ в организационната си структура, които работят за опазването на околната среда както по отношение на ограничаване на използваните от Банката ресурси, така и по отношение на финансиращата ѝ дейност. Освен това членовете на борда организират различни инициативи на открито, в които увличат и останалите служители. Банката инвестира в собствена вътрешна програма, озаглавена „Зелени заедно“, която развива изцяло със собствени средства и реализира чрез доброволен труд на служителите си.

Като част от цялостната си политика за устойчиво развитие и природосъобразно поведение, и в ролята си на социално отговорна институция, през 2017 г. банката създава своята най-нова вътрешна инициатива „Герои в зелено“, която ще бъде продължена и през 2018 година. Тя има за цел да насърчава екологично отговорно поведение у служителите. Чрез кампанията те имат възможност да кандидатстват за финансиране от банката за реализация на различни местни проекти, които сами са избрали, показващи как с малки действия могат да бъдат постигнати устойчиви промени. От старта на инициативата, само в рамките на няколко месеца, са реализирани 6 проекта за подобряване състоянието на околната среда и в подкрепа на обществото. За цялостната реализация на вътрешната инициатива Пощенска банка получава наградата „Най-зелена банка“ в България от седмите годишни награди на b2b Media „Най-зелените компании на България 2017“.

Служителите на Пощенска банка са и редовни дарители на Националния център по трансфузионна хематология и участват в акции за кръводаряване, които се организират и провеждат в Централния офис.

През годината Банката продължи и своята дългогодишна подкрепа и работа с групите в неравностойно социално положение и стимулирането на тяхната активна роля в обществото. Подкрепа бе оказана на деца в неравностойно положение в гр. Казанлък, възрастни хора в гр. Русе, единственото в България Училище за кучета-водачи, националната кампания „Великден за всеки“ – „Дари празник на баба и дядо“, както и много други по-малки инициативи през цялата година.

НАГРАДИ:

- Награда „Сделка на годината“ от Forbes Business Awards за успешното финализиране на сделката по придобиването на дейността на Алфа Банк – клон България.
- Награда за компания-ментор от XX Международен панаир на учебните предприятия „Млад предприемач“.
- Бизнес награда за „Качество“ от Третите годишни награди за успешен бизнес на Конфедерацията на работодатели и индустриалците в България.
- Специална награда на сп. „Мениджър“ за проекта „Зарядно със сърце“ от PR Приз 2017.
- Награда „Корпоративна PR кампания“ от PR Приз 2017 за кампанията „25 години Пощенска банка“, трето място.
- Награда „Зелени комуникации и градска среда“ от PR Приз 2017 за кампанията „Зарядно със сърце“, първо място.
- Награда в категория „Най-зелена банка“ на седмите годишни награди на b2b Media „Най-зелените компании на България 2017“, първо място.
- Специално признание от Спортен клуб „Бегач“ за участие с най-много отбори в категория „Компания с 500+ служители“ на Postbank Business Run 2017.

НАГРАДИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Награда за „Динамика на развитие” от годишните награди на „Асоциация Банка на годината”.
- Награда за „Бизнес развитие 2016” от Western Union за високото качество на предлаганите услуги, отчетения ръст на трансакциите и нарастването на пазарния дял и агентската мрежа.
- Награда в категория „Нова услуга” на VAAwards 2017 за кампанията “Повече днес”, първо място.
- Златно Effie за едно от последните финансови решения на банката – кредитна програма „Повече днес.
- Бронзово Effie за иновативната кредитна карта Mastercard Cash, която дава възможност на потребителите да теглят пари в брой без лихва.
- Пощенска банка бе обявена и за най-ефективен бранд според EFFIE Index България 2017.
- Петя Димитрова, главен изпълнителен директор и член на УС на Пощенска банка – носител на награда „Банкер на годината 2017” на двадесет и четвъртите годишни награди, организирани от в. „Банкер”.
- Високо признание от сп. Global Custodian – водещо издание за капиталови пазари, управление на активи и инвестиционна дейност – топ попечител в България за шеста поредна година.
- Награда „Златно сърце” в категория „Зелена планета“ за проекта „Герои в зелено“ от четвъртото издание на Годишните награди за благотворителност и корпоративна социална отговорност „Златно сърце” на сп. Business Lady.

СТРУКТУРА НА ОСНОВНИЯ КАПИТАЛ

Към 31 декември 2017 г. общият брой на акциите на „Юробанк България” АД е 560,323,302 с номинална стойност 1 лев на акция. Юробанк Ергасиас С.А. притежава пряко 56.14% от „Юробанк България“ АД, 43.85% от капитала са притежание на И Ар Би Ню Юръп Холдинг Б.В. и 0.01% се притежават от миноритарни акционери.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Към 31 декември 2017 година Управителният съвет се състои от следните членове:

- Петя Димитрова – Главен изпълнителен директор, председател и член на Управителния съвет;
- Димитър Шумаров – Изпълнителен директор, Главен финансов директор и член на Управителния съвет;
- Асен Ягодин – Изпълнителен директор и член на Управителния съвет;
- Йордан Суванджиев – Главен директор „Управление на риска“ и член на Управителния съвет.

1. Възнаграждения на членовете на Управителния съвет

През 2017 година членовете на Управителния съвет не са получавали възнаграждения от Банката в качеството им на членове на Управителния съвет.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**2. Акции и облигации на дружеството, които са придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Управителния съвет през годината**

Членовете на Управителния съвет не са притежавали или прехвърляли акции и облигации на Банката.

3. Права на членовете на Управителния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на Управителния съвет не притежават специални права за придобиване на акции или облигации на Банката.

4. Участие на членовете на Управителния съвет в други търговски дружества като:**4.1. Съдружници с неограничена отговорност**

Членове на Управителния съвет не са били съдружници с неограничена отговорност в други търговски дружества.

4.2. Съдружници /акционери притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество

Членове на Управителния съвет не са били съдружници или акционери притежаващи повече от 25 % от капитала на друго дружество.

4.3. Участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвета на директорите**○ Петя Димитрова**

Сдружение „Асоциация на банките в България“, България – член на Управителния съвет;

Сдружение „Конфедерация на работодателите и индустриалците в България“, България – член на Управителния съвет;

Сдружение „Американски университет в България“, България – член на Настоятелството (до м. май 2017 г.);

Международен Банков Институт ООД, България – член на Управителния съвет;

Сдружение „Ендевър България“ - член на Управителния съвет – (от м.октомври 2017 г.);

„Борика“ АД – член на Съвета на директорите;

Фондация „Атанас Буров“ – член на Управителния съвет.

○ Димитър Шумаров

Сдружение „Клуб на финансовите директори“, България – член на Управителния съвет.

○ Асен Ягодин

„Българска фондова борса – София“ АД, България – член на Съвета на директорите;

ЗАД „Булстрад Живот Виена Иншурънс Груп“, България – независим член на Надзорния съвет;

Сдружение Спортен клуб „ДФС-ЛОКОМОТИВ“ София, България – председател и член на Съвета на директорите.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)○ **Йордан Суванджиев**

„ИМО Пропърти Инвестмънтс София“ ЕАД, България – заместник-председател и член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор;

„ИМО Централен Офис“ ЕАД, България – заместник-председател и член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор;

„И АР БИ Пропърти Сървисиз София“ АД, България – член на Съвета на директорите;

„Винимпекс 21“ АД, България – председател и член на Съвета на директорите.

5. Договори, сключени през годината съгласно чл. 240 б от Търговския закон

През 2017 година Банката не е сключвала договори по смисъла на чл. 240 б ал. 1 от Търговския закон.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Към 31 декември 2017 година Надзорният съвет се състои от следните членове:

- Георгиос Провопулос – председател и член на Надзорния съвет;
- Теодорос Каракасис – заместник-председател и член на Надзорния съвет;
- Ставрос Йоану – член на Надзорния съвет;
- Михалакис Луис – член на Надзорния съвет;
- Анастасиос Николау – член на Надзорния съвет;
- Христина Теофилиди – член на Надзорния съвет.

1. Възнаграждения на членовете на Надзорния съвет

През 2017 г. двама от членовете на Надзорния съвет са получавали възнаграждение от Банката в качеството си на член на Надзорния съвет (оповестено в пояснителна бележка 29).

2. Акции и облигации на дружеството, които са придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Надзорния съвет през годината

Членовете на Надзорния съвет не са притежавали или прехвърляли акции и облигации на Банката.

3. Права на членовете на Надзорния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Членовете на Надзорния съвет не притежават специални права за придобиване на акции или облигации на Банката.

4. Участие на членовете на Управителния съвет в други търговски дружества като:**4.1. Съдружници с неограничена отговорност**

Членове на Надзорния съвет не са били съдружници с неограничена отговорност в други търговски дружества.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**4.2. Съдружници /акционери притежаващи повече от 25 на сто от капитала на друго дружество**

Нито един от настоящите членове на Надзорния съвет не е съдружник или акционер, притежаващ повече от 25 на сто от капитала на друго дружество.

4.3. Участващи в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвета на директорите○ **Георгиос Провопулос**

Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Люксембург – заместник-председател и член на Съвета на директорите.

○ **Теодорос Каракасис**

Bancpost S.A., Румъния – заместник-председател и член на Съвета на директорите;

ERB Retail Services IFN S.A., Румъния – член на Съвета на директорите;

ERB Leasing IFN S.A., Румъния – член на Съвета на директорите;

Eurobank Property Services S.A., Румъния – председател и член на Съвета на директорите;

ERB Property Services d.o.o. Белград, Сърбия – председател и член на Надзорния съвет;

Eurobank A.D. Белград, Сърбия – заместник-председател и член на Управителния съвет;

„И АР БИ Пропърти Сървисиз София“ АД, България – председател и член на Съвета на директорите;

„Бългериън Ритейл Сървисиз“ АД, България – председател и член на Съвета на директорите;

СЕН Balkan Holdings Limited, Кипър – член на Съвета на директорите;

Greek-Serbian Chamber of Commerce – заместник-председател и член на Съвета на директорите.

○ **Ставрос Йоану**

Eurobank Ergasias S.A., Гърция – заместник-главен изпълнителен директор, Главен директор Групови операции и международни дейности, член на Изпълнителния съвет, член на Комитета за стратегическо планиране.

Eurobank Business Services S.A., Гърция – заместник-председател и член на Съвета на директорите (до 21.04.2017 г.);

Be – Business Exchanges S.A., Гърция – председател и член на Съвета на директорите;

Eurobank Property Services S.A., Гърция – член на Съвета на директорите;

Eurobank A.D., Beograd, Сърбия – член на Управителния съвет;

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – член на Съвета на директорите;

Grivalia Properties R.E.I.C, Гърция – член на Съвета на директорите (от 02.05.2017 г.).

НАДЗОРЕН СЪВЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)○ **Михалакис Луис**

Eurobank Ergasias S.A., Гърция – Ръководител на Главно управление Международни дейности, член на Изпълнителния комитет;

Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., Люксембург – член на Съвета на директорите;

Vanprost S.A., Румъния – член на Съвета на директорите;

Eurobank a.d. Beograd, Сърбия – председател и член на Управителния съвет;

СЕН Balkan Holdings Limited, Кипър - член на Съвета на директорите;

Eurobank Cyprus Ltd, Кипър – Главен изпълнителен директор и член на Съвета на директорите;

NEU Property Holdings Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

NEU II Property Holdings Limited, Кипър – председател на Съвета на директорите;

NEU BG Central Office Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

NEU 03 Property Holdings Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите;

ERB New Europe Funding III Limited, Кипър – председател и член на Съвета на директорите.

○ **Анастасиос Николау**

Eurobank A.D. Beograd, Сърбия – член на Управителния съвет;

○ **Христина Теофилиди**

Eurobank Ergasias S.A., Гърция – Главен ръководител Индивидуално банкиране и член на Изпълнителния комитет;

Eurobank Household Lending S.A., Greece – Главен изпълнителен директор, председател и член на Съвета на Директорите;

ERB Retail Services IFN S.A., Румъния – член Съвета на директорите;

Tiresias Bank Information Systems S.A., Гърция – член на Съвета на директорите;

Greek Alumni Association of the European Institute of Business Administration (INSEAD) – член на Съвета на директорите.

5. Договори, сключени през годината съгласно чл. 240 б от Търговския закон

През 2017 година Банката не е сключвала договори по смисъла на чл. 240 б ал. 1 от Търговския закон.

СТРУКТУРА НА БАНКАТА

Към 31 декември 2017 г. Юробанк България АД няма дъщерни дружества и поради тази причина Банката не изготвя консолидирани финансови отчети. Банката има 2,600 служители (2016: 2,640).

ЦЕЛИ НА БАНКАТА ЗА 2018 г.

През 2018 година основните цели на банката ще бъдат да подобри още доходността си, да постигне балансиран ръст на кредитния си портфейл, да намали необслужваните експозиции и да увеличи и разшири източниците си на приходи.

Банката ще се стреми да постигне балансиран ръст на кредитния си портфейл във всички клиентски сегменти, финансиран с реципрочен увеличен депозитен базис с цел запазване на ликвидните буфери. Коефициентът на капиталова адекватност ще бъде запазен на достатъчно високо ниво, за да гарантира, че Юробанк България може да издържи на значителни макроикономически шокове.

ЦЕЛИ НА БАНКАТА ЗА 2018 г. (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

С ограничаването на възможностите за по-нататъшно намаление на лихвените нива по депозитите, банката ще се фокусира повече върху доходността и задържането на нетния лихвен марж, отколкото на завоюването на пазарен дял в силно конкурентната среда. Ефектите от въвеждането на МСФО 9 ще бъдат непрекъснато оценявани през годината и отразени в ценообразуването.

Банката ще продължи да изпълнява стратегията си за намаление на необслужваните експозиции чрез мерки за събиране, продажба на портфейли и дългосрочни програми за реструктуриране. Банката ще увеличи нелихвения си доход чрез разширяване на трансакционния бизнес и постигане на по-високо ниво на кръстосани продажби. Разходите ще бъдат контролирани, но нови инвестиции са планирани за иновации и дигитална трансформация. Къловата мрежа ще бъде увеличена с нови центрове за продажба под бранда „Моменто“.

Дългосрочната стратегия на банката остава без промяна – да бъде предпочитана банка за своите клиенти. Дигиталната трансформация на банковия бизнес продължава и този тренд ще бъде във фокуса на стратегията на банката за следващите години, тъй като ще позволи предоставянето на безупречно обслужване през всички канали – нещо което клиентите изискват и очакват. Банката ще продължи да предлага най-иновативните и подходящи продукти, качествено обслужване и едновременно с това ще продължи да посреща постоянно нарастващите очаквания на клиентите си, като по този начин създава стойност за тях и за своите акционери.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство Ръководството на Банката следва да изготвя финансови отчети за всяка финансова година, които да дават ярна и честна информация за състоянието на Дружеството към края на годината и неговите финансови резултати. Ръководството е изготвило приложените тук финансови отчети в съответствие с МСФО.

Ръководството потвърждава, че се прилага адекватна счетоводна политика.

Ръководството също така потвърждава, че се спазва законодателството, приложимо за банките в България и че финансовите отчети са изготвени на базата на принципа „действащо предприятие“.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за опазването на активите и за предприемане на необходимите мерки за предотвратяване и разкриване на потенциални злоупотреби и други нередности.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

30 март 2018 г.
София, България

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ ЗА 2017 г.

1. Кодекс за корпоративно управление и практики

В съответствие с българското законодателство и въз основа на най-добрите международни практики за корпоративно управление, „Юробанк България“ АД („Банката“) спазва Националния кодекс за корпоративно управление („Кодекса“), който описва основните принципи и практики на корпоративно управление.

2. Спазване на Националния кодекс за корпоративно управление

Банката съблюдава и спазва изцяло Кодекса. Учредителният акт на Банката („Устава“) и всички приети вътрешни правила и ръководства са в пълно съответствие с изискванията на Кодекса и приложимото законодателство. До настоящия момент не е имало никакви установени случаи на неспазване на Кодекса.

2.1. Вътрешно ръководство за корпоративно управление

Банката е разработила и приела свое Вътрешно ръководство за корпоративно управление (Internal Governance Control Manual) и стриктно прилага указанията му. Ръководството припокрива съдържанието и е в пълно съответствие с установената от Кодекса рамка.

2.2. Етичен кодекс

В областта на етиката Банката е приела и прилага вътрешен акт, наречен Кодекс за поведение, съдържащ правила, които се прилагат в допълнение към изискванията на правната рамка, които имат за цел създаването на минимални общи вътрешни правила и принципи на професионално и етично поведение, които да бъдат следвани от служителите на Банката по време на изпълнение на служебните им задължения.

2.3. Конфликт на интереси

Процедурите за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси в Банката са включени във вътрешни Правила за управление на конфликт на интереси. В съответствие с тези правила, Изпълнителните директори и другите членове на Ръководството имат задължение да информират съответно Надзорния съвет/Управителния съвет за каквито и да било лични интереси, които биха могли да произтекат от сделки в Банката, които попадат в полето на тяхната отговорност или всякакъв друг конфликт между техните интереси и интересите на Банката, които могат да възникнат при изпълнение на служебните им задължения.

2.4. Възнаграждение

Приетата Политика за възнагражденията на Банката е неразделна част от практиката ѝ на корпоративно управление. Разработена е в съответствие с оперативния модел, бизнес стратегията, краткосрочните и дългосрочни цели на Банката и включва мерки за избягване на конфликт на интереси. Също така, политиката за възнагражденията съответства и насърчава разумното и ефективно управление на риска и не поощрява прекомерното поемане на риск за Банката. Следователно, оперативните стандарти и механизми, които са приети гарантират, че нивата на възнаграждение са пряко свързани с резултатите и необходимото поведение.

Оповестяванията относно възнаграждението на членовете на съветите и на ключовия управленски персонал за 2017 г. са включени в Годишните оповестявания, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 575/2013 (чл. 431-455).

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети

3.1. Общо събрание на акционерите

Общото събрание на акционерите („ОСА“) се състои от всички акционери с право на глас, представени лично или чрез пълномощник, овластен чрез писмено пълномощно. Акционерите или техните пълномощници имат в Общото събрание толкова гласа, колкото акции имат в капитала на Банката. Членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет вземат участие в работата на Общото събрание без право на глас, освен ако са акционери. Представители на Управление Вътрешен одит и на специализираното одиторско предприятие, избрано да провери и завери годишния счетоводен отчет, могат да участват в работата на Общото Събрание без право на глас.

3.2. Надзорен съвет и Комитети на Надзорния съвет

Надзорният съвет (НС) е постоянно действащ колективен орган, който извършва цялостен контрол върху бизнеса и финансите на Банката. НС контролира и съответствието на дейността на Банката с приложимото законодателство, Устава и решенията на Общото събрание в най-добър интерес на акционерите на Банката, клиентите и служителите. НС може да се състои от 3 (три) до 7 (седем) члена, които се избират от Общото събрание на акционерите за срок от 3 (три) години. Съставът на НС през цялата 2017 г. е от 6 (шест) члена. НС приема свои правила и назначава председател и заместник-председател измежду своите членове.

Членовете на НС са длъжни да изпълняват функциите си с дължимата грижа и в интерес на Банката и нейните акционери и да поставят интереса на Банката и нейните клиенти над собствения интерес при изпълнение на служебните си задължения.

Текущо членовете на Надзорния съвет са:

- Георгиос Провопулос - Председател на Надзорния съвет;
- Теодорос Каракасис - Заместник-председател на Надзорния съвет;
- Ставрос Йоану - Член на Надзорния съвет;
- Михалакис Луис - Член на Надзорния съвет;
- Анастасиос Николау - Член на Надзорния съвет;
- Христина Теофилиди - Член на Надзорния съвет.

Председателят и заместник-председателят на НС са независими членове.

Следните комитети са създадени с цел да подпомагат членовете на Надзорния съвет, споделяйки тяхната отговорност:

3.2.1. Риск комитет

Надзорният съвет на Банката е делегирал на Риск комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска, (в това число одобрение на рисковия апетит, разпределението на капитала, рисковата структура на баланса и управлението ѝ). Риск комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти по управление на пазарен, кредитен, ликвиден и операционен риск.

Членовете на Риск комитета се избират от Надзорния съвет. Текущо Риск комитетът се състои от следните членове:

- Юробанк България АД – Председател на НС –Председател;
- Юробанк Ергасиас С.А. - Началник управление „Международни дейности“;
- Юробанк Ергасиас С.А. - Началник „Международен кредитен сектор“;
- Юробанк България АД - Главен риск директор.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети (продължение)

3.2. Надзорен съвет и Комитети на Надзорния съвет (продължение)

3.2.1. Риск комитет (продължение)

Риск комитетът заседава поне веднъж тримесечно. Заседанието може да се проведе, когато присъстват 2/3 от членовете. Един от присъстващите трябва да бъде Председателят. При отсъствието му, той трябва да упълномощи друг член на Риск комитета.

3.2.2. Одит комитет

Одит комитетът се назначава от Общото събрание на акционерите по предложение на НС и неговата цел е да помогне изпълнението на надзорните отговорности на НС, които са предимно свързани с:

- Преглед на адекватността на вътрешния контрол и системите за управление на риска и съответствието с процеса по мониторинг на правила и регламенти;
- Преглед на процеса на финансова отчетност и удовлетворение по отношение на целостта на финансовите отчети на Банката;
- Избор, представяне и независимост на Външните одитори;
- Ефективност и осъществяване на функцията по вътрешен одит;
- Ефективност и изпълнение на функцията за съвместимост.

По този начин, отговорността за осигуряване на отворени канали за комуникация между НС, ръководството, вътрешния и външен одит се поема от Одит комитета.

Одит комитетът се състои от трима независими чланове, които са назначени за срок от три години с възможност за подновяване на назначението още пет (5) пъти.

През 2017 г., след напускане на един от членовете на Одитния комитет, по решение на Общото събрание на акционерите на Банката, проведено на 29.06.2017 г., бе назначен нов независим член на Одитния комитет на Банката.

Като цяло членовете на Одитния комитет притежават необходимите умения и опит, за да изпълняват своите задължения.

Одит комитетът заседава поне четири пъти годишно или по-често при необходимост. Комитетът докладва за своята дейност и изпраща протоколи от своите заседания до Надзорния Съвет всяко тримесечие.

През 2017 г. Одитният комитет проведе четири (4) редовни и пет (5) допълнителни заседания..

3.2.3. Комитет по възнагражденията

Комитетът по възнагражденията е Комитет за НС, който предоставя специализирани и независими съвети по въпроси, свързани с:

- политиката за възнагражденията и нейното изпълнение и за стимулите, създадени при управлението на рисковете, капитала и ликвидността;
- ефективно привеждане в съответствие на възнагражденията на персонала с оглед рисковете, които Банката поема, и координиране на постигането на посоченото съответствие между Юробанк Ергасиас С.А. и Банката;
- одобрява или предлага за одобрение всички възнаграждения на ключовия ръководен персонал.

Комитетът се състои от три до пет члена. Членовете се назначават от НС за срок от две години. Всички членове на комитета са неизпълнителни директори и мнозинството от членовете са независими директори. През 2017 г. Комитетът по възнагражденията се състои от четирима членове. Срещите се провеждат според изискванията, но не по-малко от два пъти годишно.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети (продължение)

3.2. Надзорен съвет и Комитети на Надзорния съвет (продължение)

3.2.4. Комитет по назначенията

Комитетът по назначенията поема отговорността по извършването на преценка и отправянето на препоръки към НС по въпросите, свързани с адекватността, ефикасността и ефективността на Управителния съвет, както и във връзка с назначаването на ключовия ръководен персонал, съгласно разпоредбите на чл. 73в, ал.1 от Закона за кредитните институции и чл. 12 от Наредба № 20 от 28.04.2009 г. за издаване на одобрения за членове на Управителния съвет (Съвета на директорите) и Надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции (издадена от Българска народна банка). Комитетът заседава не по-малко от веднъж годишно по време, което комисията смята за подходящо и по-често, ако е необходимо.

Комитетът се състои от двама членове.

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет

Банката се управлява от Управителен съвет („УС“) в съответствие със закона, Устава ѝ, Правилата за работа на УС („Правилата“) и всички други вътрешни правила. УС е постоянно действащ колективен орган за управление и представителство на Банката, упражняващ своите правомощия под контрола на НС и Общото събрание на акционерите. УС може да се състои от 3 (три) до 9 (девет) члена, които се избират от НС, за срок от три (3) години. Съставът на УС през 2017 г. е от 4 (четири) члена, трима от които са назначени за изпълнителни директори. УС възлага, с одобрението на НС, отговорността за управлението и представителството на Банката на изпълнителни директори, избрани измежду членовете на съвета. Упълномощаването на изпълнителните директори да представляват Банката може да бъде оттеглено във всеки един момент от УС с одобрението на НС.

Към 31 декември 2017 година Управителният съвет се състои от следните членове:

- Главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет - Петя Димитрова;
- Изпълнителен директор, Главен финансов директор и член на Управителния съвет - Димитър Шумаров;
- Изпълнителен директор и член на Управителния съвет - Асен Ягодин;
- Главен риск директор и член на Управителния съвет - Йордан Суwandжиев.

Комитетите на УС са създадени да подпомагат органа. Такива комитети са:

3.3.1. Комитет по управление на активите и пасивите

Комитетът по активите и пасивите (КУАП) носи основната отговорност да консултира УС в стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел ефективно управление на лихвения и ликвидния риск.

Комитетът се състои от ключов ръководен персонал както от Юробанк България, така и от Юробанк Ергасиас, в т.ч. изпълнителни директори и мениджъри, изпълняващи функции във всички бизнес звена – банкиране на дребно и корпоративно банкиране.

КУАП има следните правомощия:

- Да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите;
- Да взема всички необходими решения по отношение на разликата в лихвените проценти и управлението на ликвидността;
- Да поставя целевите параметри за потенциално външно финансиране;
- Да преглежда/наблюдава/установява бизнес инициативи и/или инвестиции, които влияят на пазарния и ликвиден рисков профил на Банката.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети (продължение)

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет (продължение)

3.3.2. Регионален кредитен комитет

УС е делегирал на Регионалния кредитен комитет функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по одобрение на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг под определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Юробанк България.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал от Юробанк Ергасиас и независим член.

3.3.3. Кредитен комитет за страната

УС е делегирал на Кредитния комитет за страната функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по одобрение на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг под определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Юробанк България.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал от Юробанк България (в т.ч. Главен изпълнителен директор) и висш мениджмънт от Кредитен Сектор на Юробанк Ергасиас.

3.3.4. Комитет за управление на проблемни експозиции I

УС е делегирал на Комитета за управление на проблемни експозиции I функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по управление на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг над определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Банката.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк Ергасиас, включително и независим член.

3.3.5. Комитет за управление на проблемни експозиции II

УС е делегирал на Комитета за управление на проблемни експозиции II функциите да отговаря за решения, свързани с процеса по управление на клиенти с вътрешен кредитен рейтинг над определено ниво в зависимост от нивата на компетенции съгласно Политиката за корпоративно кредитиране на Банката.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк България (в т.ч. Главния изпълнителен директор) и висш мениджмънт от кредитен сектор на Юробанк Ергасиас.

3.3.6. Комитет по проблемните активи

УС е делегирал на Комитета по проблемните активи надзора и контрола на управлението на проблемните активи.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал от Юробанк България, в т.ч. Главен финансов директор и Изпълнителен директор, друг ръководен персонал от областта на Управление на проблемни активи, Риск и Стратегическо планиране.

Основните задължения и отговорности на Комитета по проблемите активи са:

- Да осъществява мониторинг на управлението на кредити с просрочие и необслужвани експозиции;
- Да определи и внедри стратегия за управление на проблемни активи и да осъществява мониторинг за ефективното ѝ прилагане.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети (продължение)

3.3. Управителен съвет и комитети на Управителния съвет (продължение)

3.3.7. Комитет по кредитите и продуктите

Комитетът по кредити и продукти отговаря за одобрението на всички кредитни продукти, както в банкирането на дребно, така и в корпоративното банкиране.

Комитетът по кредити и продукти е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главния изпълнителен директор на Банката.

3.3.8. Комитет по оперативен риск

Комитетът по оперативен риск отговаря за контрола на действителната експозиция, изложена на оперативен риск и нейното управление, както и за процеса по оценка, мониторинг и намаляване на оперативния риск.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал в областта на Риск, Операции, ИТ, Финанси, Управление на проблемни активи, Банкиране на дребно и Корпоративно банкиране. В състава е включен и член без право на глас от Управление Вътрешен одит.

3.3.9. Комитет по доставките в страната

Комитетът по доставките в страната е комитет на подчинение на УС. Основните отговорности на комитета са свързани с оценка на разходите, необходимост и бизнес обосновка на поръчки по оперативни и капиталови разходи.

Комитетът се състои от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор, Главен финансов директор и Изпълнителен директор и Главен оперативен директор.

3.3.10. Комитет за свързаност на служителите

Комитетът за свързаност на служителите е отговорен за мониторинга и правилното прилагане на Политиката за назначаване на роднини в Банката и за вземане на решение по случаи, които се отклоняват от политиката.

Комитетът за свързаност на служителите е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и представители на други ключови управленски функции от областта на Човешки ресурси, Правно и други.

3.3.11. Комитет по екологичните и социалните въпроси

Комитетът по екологичните и социалните въпроси е комитет на УС, който осигурява всички стратегически решения в рамките на обхвата на Политиката за околната среда на Банката.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал в областта на Операции, Правно, Риск, Корпоративни комуникации и маркетинг, Банкиране на дребно и Корпоративно банкиране.

3.4. Комитети към Главния изпълнителен директор

Главният изпълнителен директор е упълномощен да създава комитети, които да го/я подпомагат, като им възлага отговорности и назначава техните членове, председател и секретар.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети (продължение)

3.4. Комитети към Главния изпълнителен директор (продължение)

3.4.1. Изпълнителен комитет

Изпълнителният комитет ("ЕхСо") има отговорността за ежедневното управление на Банката като разглежда всички въпроси, свързани с текущата дейност на Банката и приема решения по тях, като следи за изпълнението на стратегията на Банката; планира, ръководи и контролира дейността на Банката като осигурява високо ниво на производителност и удовлетвореност на клиентите; установява подходящи системи за вътрешен контрол и гарантира, че те се поддържат правилно, преглежда месечните финансови отчети преди представянето им на УС.

Комитетът е съставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главен изпълнителен директор и други изпълнителни директори и всички други ключови ръководни функции, покриващи всички области на дейността на Банката.

3.4.2. Етичен комитет

Етичният комитет се занимава главно със случаи на измама и/или груба небрежност от страна на служителите и заседава, когато има въпроси, които да бъдат разгледани.

Етичният комитет е ставен от висш ръководен персонал, в т.ч. Главния изпълнителен директор и Ръководителя на Човешки ресурси.

3.5. Основни въпроси разгледани от Надзорен съвет през 2017 г.:

В изпълнение задълженията си през 2017 г. НС е разгледал следните основни въпроси:

а) Управление:

- Подготовка и свикване на ОСА;
- Одобрение на някои от Правилата за работа на комитетите и кредитни политики;
- Одобрение на някои промени в съставите на комитетите;
- Редовна актуализация относно заседанията на комитетите към УС и НС;
- Одобрение за придобиване на 100% от акционерния капитал на „ИМО Централен Офис“ ЕАД и „И Ар Би Пропърти Сървисиз София“ АД.

б) Корпоративни и други действия:

- Разпределяне на дивидент в размер на 30 000 000.00 евро (тридесет милиона), представляващи общо равностойността на 58 674 900 (петдесет и осем милиона шестстотин седемдесет и четири хиляди и деветстотин) лева по официалния фиксиран обменен курс.

в) Капиталова адекватност:

- Информирание относно процеса по Вътрешен анализ на адекватността на капитала и Вътрешен анализ на ликвидността за 2016 (ICAAP & ILAAP) – Доклад за Стълб 2.

г) Бизнес мониторинг:

- Одобрение на годишния финансов отчет за 2016 г.;
- Одобрение на годишния бюджет за 2017 г. и 2018 г.;
- Преглед на развитието на бизнеса и ликвидността.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

3. Състав и работа на Общото събрание на акционерите, Надзорния съвет, Управителния съвет и техните комитети (продължение)

3.5. Основни въпроси разгледани от Надзорен съвет през 2017 г. (продължение):

д) Управление на риска и вътрешен контрол:

- Информирание относно годишните доклади по оценка на системите за вътрешен контрол и политиката на съответствие;
- Информирание относно Доклада по Стълб 3 за 2016 г.;
- Информирание относно Стратегията за риска и капитала и Рамката за риск апетита;
- Преглед на протоколите от заседанията на Одит Комитет и ключови въпроси на одита

4. Политика за разнообразие в Съветите

Политиката за разнообразие („Политиката“) очертава подхода към многообразието в УС и НС на Банката и е в съответствие с най-добрите международни практики и ЕС и разпоредбите на българското банково право.

Банката приема разнообразието в Съветите като важен елемент за поддържане на конкурентно предимство. Разнообразието в Съветите води до използване на предимствата от разликите в уменията, опита, националността, пола, възрастта и други качества на членовете. Тези разлики се отчитат при определянето на оптималния състав на Съветите и когато е възможно, следва да са балансирани по подходящ начин. Всички назначения в Съветите на Банката са направени според заслугите, уменията и опита на членовете с цел ефективното им функциониране.

Комитетът по назначенията е отговорен за прегледа и оценката на годишна база на структурата, размера, състава и представянето на членовете на Съветите и препоръчва назначаването на нови членове. При прегледа на състава на Съветите комитетът отчита ползите от всички аспекти на многообразието включително, но не само тези, описани по-горе, за да се осигури подходящ обхват и баланс на умения, опит и квалификация.

5. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска

Банката се стреми да възприеме най-добрите практики във връзка с корпоративното управление вземайки предвид всички приложими указания и регулаторни изисквания на Базелския комитет по банков надзор, Европейския банков орган, Българската народна банка, както и други решения на компетентните надзорни органи.

Банката е създавала няколко специализирани контролни функции, част от цялостната система за вътрешен контрол, които да действат като независими контролни механизми и по този начин да затвърдят контролната структура на Банката.

5.1. Принципи на системата за вътрешен контрол

Банката е създавала система за вътрешен контрол, която е основана на международни добри практики и Интегрираната рамка за контрол COSO и е проектирана да гарантира постигане на целите в следните категории:

- ефикасни и ефективни операции;
- надеждност и пълнота на финансовата и управленска информация;
- съответствие с приложимите закони и регулации.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

5.1. Принципи на системата за вътрешен контрол (продължение)

Основните принципи, върху които е изградена системата за вътрешен контрол, са описани по-долу:

- **Контролна среда:** Контролната среда е основата на всички компоненти от системата за вътрешен контрол, която осигурява дисциплина, създава и влияе на разбирането за контрол на служителите. Почтеността и високите етични ценности произтичат от философията и работния стил на мениджмънта и се подкрепят от подходящите политики за подбор и обучение, които подсигурият компетентността на хората.
- **Управление на риска:** Банката осъзнава, че поемането на рискове е неделима част от нейния бизнес. Поради това тя определя механизми да идентифицира тези рискове и да оцени тяхното потенциално въздействие върху постигането на нейните цели. Тъй като условията, в които оперира, както и тези от икономически, секторен и регулаторен характер ще продължават да се променят, механизмите за управление на риска, които се прилагат, трябва да са определени (и да еволюират) по начин, който дава възможност да се идентифицират и управляват специалните и нови рискове, свързани с промяната.
- **Контролни дейности:** Дейностите по вътрешен контрол са разписани в политики и подробни процедури, които са създадени с цел да подсигурят, че операциите се извършват сигурно и всички транзакции са записани точно и прецизно в съответствие с указанията на мениджмънта и регулациите. Те възникват по време на организационните и бизнес процеси на всички нива и във всички функции. Една от основните организационни мерки за осигуряване на ефективността на контрола в Банката е разделянето на дейностите. Функциите, които трябва да бъдат отделени, включват тези за одобрение (лимита, надвишаване на лимита, специфични транзакции), дилинг, администрация (въвеждане на данни, сетълмент, потвърждаващи проверки, одобрение на транзакции, проверки на документация, поддръжка на досиетата, попечителски услуги) и контролинг (равняване, мониторинг на лимитите, проверка на одобрение при надхвърляне, управление на риска, проверки за правомерност, физическо броене).
- **Информация и комуникации:** Информацията трябва да бъде идентифицирана, запазена и комуникирана във форма и времеви рамки, които дават възможност на хората да продължат да изпълняват отговорностите си. Банката е установила ефективни канали за комуникация, които да осигуряват, че информацията е комуникирана във всички посоки (по вертикала, хоризонтала) в рамките на организацията. Налице са механизми, които да обхванат подходяща външна информация, както и да комуникират ефективно с външни страни, в т.ч. регулатори, акционери и клиенти.
- **Мониторинг:** Банката е установила механизми за постоянен мониторинг на дейностите като част от нормалния оперативен процес. Тук се включват регулярни мениджмънт и надзорни дейности и други действия, които персоналът предприема при изпълнението на своите задължения, които оценяват представянето на системите за вътрешен контрол. Извършват се и независими оценки на системите за вътрешен контрол от функцията по Вътрешен одит, обхвата и честотата на които зависят основно от оценката на рисковете и ефективността на непрекъснатите мониторинг процедури. Недостатъците на вътрешния контрол се докладват на ръководството, като значимите се докладват на Управителен съвет, Одит комитет и Надзорен съвет.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

5.2. Вътрешен одит

Функцията Вътрешен одит в Юробанк България АД е независима и обективна оценъчна дейност, предназначена да добавя стойност и да подобрява операциите на Банката. Управление Вътрешен одит (УВО) подпомага постигането на целите на организацията чрез прилагането на систематичен и последователен подход за оценяване и подобряване ефективността на методите за управление на риска, контрола и процесите на управление в Банката.

Ръководството на Банката носи отговорност за внедряването на система за вътрешен контрол, подходяща за размера и сложността на организацията. УВО отговаря за докладването на адекватността и ефективността на тази система.

За да бъде гарантирана независимостта му, УВО отчита дейността си пред Одит комитета на Банката, а за административни цели - пред Главния изпълнителен директор. УВО е самостоятелно звено, което не зависи от дейността на звената в Банката с оперативни отговорности. Надзорният съвет е делегира отговорността за мониторинг на дейността на УВО на Одит комитета.

УВО прилага рисковобазирани методологии, която следи за наличието и адекватността на контроли и оценява специфичните контролни цели.

Задълженията на УВО включват, но не се ограничават до следните:

- Да предоставя увереност под формата на независимо мнение относно адекватността и ефективността на системите за вътрешен контрол. За да формира мнение УВО провежда одити, базирани на одит план, одобрен от Одит комитета. Честотата на одитните проверки зависи от степента на риск във всяко бизнес звено;
- Да предоставя активна подкрепа на Ръководството на Банката в установяването на най-добрите практики за вътрешен контрол и управление на риска.
- Да съдейства на Ръководството на Банката в предотвратяването на измами и злоупотреби;
- Да извършва последващи проверки с цел да установи дали са предприети подходящи действия във връзка с докладваните констатации в определените срокове.

5.3. Правомерност

Юробанк България АД следи внимателно за съответствието на нейната структура и процеси с външните и вътрешни изисквания за дейността ѝ. Тази отговорност е делегирана на управление Правомерност. Управлението е създадено с одобрението на Надзорния съвет и на Одит комитета на Банката и е постоянно действащо звено, осъществяващо своята дейност независимо от бизнес дейността на Банката.

С оглед на опазване на тази независимост, началникът на управление Правомерност докладва пред Одит комитета, началника на управление Правомерност на Eurobank Group, а за административни цели - пред Главния Изпълнителен Директор. Началникът на управление Правомерност присъства на всички срещи на Одит комитета и представя доклад за всяко тримесечие, обобщавайки дейностите през разглеждания период и акцентирайки на основните въпроси в съответната област. Докладът включва всички въпроси, които са в сферата на дейност на управление Правомерност и които началникът на управлението е преценил, че трябва да бъдат докладвани, както и такива, изрично изискани от Одит комитета.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

5.3. Правомерност (продължение)

Задълженията и отговорностите на Управление Правомерност включват:

- да разглежда въпросите, свързани с мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма в съответствие с действащото законодателство и както и със съществуващите санкции. Управлението е отговорно за разработване и въвеждане на необходимите политики и процедури, както и за мониторинга по тяхното спазване. Освен това, то е отговорно за осигуряване на подходящо обучение на служителите, както и за взаимодействие с компетентните органи;
- да изготвя своевременни и точни отговори на запитвания от регулаторни и други органи и да им съдейства при осъществяване на тяхната дейност;
- да разработва и въвежда вътрешни кодекси за поведение и да осъществява мониторинг на спазването им от служителите;
- да осъществява мониторинг на съответствието със законовите и регулаторните изисквания свързани с финансовите пазари;
- да разглежда съвместно с други управления на Банката въпроси свързани с банковата тайна и защита на данните;
- да информира мениджмънта и да изготвя становища относно въздействието на нови закони и регулации попадащи в обхвата на отговорностите на управлението.

5.4. Управление на риска

Рамката за управление на риска в Банката се състои от няколко различни съставни части. Поспециално, Надзорният съвет е създал Риск комитет, който да наблюдава и следи всички функции за управление на риска. Неговата дейност текущо се допълва с функцията, изпълнявана от Управление на риска.

Риск комитетът има следните правомощия:

- Преглед и анализ на рисковия профил на Банката, както и идентифициране и оценка на съществените за Банката рискове;
- Създаване на адекватни политики и процедури с цел идентифициране, оценка, мониторинг и контрол на съществените рискове;
- Информирание на Надзорния съвет за съществени проблеми и събития, които могат да имат значително въздействие върху рисковия профил на Банката;
- Мониторинг на влезлите в сила политики, свързани с управлението на значителните рискове;
- Одобрение на методологии и модели за оценка на риска.

Риск комитетът информира периодично Надзорния съвет за адекватността на структурата на Управление Риск, както и отчита ключови риск индикатори. Ако има съмнение за съществени проблеми, то те се ескалират или до Надзорен съвет на Юробанк България АД или до Груповия Риск комитет.

Предвид факта, че Банката е изложена на различни видове риск във всички свои ежедневни дейности, организационната структура за управление на риска обхваща всички управленски структури – от Надзорен съвет, през Риск комитет, Управителен съвет и висшия мениджмънт. Солидната рамка за управление на риска осигурява основата за въвеждане на Риск стратегията на Банката, както и постигането на бизнес целите ѝ.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

5.4. Управление на риска (продължение)

Подходът на Банката е да дава следните насоки: разбиране на материалните рискове с цел постигане стратегията на Банката, определяне на рисков апетит, както и комуникиране на рамката за управление на риска. Процесът по идентифициране и управление на риска се разделя на 5 основни стъпки с цел осигуряване на цялостното управление и изграждане на съответната инфраструктура.

Стъпка	Дейност
Идентификация	<ul style="list-style-type: none">Създаване на правила и процедури за идентифициране на бизнес рисковете
Оценка	<ul style="list-style-type: none">Създаване и въвеждане на показатели за измерване на риска, както и методологии и стандарти за отчетност
Контрол	<ul style="list-style-type: none">Установяване на процеси и практики за контрол, включително структура на лимити, критерии за обезценка и изисквания за отчетностМониторинг на операциите, свързани с контрола и придържане към насоките за управление на риска и лимититеРанни предупредителни сигнали относно отклонения от определения рисков апетит на Банката
Отчетност	<ul style="list-style-type: none">Отчитане на рисковите експозиции, концентрации и резултатите от поемането на рискКомуникация с външни страни
Управление	<ul style="list-style-type: none">Преглед на всички аспекти на рисковия профил на БанкатаОценка на възвращаемостта на новите рисковеМнение относно оптимизиране на рисковия профил на БанкатаПреглед на практиките за управление на риска

Горепосочените процеси са неразделна част от управлението на всеки един вид риск, подкрепени от съответната инфраструктура и персонал и са описани детайлно в параграфите по-долу.

Принцип 1: Управителният съвет и Надзорният съвет отговарят за одобрението и периодичния преглед на Риск стратегията на Банката, както и на правилата и процедурите, свързани с управлението на риска.

Принцип 2: Висшият мениджмънт отговаря за въвеждането на риск стратегията, одобрена от Надзорен съвет и за разработването на политики и процедури за идентификацията, измерването, мониторинга и контрола на рисковете, на които е изложена Банката. Тези политики и процедури обхващат рисковете във всички дейности на банката, както на индивидуално, така и на портфейлно ниво.

Принцип 3: Банката разполага с адекватни процеси и процедури за одобрение на нови кредити и трансакции, както и за промяна, подновяване и рефинансиране на съществуващи кредити.

Принцип 4: Всички експозиции подлежат на мониторинг и се предприемат необходимите мерки за контрол и намаляване на риска.

Принцип 5: Банката разполага със системи, процеси и процедури за мониторинг на представянето на отделните експозиции, включително изчислението и адекватността на провизиите и резервите.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

5. Основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска (продължение)

5.4. Управление на риска (продължение)

Принцип 6: Информационните системи и аналитични техники се използват, за да подпомагат мениджмънта при оценката и мониторинга на съществените за Банката рискове, както и за структурата на портфейла. Банката използва вътрешни модели за оценка на кредитния риск. За портфейл Банкиране на дребно – апликационни и поведенчески скоркарти служат за оценка на кредитния риск на клиента. За корпоративни клиенти Банката използва рейтингови системи, в зависимост от икономическата дейност на клиента. Моделите за оценка на риска и рейтинговите системи са съвместими с естеството, размера и сложността на дейностите на Банката.

Принцип 7: Банката взема предвид потенциалните бъдещи промени в макроикономическата среда при оценка както на индивидуални експозиции, така и при оценка на портфейли. Банката оценява кредитните си експозиции и портфейли, при утежнени макроикономически условия.

Принцип 8: Банката е разработила процес за постоянен независим преглед на риска и съответно отчита рисковите показатели на висшия мениджмънт, Управителния съвет, Надзорния съвет и Риск комитет.

Принцип 9: Банката подкрепя отворена риск култура, за да изгражда откритост и доверие.

Принцип 10: Мениджмънтът и всички служители на Банката са професионално ангажирани с принципите за управление на риска на Банката и взимат решенията в ежедневната си работа, следвайки стриктно тези принципи.

Принцип 11: Управлението на риска в Банката е организирано по начин, по който се избягват конфликт на интереси сред служителите и организационните структури.

6. Информация съгласно член 10, параграф 1, букви "в", "г", "д", "е" и "ж" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

6.1.в) Банката не е участвала в значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

6.2.г) Банката не е регистрирала никакви притежатели на ценни книжа със специални права на контрол.

6.3.д) Няма въведени или упражнени ограничения по отношение на правата на глас, като ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, срокове за упражняване на правата на глас или системи, чрез сътрудничеството с дружеството. Финансовите права, свързани с ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа. Всички акции от капитала¹ на Банката са обикновени, с номинална стойност от 1.00 (един) лев всяка, с право на глас, дивидент и на ликвидационен дял, пропорционален на номиналната стойност на акциите.

6.4.е) Основният учредителен документ, а именно Устава на Банката регулира назначаването и смяната на членовете на Съветите. Той инкорпорира основните разпоредби и принципи на действащото търговско право. Документът е публично достъпен по партидата на Банката в Търговския регистър към Агенцията по вписванията при Министерството на правосъдието. В него се съдържат и разпоредбите, регулиращи основните правомощия и начин на взаимодействие между Съветите в процеса по вземането на решения.

6.5.ж) Разпоредбата, уреждаща правото на обратно изкупуване на акции, е предвидена в чл. 11 от Устава на Банката.

¹ За структурата на капитала на Банката, моля обърнете се към съответния раздел в годишния отчет за дейността.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

БИЗНЕС МОДЕЛ

Подробна информация относно бизнес модела, целите, структурата и продуктите на Пощенска банка са представени в Декларацията за корпоративно управление и Годишния доклад за дейността.

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

За Пощенска банка устойчивото бизнес развитие е много по-голяма ценност от краткосрочната доходност и други търговски ползи. Вярваме, че дългът ни към природата, от която сме част, е ключов елемент от грижата ни за благополучието на всички заинтересовани страни и на цялото ни общество. Затова се стремим да намалим негативното въздействие от дейността си върху околната среда и да използваме всяка възможност да допринесем за опазването на природата.

Като една от най-големите български банки и член на силна международна финансова група, ние осъзнаваме, че разполагаме с разнообразни възможности да изостряме общественото внимание към даден въпрос. Същевременно това засилва огромната ни отговорност към обществото и необходимостта да служим за пример на нашите колеги, партньори, клиенти и съграждани.

Нашата група Юробанк може да се похвали със значителни постижения в областта на опазването на околната среда и сме твърдо решени да пренесем и да обогатим добрите й практики в България. В тази връзка се ангажираме да си поставяме съответстващи цели и задачи, непрекъснато да следим, оценяваме и подобряваме екологичното си представяне и да спазваме стриктно всички изисквания на местното, националното и международното законодателство в съответната област.

Като социално отговорна институция, ние сме решени да използваме влиянието си, за да работим за опазването на планетата, която ще завещаем на нашите деца. За целта не само ще се придържаме към политика на екологична отговорност в ежедневната си работа посредством определени за служителите цели, но и постепенно ще я разпростираме към своите доставчици, клиенти и цялото ни общество, за да спомагаме за налагането на природосъобразни бизнес практики и постигането на устойчив икономически растеж.

1. Общ преглед на управлението на околната среда в Пощенска банка

Съвременният свят е изправен пред феномена на замърсяването и изменението на климата. Едва ли има човек или организация, които биха се усъмнили във важността на управлението на последствията от замърсяването и промяната на климата, както и от подбора на подходящите средства за ограничаването им.

Съществуват два основни типа екологични аспекти на дейността на една организация - пряка и косвена, като те водят до проявление на два съответни типа въздействия. Прякото въздействие върху околната среда произтича от функционирането на дадено предприятие (оперативен отпечатък), а непрякото от продуктите и услугите, предлагани от компанията.

Банките до голяма степен не оказват пряко въздействие върху околната среда, тъй като тяхното потребление на енергия и други ресурси е незначително в сравнение с други отрасли. Те обаче могат да допринесат значително за усилията за опазване на околната среда чрез ясни екологични критерии в оценката за отпускане на заеми, както и чрез управление на екологичния риск в техните кредитни портфейли. Освен това банките могат да служат като добър пример за обществото, като се грижат добре за вътрешните си ресурси.

Пощенска банка се ангажира активно да управлява както прякото, така и непрякото въздействие върху околната среда от дейността си. Тя е единствената банка в България, която има свой собствен „Зелен борд“ и „Екологичен офис“ в организационната си структура, които работят за опазване на природата както чрез ограничаване на ресурсите, консумирани от банката, така и чрез кредитиращата си дейност. Освен това членовете на Зеления борд организират различни инициативи, в които привличат за участие и останалите служители. Банката инвестира в своята вътрешна програма "Зелени заедно". Пощенска банка я развива със собствени средства и я изпълнява чрез доброволната работа на своите служители.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Цялостната реализация на различни вътрешни инициативи в областта на екологичното управление донесе на Пощенска банка първа награда в категорията „Най-зелена банка в България“ на седмото издание на годишните награди на b2b Медия - „Най-зелените компании в България“ през 2017 г., както и други престижни признания през последните години.

2. Екологични аспекти и управление на въздействието в Пощенска банка

В съответствие с политиката и решителността за действия, Пощенска банка определи следния **пряк аспект** на своите операции, свързани с вътрешното потребление на енергия и съответните емисии на CO₂, вода и хартия.

През годините бяха проведени редица инициативи, насочени към оптимизиране на използването на ресурсите, като те продължиха и през 2017 г. Резултатът от тях е представен в таблица 1 по-долу чрез три **екологични показателя**.

Таблица 1. Използване на енергия, вода и хартия в Пощенска банка, 2012-2017

индикатор	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Δ 2017-2016	Δ 2017-2012
Емисии на CO ₂ от потреблението на електроенергия, тон	7,421	6,096	5,558	5,391	5,289	4,071	-23%	-45%
Вода, m ³	89,217	81,740	52,646	46,767	46,899	45,638	-3%	-49%
Листа хартия	37,610,615	34,315,000	32,325,000	30,073,000	31,122,005	30,902,332	-1%	-18%

През 2017 г. Пощенска банка стартира иновативен проект, насочен към постепенното въвеждане на услугата подписване с дигитален подписна всички трансакции, извършени от клиенти в клоновата мрежа на Банката. Разгръщането на този проект ще доведе до значително намаляване на употребата на хартия, тъй като разпечатките се заменят с цифрови копия на документи и цялостното му въздействие може да бъде оценено през 2018 г., когато е планирано да бъде завършен.

Положени са значителни усилия за обучението на персонала в областта на опазването на околната среда. Така през 2017 г. 133 банкови експерти от цялата клонова мрежа преминаха вътрешно обучение по управлението на риска за околната среда при кредитиране.

През 2017 г. Банката създаде последната си вътрешна инициатива „Зелени герои“, която ще продължи през 2018 г. като част от цялостната политика за устойчиво развитие и природосъобразно поведение на една социално отговорна институция. Целта му е да насърчи отговорното поведение на служителите. В рамките на инициативата те могат да кандидатстват за финансиране от банката, за да реализират различни местни проекти, които сами са избрали и които показват, че дори малките действия могат да доведат до устойчиви промени. Само няколко месеца след стартирането на инициативата бяха реализирани шест проекта, насочени към подобряване на състоянието на околната среда и в подкрепа на местните общности.

Освен директните аспекти от въздействието си върху околната среда, Пощенска банка непрекъснато изследва **непреките екологично аспекти** от дейността си. Те са свързани предимно с портфолиото на управления „Малък и среден бизнес“ и „Корпоративно банкиране“. В тази област се прилага строга процедура за управление на екологичния и социалния риск, за да се гарантира, че предоставянето на заеми отчита рисковете за околната среда. Банката насърчава екологичния бизнес чрез прилагането на тази процедура. Тя определя специалната методология, която се следва, за да се гарантира, че екологичните и социалните рискове се оценяват и контролират в процеса на отпускане

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

на заеми, както и ролята и отговорностите на всички страни, участващи в процеса. Резултатът от анализа на портфолиото, представен в таблица 2 по-долу, разкрива разпределението на екологичния риск в сегментите „Малък и среден бизнес“ и „Корпоративно банкиране“ за експозициите, които са оценени:

Таблица 2. Разпределение на риска за околната среда в сегментите „Малък и среден бизнес“ и „Корпоративно банкиране“

Ниво на риск	Нисък	Среден	Висок
% на кредитни сделки	51.80%	47.90%	0.30%

Пощенска банка е определила следните цели за 2018 г. в областта на управлението на околната среда:

- Постигане на допълнителна ефективност на ресурсите и конкретно - намаляване с 1% в потреблението на енергия, хартия и вода, чрез прилагане на набор от мерки;
- Стартиране на електронно обучение за различните аспекти на прилагането на екологичната политика на банката;
- По-нататъшно обогатяване на съществуващите обучителни материали за персонала в Интранет мрежата на банката, по въпроси, свързани с околната среда и важни за тяхната работа.

За да се улесни постигането на целите в областта на околната среда се определят конкретни задачи за годината. Целите и задачите за 2018 г. са представени в таблица 3 по-долу.

Таблица 3. Цели на Пощенска банка в областта на околната среда за 2018 г.

Цели	Задачи	Екологична програма (и)
Спестяване на природни ресурси	Непрекъснато оценяване на потреблението на всички клонове на банката	Програма за икономия на енергия
Минимизиране на отпадъците	Оценка на усилията за рециклиране на хартия и преглед на показателите на ниво служител; внедряване на цифрови решения, които водят до намаляване на използването на хартия и тонер	Програма за рециклиране на хартия / проект за цифровизация
Минимизиране на отпадъците	Увеличаване на рециклирането на електрическо и електронно оборудване	Програма за рециклиране на електрическо и електронно оборудване
Повишаване на осведомеността по въпросите за опазване на околната среда	Повишаване на информираността на персонала и обществеността по различни екологични въпроси	Организиране, сътрудничество и участие в екологични дейности
Подобряване на системата за отчитане на риска за околната среда	Подобряване на автоматизираното отчитане на риска за околната среда	Програма за управление на риска за околната среда

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ

1. Разпределение по пол по области на заетост

Пощенска банка се отнася еднакво към всички служители, независимо от пол, националност, възраст или други признаци. Банката се стреми да изгражда взаимоотношения на доверие и уважение. Разпределението на служителите по пол и възраст е представено в таблица 4 по-долу:

Таблица 4. Разпределение на служителите по пол и възрастова група за 2017 г.

< 25 години		25-34 години		35-44 години		45-54 години		> 55 години	
Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже	Жени	Мъже
83%	17%	77%	23%	79%	21%	79%	21%	79%	21%

Пощенска банка дава равни възможности на служителите си и цени таланта и иновативните им идеи. Всеки получава възнаграждение в зависимост от приноса и степента на отговорност, които се определят от заеманата позиция и от трудовия пазар. Разпределението на служителите по длъжност и пол е представено в таблица 5 по-долу:

Таблица 5. Разпределение по тип длъжност и пол за 2017

	Специалисти	Експертни позиции	Мениджърски позиции
Жени	85%	74%	58%
Мъже	15%	26%	42%

2. Развитие на Човешкия капитал

Успехите на организацията във всяка една област не могат да бъдат разглеждани извън темата за ролята на човешкия капитал. Мениджмънтът на Пощенска банка споделя разбирането, че грижата за служителите, тяхното развитие и мотивация са от ключово значение за организацията, за постигането както на краткосрочните, така и на стратегическите ѝ цели.

Динамичното развитие и голямата конкуренция на банковия пазар поставят високи и многопосочни изисквания пред управление „Човешки ресурси“, свързани както с подбора на правилните хора на подходящи за тях позиции, осигуряване на ефективно обучение за бързо овладяване на необходимите професионални умения, така и с развитието и мотивирането на вътрешните таланти. Управление „Човешки ресурси“ допринася за успехите на Банката чрез създаването и поддържането на среда, насърчаваща постиженията на служителите и насочена към постоянно повишаване на тяхната квалификация.

Чрез вътрешния е-бюлетин "Our Bank", разпространяван ежеседмично по електронна поща, се съобщава важната информация, свързана с членовете на персонала. Тази информация често включва ключови корпоративни новини, информация за предлагането на нови продукти и услуги, специални моменти от вътрешни събития и снимки на различни извън офисни дейности на членовете на екипа на Пощенска банка.

Пощенска банка има специална гореща линия „CEO Hotline“- емейл адрес, който е достъпен за всички служители да споделят или да предложат идеите си директно на главния изпълнителен директор на Банката.

Пощенска банка насърчава инициативата, творчеството и готовността на всеки служител да бъде част от промяната и развитието в Банката. Доказателство за това е конкурсът за идеи за подобряване на работата „Идейно“- конкурс, в който служителите представят предложенията си директно на ръководството и най-добрите от тях се награждават и въвеждат в работата. През 2017 г. всички служители можаха да споделят идеите си за разработване на нови продукти, услуги и иновативни канали, за да допринесат за иновациите в банковия сектор.

Ежегодно се провежда традиционна среща на клонова мрежа, както и различни мотивационни събития за сплотяване на екипите, организирани от Пощенска банка. Годишната среща на Банката през 2017 г. се проведе под мотото “Среща на върха”. Основната концепция на събитието беше

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ (продължение)

подчинена на посланието за постигнатите резултати от екипа и стратегическите цели за развитието на Пощенска банка.

Традиционно продължава и инициативата „Meet&Greet the CEO“, в което главният изпълнителен директор на банката се среща и разговоря с екипите на различни отдели.

3. В Юробанк България няма Профсъюзни организации и на служителите е предоставен пакет със Социални придобивки

Пощенска банка съзнава социалната значимост на ролята си на голям работодател и затова предоставя на служителите си най-разнообразни придобивки. В тази връзка Банката се придържа към последователната си политика за предоставяне на допълнителни социални придобивки на своите служители и се стреми да ги обогатява. Прилагат се и стриктни стандарти за безопасност на работното място. Банката осигурява подкрепа за своите служители и техните семейства в непредвидени и извънредни ситуации. Всички служители на Банката имат допълнително здравно осигуряване в частен фонд, чиято цена се покрива изцяло от работодателя. Допълнителното осигуряване покрива стойността на лечението в случай на необходимост. Служителите могат да сключат договор и за допълнително осигуряване на членове от семейството си при преференциални условия. Банката осигурява служителите си и със застраховка „Живот“ за покриване на разходи при настъпване на застрахователно събитие. Наред с това сериозна придобивка за служителите на Пощенска банка е възможността да се възползват от продуктите и услугите на институцията при преференциални условия. Това включва жилищни и потребителски кредити, кредитни карти, овърдрафт и интернет банкиране. Служителите не заплащат такси при извършването на повечето банкови операции като парични преводи, теглене на пари и други.

4. Политика и Процедура за Управление на представянето

Грижата за личностното и професионално развитие на служителите е сред основните ценности на Банката. В тази връзка всеки служител ежегодно е оценяван за професионалното си представяне чрез програмата „Оценка на представянето“, която допринася за по-нататъшното целенасочено развитие на неговите умения. Процедурата за годишна оценка гарантира прозрачност и обективност. Тя позволява оценка на служители на база на тяхната йерархична позиция в организацията и взема под внимание техните отговорности и задачи. Нещо повече, системата не само оценява изпълнението на поставените цели, но също така набляга и на начина, по който тези цели са били постигнати и подобрява комуникацията между оценявания и оценяващия, насърчавайки професионалното и лично развитие на служителите.

Системата помага на служителите да се ориентират към сфери на бизнеса, които са най-удачни за развитието на техния потенциал, като в същото време ги мотивира да постигнат професионалните си цели.

5. Здравословна и безопасна среда

Успехът и производителността на един бизнес зависят от ефективността на служителите. По тази причина гарантирането на здравословно и безопасно работно място за всеки служител е в основата на управлението на здравословните и безопасни условия на труд в Банката. Пощенска банка не само се придържа стриктно към всички стандарти за безопасност на работното място, предвидени в трудовото законодателство, но и предприема допълнителни мерки, за да защити здравето на своите служители. Това се дължи не само на причини от морален характер, но и на убеждението на ръководството на Банката, че създаването на безопасна и здравословна работна среда води до по-добра мотивация на служителите и до по-добра конкурентоспособност. Пощенска банка работи в тясно сътрудничество със служба по трудова медицина, за да гарантира безопасността и здравето на своите служители по време на работа. Съвместно със Службата по трудова медицина Банката извършва оценка на риска за здравето и безопасността на служителите, включително при промяна на условията на труд и при въвеждане на нови технологии. Всички служители на Пощенска банка са представени в Комитета по условия на труд – централизиран комитет, обхващащ всичките структурни звена на Банката. Комитетът е базиран в София и отговаря за Централно управление и клоновете на Банката.

ЮРОБАНК БЪЛГАРИЯ АД

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ (продължение)

б. Въпроси, свързани с човешките права

Пощенска банка насърчава бизнес етиката и високите постижения, прозрачността, правата на човека и отчетността. Взаимното уважение и достойнство са основни приоритети и съществени елементи в Кодекса за поведение на Банката. При избора си на доставчици Банката цели да гарантира пълно зачитане на правата на човека в тези компании.

През 2017 г. банката осъществява редица социално значими проекти в областта на образованието, опазването на околната среда, спорта и корпоративното даряване. Пощенска банка е активен член и подкрепя инициативи на КРИБ AmCham, НВСВ, Асоциация на банките в България, Борика АД, Асоциация Ендевър България, Форум на българските бизнес лидери, Български форум на донорите, Фондация Атанас Буров, Глобалната мрежа на ООН България и Българската асоциация на рекламоделите.

През годината Банката продължи дългогодишната си подкрепа и работа със социално слаби групи, стимулираща активната им роля в обществото. Тя оказва подкрепа на деца в неравностойно социално положение в град Казанлък, възрастни хора в Русе, националната кампания "Великден за всеки" - празник на баба и дядо, както и много други малки инициативи, проведени през 2017 г.

БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЯТА

„Юробанк България“ АД е възприела политика на нулева толерантност спрямо каквито и да е корупционни прояви. Приетите вътрешнобанкови актове целят да създадат стабилна вътрешна система и контролна среда, които да минимизират корупционния риск, и да установят ясен подход за действие в конкретни рискови ситуации.

Действащата в Банката антикорупционна инструкция изрично забранява директното или индиректното участие в каквито и да е корупционни прояви. Забраната се отнася за всички служители и лица, които действат от името и за сметка на Банката. Задължение на всички служители е да бъдат бдителни и да докладват всички случаи или опити за подобни прояви, както и съмнения за такива.

БЪЛГАРСКА МРЕЖА НА ГЛОБАЛНИЯ ДОГОВОР НА ООН

През 2017 г. Пощенска банка се присъедини към Българска мрежа на Глобалния договор на ООН, за да разшири допълнително инициативите си в подкрепа на обществото и опазването на околната среда. По този начин банката отново заяви своята готовност да следва корпоративна политика, която спазва десетте универсални принципа за социална отговорност и опазване на околната среда на Глобалния договор. А именно:

Права на човека:

Принцип 1: Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека.;

Принцип 2: Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека.

Трудови норми:

Принцип 3. Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне.

Принцип 4. Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд.

Принцип 5. Ефективно премахване на детския труд.

Принцип 6. Изкореняване на дискриминацията по отношение на правото на труд и на професия.

Околна среда:

Принцип 7. Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.

Принцип 8. Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.

Принцип 9. Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.

Антикорупция:

Принцип 10. Подкрепа на антикорупционни инициативи и политика на прозрачност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за доходите

	Бележки	Годината приключваща на 31 декември	
		2017 г.	2016 г.
Приходи от лихви и подобен приход		298,316	305,241
Разходи за лихви и подобен разход		(14,114)	(31,726)
Нетен доход от лихви	1	284,202	273,515
Приходи от такси и комисиони		94,071	84,244
Разходи за такси и комисиони		(13,751)	(14,149)
Нетен доход от такси и комисиони	2	80,320	70,095
Приходи от дивиденди		1,715	663
Други оперативни приходи	3	8	11,486
Обезценка на активи за препродажба	Ц.1.6.	(518)	(754)
Нетна загуба от търгуване	4	(1,440)	(127)
Печалба от ценни книжа в оборотен портфейл	12	374	863
Печалба от ценни книжа в инвестиционен портфейл	14	6,511	10,942
Други разходи за дейността	5	(131,635)	(147,327)
Разходи за Фонд за гарантиране на влоговете		(18,774)	(15,572)
Разходи от обезценка за кредитни загуби	7	(69,663)	(69,755)
Печалба преди данъци		151,100	134,029
Разходи за данъци	8	(14,835)	(14,459)
Печалба за годината		136,265	119,570

Финансовите отчети са одобрени от Ръководството на 30 март 2018 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторския доклад:
За ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД:

За Мур Стивънс България Одит ООД:

Анна Ботева
Регистриран одитор

Стефан Ненов
Регистриран одитор

Джок Нюнан
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 03-04-2018

Стефан Ненов
Мур Стивънс България Одит ООД
Дата: 03-04-2018

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за всеобхватния доход

	Бележки	Годината приключваща на 31 декември	
		2017 г.	2016 г.
Печалба за годината		<u>136,265</u>	<u>119,570</u>
<i>Позиции, които са или могат да бъдат прекаласифицирани в печалба или загуба в следващи периоди:</i>		11,768	6,158
Ценни книги на разположение за продажба:			
- изменение в справедливата стойност, нетно от данък	9	12,407	9,939
- (печалба) прехвърлена в нетна печалба от продажба при отписване или обезценка	9	(639)	(3,781)
<i>Позиции, които няма да бъдат прекаласифицирани в печалба или загуба в следващи периоди:</i>		(757)	503
Преценка на имоти и оборудване, нетно от данък		-	(78)
Преценки на задължения при пенсиониране, нетно от данък		(757)	581
Друг всеобхватен доход за годината	9	<u>11,011</u>	<u>6,661</u>
Общо всеобхватен доход за годината		<u>147,276</u>	<u>126,231</u>

Финансовите отчети са одобрени от Ръководството на 30 март 2018 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторския доклад:
За ПрайсютърхаусКупърс Одит ООД:

За Мур Стивънс България Одит ООД:

Анна Ботева
Регистриран одитор

Стефан Ненов
Регистриран одитор

Джон Нюнан
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 03-04-2018

Стефан Ненов
Мур Стивънс България Одит ООД
Дата: 03-04-2018

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Счетоводен баланс	Бележки	Към 31 декември	
		2017 г.	2016 г.
Активи			
Пари в каса и по сметки при Централната банка	10	742,389	720,423
Предоставени средства на банки	11	1,264,068	1,166,309
Ценни книжа в оборотен портфейл	12	14,226	2,438
Предоставени кредити и аванси на клиенти	13	4,828,632	4,214,400
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	14	459,409	608,051
Деривативни финансови инструменти	20	241	586
Инвестиционни имоти	15	406	678
Имоти и оборудване	16	40,602	41,000
Нематериални активи	17	46,254	39,542
Други активи	18	24,755	24,835
Общо активи		7,420,982	6,818,262
Пасиви			
Привлечени средства от банки	19	9,025	21,171
Деривативни финансови инструменти	20	7,793	6,693
Привлечени средства от клиенти	21	6,080,217	5,524,333
Други привлечени средства	22	30,420	78,959
Отсрочени данъчни пасиви	23	1,776	2,243
Текущи данъчни задължения		1,526	2,172
Провизии по други пасиви	24	7,410	10,483
Провизии по пенсионни задължения	25	5,059	3,886
Други пасиви	26	41,169	20,337
Общо пасиви		6,184,395	5,670,277
Собствен капитал			
Основен капитал	27	560,323	560,323
Законови резерви		282,521	282,521
Неразпределена печалба и други резерви, нетно		393,743	305,141
Общо собствен капитал		1,236,587	1,147,985
Общо пасиви и капитал		7,420,982	6,818,262

Финансовите отчети са одобрени от Ръководството на 30 март 2018 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторския доклад:
За ПрайсютърхаусКупърс Одит ООД:

За Мур Стивънс България Одит ООД:

Анна Ботева
Регистриран одитор

Стефан Ненов
Регистриран одитор

Джок Нюнан
ПрайсютърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 03 -04- 2018

Стефан Ненов
Мур Стивънс България Одит ООД
Дата: 03 -04- 2018

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за промените в собствения капитал

	Основен капитал	Преоц. резерв на имоти	Преоц. резерв на ЦК на разположение за продажба	Законови резерви	Неразпр. печалба и други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2016 г.	452,753	1,798	13,126	282,521	163,986	914,184
Нетен доход признат директно в друг всеобхватен доход	-	-	6,158	-	-	6,158
Преоценка на имоти и оборудване	-	(78)	-	-	-	(78)
Преизчисление на задължения при пенсиониране	-	-	-	-	581	581
Печалба за годината	-	-	-	-	119,570	119,570
Общо всеобхватен доход за 2016 г.	-	(78)	6,158	-	120,151	126,231
Увеличение на основен капитал	107,570	-	-	-	-	107,570
Прехвърляне към неразпределена печалба	-	(8)	-	-	8	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	560,323	1,712	19,284	282,521	284,145	1,147,985

(Продължава на следващата страница)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

	Основен капитал	Преоц. резерв на имоти	Преоц. резерв на ЦК на разположение за продажба	Законови резерви	Неразпр. печалба и други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	560,323	1,712	19,284	282,521	284,145	1,147,985
Нетен доход признат директно в друг всеобхватен доход	-	-	11,768	-	-	11,768
Преизчисление на задължения при пенсиониране	-	-	-	-	(757)	(757)
Печалба за годината	-	-	-	-	136,265	136,265
Общо всеобхватен доход за 2017 г.	-	-	11,768	-	135,508	147,276
Изплатен дивидент	-	-	-	-	(58,674)	58,674
Прехвърляне към неразпределена печалба	-	(653)	-	-	653	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	560,323	1,059	31,052	282,521	361,632	1,236,587

Финансовите отчети са одобрени от Ръководството на 30 март 2018 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторския доклад:
За ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД:

За Мур Стивънс България Одит ООД:

Анна Ботева
Регистриран одитор

Стефан Ненов
Регистриран одитор

Джок Нюнан
ПрайсуотърхаусКупърс Одит ООД
Дата: 03-04-2018

Стефан Ненов
Мур Стивънс България Одит ООД
Дата: 03-04-2018

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за паричните потоци

	Годината приключваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Паричен поток от основна дейност		
Получени лихви	310,652	303,842
Платени лихви	(16,318)	(34,984)
Получени дивиденди	1,715	663
Получени такси и комисиони	94,500	84,582
Платени такси и комисиони	(12,770)	(13,255)
Суми платени на и от името на служителите	(64,459)	(65,842)
Нетен приход от търговия с деривативни инструменти и други приходи	7,372	19,815
Платени други разходи за дейността	(77,417)	(82,005)
Платени данъци	(15,000)	(13,495)
Паричен поток от основна дейност преди промени в оперативни активи и пасиви	228,275	199,321
Промяна в оперативните активи и пасиви:		
Нетно увеличение на задължителните резерви в Централната банка	(21,607)	(46,054)
Нетно (увеличение)/ намаление на ценни книжа в оборотен портфейл	(11,771)	8,858
Нетно (увеличение)/ намаление на предоставени кредити и аванси на клиенти	(696,117)	125,776
Нетно намаление/(увеличение) на други активи	4,468	(1,674)
Нетно увеличение на деривативни инструменти	2,865	1,269
Нетно (намаление)/ увеличение на депозитите от банки	(12,146)	1,316
Нетно увеличение на задълженията към клиенти	557,399	370,184
Нетно увеличение/(намаление) на други пасиви	10,929	(23,855)
Нетен паричен поток от основна дейност	62,295	635,141

(Продължава на следващата страница)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Отчет за паричните потоци (продължение)

	Годината приключваща на 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Паричен поток от инвестиционна дейност		
Постъпления от придобиване на бизнес в бизнескомбинация, нетно от парични средства	-	136,657
Покупка на имоти и оборудване и нематериални активи (Бележки 16, 17)	(18,090)	(16,983)
Покупка на ценни книжа в инвестиционен портфейл	(68,348)	(67,394)
Постъпления от продажба на имоти и оборудване	21	393
Постъпления от продажба на ценни книжа в инвестиционен портфейл	228,100	36,841
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	141,683	89,514
Паричен поток от финансова дейност		
Изплатен дивидент	(58,674)	-
Получено дългосрочно финансиране	-	32,271
Платени суми по дългосрочни заеми	(48,514)	(113,934)
Нетен паричен поток използван във финансова дейност	(107,188)	(81,663)
Ефект от промяната на валутния курс върху паричните средства и паричните еквиваленти	1,328	173
Нетна промяна на паричните средства и еквиваленти	98,118	643,165
Парични средства и еквиваленти в началото на годината	1,637,769	994,604
Парични средства и еквиваленти в края на годината (Бележка 28)	1,735,887	1,637,769

Финансовите отчети са одобрени от Ръководството на 30 март 2018 г.

Петя Димитрова
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

Димитър Шумаров
Член на УС,
Изпълнителен директор и
Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторския доклад:
За ПрайсуютьрхаусКупърс Одит ООД:

Анна Ботева
Регистриран одитор

Джон Нюнан
ПрайсуютьрхаусКупърс Одит ООД
Дата: 03-04-2018

За Мур Стивънс България Одит ООД:

Стефан Ненов
Регистриран одитор

Стефан Ненов
Мур Стивънс България Одит ООД
Дата: 03-04-2018

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети

Обща информация

Юробанк България АД (Банката) е със седалище в Република България. Банката е акционерно дружество, регистрирано съгласно българското законодателство. Банката притежава пълен лиценз, издаден от Българска народна банка, за извършване на банкови операции.

Юробанк България АД (Банката) извършва банкиране на дребно, корпоративно и инвестиционно банкиране на територията на Република България. Централният офис на Банката се намира в град София. Банката има клонова мрежа от 177 клона и офиси и 10 бизнес центъра (2016 г.: 174 клона и 8 бизнес центъра). Адресът на управление е: гр. София 1766, ул. „Околовръстен път“ 260. Банката има 2,600 служители (2016 г.: 2,640).

Счетоводна политика

Основните счетоводни принципи, залегнали при изготвянето на финансовите отчети са представени както следва:

А. База за изготвяне на финансовите отчети

Финансовите отчети на Банката са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС е общоприетото наименование на общата рамка за отчитане – база за изготвяне на счетоводните отчети и еквивалент на „Международни счетоводни стандарти“ (МСС), чиято рамката е определена и въведена с § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводство.

Юробанк България е дъщерно дружество на Групата Юробанк, Гърция. Компанията-майка е учредена и извършва своята дейност в Гърция.

Позиция на Групата Юробанк, Гърция

Реалният БВП на Гърция се е увеличил с 1,4% през 2017 г., според първоначалната оценка на Hellenic Statistical Authority's (ELSTAT) от -0,02% през 2016 г., докато прогнозата за растеж на реалния БВП за 2018 г. е 2,1% (в сравнение с официалната цел от 2,5%). Коефициентът на безработица през декември 2017 г. е бил 20,8%, въз основа на данните на ELSTAT (31 декември 2016 г. : 23,5%). От фискална гледна точка първоначално излишъкът на Гърция за 2017 г. се очакваше да достигне 2,44% от БВП, съгласно данните за бюджета за 2018 г., надвишавайки първоначалната прогноза на Третата икономическа програма за корекции (ТИПК) от 1,75%. Според данни на Националната банка на Гърция и ELSTAT дефицитът по текущата сметка е намалял до -0.8% от БВП през 2017 г. (2016: -1.1%).

След приключването на втория преглед на ТИПК през юни 2017 г. и последващото отпускане на заема от 8,5 млрд. Евро, Гърция постигна споразумение с европейските институции относно пакета от политики за третия преглед на 4 декември 2017 г. и приложи всички предишни констатации до началото на 2018 г., което проправи пътя за изплащането на първия под-транш от 5,7 млрд. евро през втората половина на март 2018 г. Вторият под-транш от 1 млрд. евро ще бъде изплатен през второто тримесечие на 2018 г., при условие че европейските институции предадат положителни отчети за изчистването на нетните просрочени задължения и за безпрепятственото извършване на електронни търгове. Успоредно с горепосоченото положително развитие, Гърция се завърна на финансовите пазари чрез издаването на петгодишна облигация в размер на 3 млрд. Евро с доходност от 4,625% на 24 юли 2017 г. (за първи път от юли 2014 г.) и 3 млрд. евро седемгодишна облигация с доходност от 3,5% на 8 февруари 2018 г. Постъпленията от емисиите на облигации ще се използват за бъдещо управление на задълженията / дълга и за формирането на паричен буфер в държавата, който би улеснил достъпа до пазара на страната след приключване на програмата през август 2018 г.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Позиция на Групата Юробанк, Гърция (продължение)

Приключването на четвъртия и окончателен преглед на ТИПК, който ще бъде извършен до юни 2018 г. в съответствие с плана за изпълнение, очаквания значителен ръст на инвестициите (2018 бюджетна прогноза - 11,4% в сравнение с увеличението от 9,6% през 2017 г.) и очаквания силен туристически сезон подкрепят очакваното подобряване на вътрешната икономическа активност през 2018 г.

Изпълнението на реформите, договорени в контекста на ТИПК, прилагането на допълнителни мерки за облекчаване на дълга в съответствие с решенията на Еврогрупата от 24 май 2016 г., осъществяването на финансиране от Европейския съюз (ЕС) за подпомагане на местните инвестиции и създаване на работни места, привличането на чуждестранен и вътрешен капитал и приемането на отворен модел на икономическо развитие, ще улесни възстановяването на доверието в перспективите пред гръцката икономика и по-нататъшната стабилизация на вътрешния икономическа среда, които са необходими условия за завръщането на страната към стабилен и устойчив растеж.

Основните рискове и несигурности включват: (а) възможни закъснения във въвеждането на плана за реформи с цел да се изпълнят следващите цели и ключовите етапи на ТИПК, (б) възможни закъснения на споразуменията между Гърция и институциите след приключване на програмата, (в) влиянието на допълнителните фискални мерки съгласувани при прегледите на ТИПК върху нивото на икономическа активност и привличането на инвестиции, (г) възможността за привличане на нови инвестиции в страната, (д) времето на пълното премахване на рестрикциите за свободно движение на капитал и съответния ефект върху нивото на икономическа активност, (е) възможното забавяне при привличането на депозити и/или възможните закъснения в ефективното управление на необслужваните кредити като резултат от макроикономическите условия в Гърция и (ж) геополитическите условия в по-широк регион и външните шокове от забавянето на глобалната икономика.

В съответствие със споразумението с европейските партньори, властите са се съгласили да се поддържа достатъчна ликвидност в банковата система, докато Гърция изпълни задълженията си по програмата на Европейския Механизъм за Стабилност (ЕМС). Постепенното стабилизиране на макроикономическата среда след приключването на втория и третия преглед на ТИПК, засили доверието към Гърция на международните пазари, подобри вътрешното икономическо доверие и улесни връщането на депозитите, както и бъдещия контрол на капитала. Успешното завършване на четвъртия преглед на ТИПК и постигането на споразумение за бъдещите взаимоотношения на Гърция с нейните официални кредитори, ще спомогне за по-нататъшното възстановяване на доверието на вложителите, като по този начин ще се ускори връщането на депозитите и ще се отрази положително върху финансирането на икономиката.

Групата следи отблизо развитието на гръцката макроикономическа среда, като отчита прякото и непрякото ѝ излагане на риск. Основен приоритет е активното управление на необслужваните експозиции, с цел съществено да се намали техният обем в съответствие с оперативните цели на банката, вътрешната инфраструктура на Групата, важните законодателни промени и външните партньорства, които са или се очаква да бъдат предприети.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Позиция на Групата Юробанк, Гърция (продължение)

Успоредно с това, Групата отчита нетна печалба, в размер на 104 млн. Евро за 2017 г. В контекста на своя стратегически план, Банката предприе значителни инициативи за изпълнение на останалите ангажименти по плана за реструктуриране и пристъпи към обратното изкупуване от преференциалните акции чрез издаване на облигации от първи ред в началото на 2018 г., които се включват в общото съотношение на капиталовата адекватност. Коефициентът на базовия собствен капитал от първи ред (СЕТ1) на Групата е 17,9% към 31 декември 2017 г., а съответното проформа съотношение след обратното изкупуване на преференциални акции/ емитиране на облигации от първи ред и приключването на сделката за продажба в Румъния ще бъде 15,8%. Ефектът от приемането на МСФО 9 върху СЕТ1 на групата към края на 2018 г., съгласно преходните разпоредби за петгодишния фазов период, ще бъде 16 базисни пункта.

Юробанк, заедно с останалите три гръцки системни банки, пряко контролирани от Европейската централна банка (ЕЦБ), е подложена на стрес тест, започнал на 31 януари 2018 и валиден за целия ЕС, въведен от Европейския банков орган (ЕБО) за 2018 г. Резултатите за гръцките системни банки се очаква да бъдат публикувани през май 2018 г.

В условията на положителен растеж, Групата е на път да постигне целите си за намаляване на необслужваните експозиции през 2018 г., да запази рентабилността си, да продължи създаването на органичен капитал и да укрепи позициите си на гръцкия пазар и в чужбина.

Позиция на Банката

Към 31 декември 2017 г. Юробанк България разчита основно на финансиране от местни депозити, от собствената си капиталова база и от международни финансови институции. Както е оповестено в пояснителни бележки 11 и 29, към края на годината Банката има експозиция към банката майка в Гърция, която е в приемливите регулаторни граници на подобни експозиции и може да се счита, че е предпазена от потенциалните рискове, описани по-горе.

Като се има предвид всичко гореизложено, финансовите отчети на Банката са изготвени на базата на принципа „действащо предприятие“, съгласно който се приема, че Банката ще продължи дейността си в обозримо бъдеще.

Сделки със свързани лица – структура на акционерния капитал на Eurobank Ergasias S.A.

В резултат на успешното приключване на увеличението на основния капитал, изцяло покрито от частни, институционални и други инвеститори през ноември 2015 г., процентът на обикновените акции с право на глас от капитала на Юробанк Ергасиас, притежавани от Гръцкия фонд за финансова стабилност намаля от 35.41% до 2.38%.

Независимо от отбелязаното по-горе значително намаление на процента на акциите все още се счита, че Гръцкият фонд за финансова стабилност (ГФФС) има значително влияние върху Юробанк Ергасиас. В контекста на закон 3864/2010, който е в сила, ГФФС упражнява своето право на глас в общото събрание на гръцката банка включително за решения, отнасящи се до изменение на Устава на банката, включително увеличение или намаление на капитала или съответното упълномощаване на Съвета на директорите на банката, решения по сливания, разделения, преустройство, възстановяване, удължаване на съществуването или прекратяване на дейността на банката, трансфер на активи, или някакъв друг въпрос, изискващ одобрение от квалифицирано мнозинство, както е записано в Закона за предприятията 2190/1920.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Сделки със свързани лица – структура на акционерния капитал на Eurobank Ergasias S.A. (продължение)

В допълнение на 4 декември 2015 година Юробанк Ергасиас сключи ново Рамково споразумение с ГФФС, заменяйки предишното, подписано на 26 август 2014 година, което регулира по-конкретно, (а) корпоративното управление на банката, (б) плана за реструктуриране и неговото съблюдаване, (в) мониторинг върху прилаганата рамката за управление на необслужвани кредити и изпълнението на решението за необслужвани кредити от страна на банката, (г) значими задължения и прехвърляне на правата на глас, (д) мониторинг на фактическия рисков профил на банката, съгласно одобрените рискова и капиталова стратегии, (е) предварително писмено съгласуване за рисковата и капиталова стратегии на банката и за стратегията, политиката и управлението на Групата с ГФФС по отношение на просрочените и необслужваните кредити и всяко подобрене, удължаване на срока, преразглеждане и отклонение от договореностите и (ж) задачите, правата и задълженията на представителя на ГФФС в Съвета на директорите на Юробанк Ергасиас.

Изменения на стандарти и нови разяснения, приети от Банката

Следните изменения на стандарти и нови разяснения, публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС), се прилагат от 1 януари 2017 г.:

МСС 7, Изменения - Инициатива за оповестяване

Изменението изисква оповестяване на информация, която ще позволи на читателите на финансови отчети да оценят промените в задълженията, произтичащи от финансова дейност, включваща както промени произтичащи от парични потоци така и непарични промени. Промените във финансовите активи трябва да бъдат включени в това оповестяване, ако това са активи, които хеджират задължения, произлизащи от финансова дейност, в случай че паричните потоци от тези финансови активи са били или ще бъдат включени в паричните потоци от финансова дейност.

През годината, приключваща на 31 декември 2017 г., промяната в задълженията на Банката, произтичащи от финансова дейност, е свързана с погасяване на други привлечени средства (бележка 22) в размер на 48,539 хил. лева, от които непаричните промени през годината включват начислена лихва в размер на 25 хил. лева. Допълнително 58,764 хил. лева дивидент беше одобрен на извънредно общо събрание на акционерите и изплатен за сметка на неразпределена печалба.

МСС 12, Изменение - Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби

Изменението пояснява, че (а) нереализираните загуби по дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност във финансовите отчети и по себестойност за данъчни цели, могат да доведат до възникването на данъчно признати временни разлики независимо дали дружеството очаква да възстанови балансовата стойност на дълговия инструмент посредством продажба или ползване (б) оценките за бъдещи данъчни печалби не включват намаленията за данъчни цели, произтичащи от сторниране на тези временни данъчни разлики; (в) при оценката на бъдещата облагаема печалба може да се приеме, че ще се възстанови сума, която е по-висока от балансовата стойност на актив, ако има достатъчно доказателства, че това е възможно да се случи; (г) отложеният данъчен актив е оценяван в комбинация с всички останали отложени данъчни активи, за които данъчният закон не ограничава източниците на облагаема печалба, срещу които могат да бъдат възстановени определени видове отсрочените данъчни активи. Когато се прилагат ограничения, отложените данъчни активи се оценяват съвместно с други отложени данъчни активи от същия тип.

Прилагането на изменението не се очаква да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2014-2016

МСФО 12 "Оповестяване на участия в други предприятия": Пояснено е, че изискванията за оповестяване в МСФО 12 се прилагат за участие на предприятието в дъщерно предприятие, съвместно предприятие или свързано предприятие, класифицирано като държано за продажба, с изключение на изискването за обобщена финансова информация.

Приемането на измененията няма ефект върху финансовите отчети на Банката.

Нови стандарти, изменения на стандарти и разяснения, които все още не се прилагат от Банката

Някои нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения влизат в сила след 2017 г., защото все още не са приети от Европейския съюз или не са приложени по-рано от Банката. Тези, които биха имали влияние върху Банката, са представени по-долу:

МСС 19, Изменение – Промени в плана, съкращение или уреждане (в сила от 1 януари 2019 г., все още неприет от ЕС)

Изменението пояснява, че когато се налага промяна в плана с дефинирани доходи, т.е. промяна, съкращаване или уреждане, и се изисква преизчислениена определеното нетно задължение или на вземането от дефинирани доходи, актуализираните актюерски предположения от преоценяването следва да се използват за определяне на разходите за текущ трудов стаж и нетния разход за лихви за остатъка от отчетния период след промяната в плана. Освен това, изменението в стандарта включва пояснения относно ефекта от промяна, съкращаване или уреждане на плана върху изискванията относно тавана на активите.

Не се очаква приемането на изменението да повлияе на финансовите отчети на Банката.

МСС 28, Изменение – Дългосрочно участие в Асоциирани или Съвместни предприятия (в сила от 1 януари 2019 г., все още неприет от ЕС)

Изменението пояснява, че МСФО 9 "Финансови инструменти", включително изискванията за обезценка, се прилага към дългосрочните участия в асоциирани или съвместни предприятия, които представляват част от нетната инвестиция на предприятието в свързаното или съвместното предприятие, но при отчитането им не е използван метода на собствения капитал.

Съгласно изменението, евентуалните корекции в балансовата стойност на дългосрочните участия, произтичащи от прилагането на МСС 28 не следва да се отчитат при прилагане на изискванията на МСФО 9, приложими към дългосрочните участия, преди да се приложат изискванията на МСС 28 за разпределение на загубите и обезценката.

Не се очаква приемането на изменението да повлияе финансовите отчети на Банката.

МСС 40, Изменение – Прехвърляния на инвестиционни имоти (в сила от 1 януари 2018 г., все още неприет от ЕС)

Изменението разяснява, че прехвърлянето на имот, включително имот в строеж или изграждане към или извън категория инвестиционни имоти, може да бъде направено само когато има промяна в предназначението на имота. Такава промяна в начина на използване е налице, кога имотът отговоря или преставя да отговаря на дефиницията за инвестиционен имот и трябва да бъде подкрепена с доказателства.

Прилагането на изменението не се очаква да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

МСС 2, Изменение – Класификация и измерване на транзакциите по плащане на базата на акции (в сила от 1 януари 2018 г.)

Изменението разяснява (а) измерването на плащане на базата на акции, уредено с парични средства (б) осчетоводяването на промяната на плащания, базирани на акции от уреждани с парични средства в уреждане чрез издаване на инструменти на собствения капитал и (в) класифицирането на плащанията, базирани на акции уреждани нетно от данъка при източника.

По-специално изменението уточнява, че плащанията, базирани на акции, уреждани с парични средства, се измерват като се използва същия подход като тези, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал. Уточнява се също, че при промяна на задължението от такова за уреждане с парични средства в уреждане чрез издаване на инструменти на собствения капитал, първото се отписва и се признава новото по справедливата стойност на издадения инструмент на собствения капитал към датата на промяна и разликата се признава незабавно в печалбата и загубата.

Плащането, базирано на акции, нетно от данъка при източника за сметка на служителя (с условие за нетно уреждане) се класифицира като изцяло уредено чрез издаване на инструменти на собствения капитал, при условие, че би било класифицирано като уреждане чрез инструменти на собствения капитал и не е включено в нетен сетълмент.

Прилагането на изменението не се очаква да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

МСФО 4, Изменение - Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори (в сила от 1 януари 2018 г.)

Изменението разяснява счетоводните последствия от различните дати, на които влиза в сила МСФО 9 Финансови инструменти и очаквания нов стандарт за застрахователни договори. Изменението въвежда две опции за предприятията, които издават застрахователни договори: временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 или подход на наслагване.

Възможността за временно освобождаване от МСФО 9 се прилага за предприятия, чиято дейност е основно свързана със застраховане и разрешава те да продължат да прилагат МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване за периода на отлагане на прилагането на МСФО 9, не по-късно от 1 януари 2021.

Подходът на наслагването е възможност за дружествата да прилагат МСФО 9 и да издават застрахователни договори, да коригират печалбата и загубата за приемливите финансови активи, което ефективно води до прилагане на МСС 39 за тези финансови активи. Този подход може да бъде използван при условие, че дружеството прилага МСФО 9 в съответствие с МСФО 4 и класифицира финансовите активи като оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата по МСФО 9, когато тези активи са били класифицирани по амортизирана стойност или на разположение за продажба по МСС 39 преди това.

Изменението не е свързано с дейността на Банката, тъй като Банката не издава застрахователни договори.

Преминаване към МСФО 9, Финансови инструменти (в сила от 1 януари 2018 г.) и оценка на ефекта

През юли 2014 Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) публикува окончателния вариант на МСФО 9 „Финансови инструменти“, който влиза в сила от 01 януари 2018, който заменя МСС 39 „Финансови инструменти: Признаване и Оценяване“. МСФО 9 включва ревизирани изисквания относно класификацията и оценяването на финансови активи и пасиви, обезценка на финансови активи и счетоводно отчитане на хеджирането.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Класификация и оценка

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация и измерване на всички видове финансови активи, който отразява бизнес модела за управление на активите на дружеството и характеристиките на договорените им парични потоци. МСФО 9 изисква финансовите активи да бъдат класифицирани в една от следните категории за оценка: амортизирана стойност, справедлива стойност през друг всеобхватен доход (FVOCI) или справедлива стойност през печалбата или загубата (FVTPL). Стандартът премахва съществуващите категории по МСС 39 - държани до падеж, кредити и вземания и на разположение за продажба.

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако целта на бизнес модела е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорни парични потоци и техните договорни парични потоци представляват единствено плащания по главница и лихва (SPPI). Финансовите активи се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако целта на бизнес модела е както събиране на договорни парични потоци така и продажба на финансовите активи и техните договорни парични потоци представляват единствено плащания по главница и лихва. Всички останали финансови активи ще бъдат класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

При първоначалното признаване предприятието може да обозначи финансовия актив като такъв по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това отстранява или значително намалява счетоводното несъответствие. Освен това при първоначалното признаване на капиталов инструмент, който не е държан за търгуване, предприятието може да направи неотменяем избор да представи последвалите промени в справедливата стойност в друг всеобхватен доход. Този избор се прави за всеки капиталов инструмент.

Съгласно МСФО 9 внедрените деривати в договори, в които основният договор е финансов актив в обхвата на стандарта, вече не се отделят. Вместо това хибридният финансов инструмент се преценява за класифициране в своята цялост.

МСФО 9 запазва повечето от съществуващите изисквания за финансовите пасиви. Все пак за финансови пасиви, отчитани по справедливата стойност през печалбата или загубата, печалбите и загубите, които се дължат на промени в собствения кредитен риск трябва да се отчитат в друг всеобхватен доход и впоследствие не могат да се прехвърлят в печалби или загуби, освен ако подобно отчитане би създало или увеличило счетоводното несъответствие. Съгласно МСС 39 всяка промяна в справедливата стойност на пасивите, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават в печалби или загуби, освен ако това би създало и увеличило счетоводното несъответствие.

Оценка на бизнес модела

Бизнес моделът отразява как Банката управлява активите с цел генериране на парични потоци. Дали целта на Банката е единствено събиране на договорните парични потоци от актива, получаване на парични потоци от продажбата на активите или и двете. Финансовите активи, държани за търгуване или които се управляват на основата на справедлива стойност ще се отчитат в категорията по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Подходът на Банката е да извършва оценка на бизнес модела в съответствие с модела на оперативната си дейност и информацията, предоставена на ключовия ръководен персонал. При извършване на оценката по-горе Банката следва да вземе под внимание редица фактори, включително:

- избраните политики и цели за всеки портфейл;
- как се оценява и отчита представянето на всеки портфейл;
- рисковете, свързани с бизнес модела и как тези рискове се управляват;

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Оценка на бизнес модела (продължение)

- как се компенсират лицата управляващи портфейлите;
- минал опит относно това как са събирани паричните потоци от тези портфейли, очаквания за бъдещи продажби и как се постигат определените цели на Банката за управление на финансовите активи; и
- честотата, обема и подбиране на момента на продажбите в предходни периоди, причините за тези продажби и очакванията за дейността свързана с бъдещи продажби. Независимо от тяхната честота и обем, продажбите по причина свързана с увеличение на кредитния риск на финансови активи и продажбите, дължащи се на нужда от ликвидност в случаите на неочакван стрес сценарий са в съответствие с бизнес модела „държани за събиране“.

Оценка на критерия „Единствено плащания по главница и лихва“

При определяне дали договорните парични потоци са единствено плащания по главница и лихва, Банката взема под внимание доколко договорните условия на инструментите са съвместими с основните кредитни споразумения, т.е. дали лихвата включва единствено възнаграждение за стойността на парите във времето, кредитен риск, друг основен риск, свързан с кредитирането и марж на печалбата. Това включва оценка дали финансов актив съдържа договорно условие, което би могло да промени стойността и падежа на договорените парични потоци по начин, който няма да е съвместим с условията по-горе. Когато договорните условия внасят експозиция към риск или променливост, несвързани с основното споразумение за кредитиране, свързаният финансов актив следва да бъде отчитан по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Оценка на промените в класифицирането и оценяването към датата на преминаване

За целите на преминаването към МСФО 9 Банката извършва оценката на бизнес модела във всички портфейли и прави преглед на договорните условия за всички портфейли (Оценка на критерия „единствено плащания по главница и лихва“) с дългови инструменти, за да определи всички потенциални промени в класификацията и начина на отчитане им. Преценката се прави на база на факти и обстоятелства, които съществуват към датата на първоначалното му прилагане т.е. към 1 януари 2018 г. Нещо повече, тази преценка се прави на база на извадки от портфейла на дребно и на част от корпоративния портфейл, в които договорите за кредит са стандартизирани, докато за останалия корпоративен портфейл се прави преценка на индивидуална основа. В резултат на преценката на бизнес модела и прегледа за „единствено плащания по главница и лихва“ не се очаква да има значителни промени в сравнение с начина на отчитане на финансовите активи съгласно МСС 39, с изключение на отбелязаното по-долу. По-специално:

- предоставени кредити и аванси на банки и клиенти, които се оценяват по амортизирана стойност по МСС 39, се очаква да продължат да се оценяват по амортизирана стойност и по МСФО9;
- основната част от дълговите инструменти класифицирани на разположение за продажба съгласно МСС 39 се очаква да бъдат оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- държаните до падеж инвестиции в ценни книжа и активите в кредитен портфейл от дългови ценни книжа, които са отчитани по амортизирана стойност съгласно МСС 39, се очаква да бъдат оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в зависимост от бизнес модела, в рамките на който са държани;
- активите за търгуване и деривативните инструменти, които се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата съгласно МСС 39 се очаква да продължат да се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата и по МСФО9; и
- капиталови инструменти, класифицирани на разположение за продажба съгласно МСС 39 се очаква да се оценяват по справедлива стойност през печалбата и загубата съгласно МСФО 9.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Обезценка на финансови активи

МСФО 9 въвежда модела на очакваните кредитни загуби (ОКЗ), който заменя модела на реализираната кредитна загуба в МСС 39. Новите изисквания премахват предпоставката в МСС 39, че трябва да се е случило кредитно събитие преди признаване на кредитните загуби и ще се прилага върху по-широка база от финансови инструменти в сравнение с МСС 39. Измерването на ОКЗ ще изисква използването на сложни модели и значителни преценки относно бъдещите икономически условия и кредитно поведение.

Новият модел за обезценка, който въвежда подхода на „трите фази“, за да отрази промените в кредитното качество на активите от датата на първоначалното им признаване, ще се прилага за финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата, включително заеми, вземания от лизинг, дългови ценни книжа, договори за финансови гаранции и издадени кредитни ангажименти. Съответно, няма да се признават обезценки за капиталови инструменти.

При първоначалното признаване на инструменти в обхвата на новите принципи за обезценка, Групата ще отчете загуба, равна на ОКЗ за 12 месеца в резултат от събития, които са възможни в рамките на следващите дванадесет месеца. Впоследствие, за тези финансови инструменти, които са имали значително нарастване на кредитния риск (SICR) след първоначалното признаване, ще бъде признат коректив за загуби за целия срок на инструмента, произтичащи от неизпълнение, възможни през очаквания срок на инструмента. Финансовите активи, за които се признава ОКЗ за 12 месеца, се счита, че са във "Фаза 1"; финансовите активи, за които се преценява, че са преминали през значително нарастване на кредитен риск (SICR), се отчитат във "Фаза 2", докато финансовите активи, които имат кредитна обезценка, ще се оценяват във "Фаза 3". Корективът за загубите на закупените или първоначално създадените активи с кредитна обезценка (РОСІ) винаги ще бъде оценявана със стойност равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, както е обяснено по-долу.

Разпределяне на експозициите по фази

Банката ще разграничава финансовите активи като такива, които се измерват въз основа на ОКЗ за 12 месеца (фаза 1) и други, за които ОКЗ е измерена за целия срок на актива (фази 2 и 3), в зависимост от това дали е налице значително увеличение на кредитния риск, промяна в риска от настъпване на неизпълнение за финансовия актив след първоначалното му признаване.

За да се определи рискът от неизпълнение, Банката прилага за счетоводни цели дефиниция за неизпълнение, която е в съответствие с дефиницията на Европейския Банков Орган (ЕВА). По-конкретно, Банката определя, че финансовите инструменти са във фаза 3, прилагайки последователно следните мерки за неизпълнение във всичките си портфейли:

- обективен критерий за 90 дни просрочие;
- наличието на критерий за вероятност длъжникът да не изплати цялото задължение;

При преминаването по новия стандарт съответно, Банката счита, че всички необслужвани експозиции са в съответствие с определенията на ЕБО за експозиции с кредитна обезценка и класифицира тези експозиции във фаза 3 за целите на финансовата отчетност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Разпределяне на експозициите по фази (продължение)

Финансовите активи, закупени или първоначално създадени с кредитна обезценка (РОСИ), които включват активите, закупени със значителна отстъпка и съществено модифицирани активи, възникнали от отписването на оригиналния актив и които се считат за създадени от обезценени кредити, не подлежат на разпределение по фази и винаги се измерват въз основа ОКЗ за целия им живот. Банката признава приходите от лихви на финансови активи във Фаза 3, както и на РОСИ, като прилага ефективния лихвен процент (EIR) върху тяхната нетна балансова стойност.

Финансовите активи, които имат значително увеличение на кредитния риск (SICR) от първоначалното признаване, попадат във фаза 2. При оценката дали даден финансов актив е имал SICR от първоначалното признаване, Банката възнамерява да използва комбинация от количествени, качествени и критерии за възстановяване и стабилност включително:

- относителни промени във вероятността от настъпване на неизпълнение за остатъчния срок;
- мерки по реструктуриране; и
- 30 дни просрочие като индикатор за възстановяване.

Ръководството може да прилага временни индивидуални или колективни преценки за покриване на експозиции, които споделят едни и същи характеристики на кредитния риск, за да отчетат конкретни ситуации, които в противен случай не биха били напълно отразени в моделите за обезценка.

Следователно, при преминаването към стандарта, Банката счита, че всички обслужвани заеми с мерки по реструктуриране са във фаза 2, заедно с всички останали обслужвани експозиции, за които се преценява, че са имали значително увеличение на кредитния риск (SICR) от първоначалното им признаване.

Банката класифицира всички останали финансови активи, които не са класифицирани във фаза 2, 3 или РОСИ във фаза 1, при които ОКЗ е измерена за 12 месеца. Банката признава приходите от лихви на финансови активи във фаза 2 и фаза 1, като прилага ЕЛП върху тяхната брутна балансова стойност.

Когато критериите за класификация във фаза 2 вече не са изпълнени и финансовият актив вече не е обезценен, той ще бъде рекласифициран във фаза 1. В допълнение, последващите трансфери от фаза 3 във фаза 2 ще се извършват, когато финансовият актив престане да бъде с кредитна обезценка, както е описано по-горе.

Измерване на очаквани кредитни загуби

Както е описано по-горе, ако кредитният риск на финансовия инструмент, който не е класифициран като РОСИ, не се е увеличил значително към датата на отчета в сравнение с датата на първоначално признаване на инструмента, корективът за загуби от обезценка ще бъде изчислен на база на загубата за 12 месеца. Загубата за 12 месеца представлява част от загубите за целия срок на инструмента в резултат от настъпване на неизпълнение, която е възможна през следващите 12 месеца след датата на отчета и е равна на недостига на парични средства за срока на инструмента или група от инструменти в резултат на настъпване на неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца.

В случаите, когато е установено значително увеличение на кредитния риск за даден финансов инструмент към датата на отчитане и от датата на първоначалното признаване, измерването на ОКЗ се извършва за целия срок на кредита. ОКЗ за срока на инструмента представляват очакваните кредитни загуби, които произтичат от всички възможни събития по неизпълнение за очаквания срок на финансовия инструмент.

ОКЗ са претеглената на базата на вероятността оценка на кредитните загуби, която отразява стойността на парите във времето.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Измерване на очаквани кредитни загуби (продължение)

Кредитната загуба е разликата между паричните потоци, дължими на Банката в съответствие с договорните условия на инструмента, и паричните потоци, които Банката очаква да получи (т.е. паричния недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (ЕЛП) на същия инструмент или с коригирания за кредитни загуби ЕЛП в случай на закупени или първоначално създадени активи с обезценка (РОСИ). При определянето на ОКЗ трябва да се бъде взета предвид информация за минали събития, текущи условия и разумни и подкрепящи прогнози за бъдещи условия.

За целите на измерването на ОКЗ, Банката оценява очаквания недостиг на парични средства, който отразява очакваните парични потоци от обезпечения и други кредитни облекчения, които са част от договорните условия и не се признават отделно. Приблизителната оценка на очаквания паричен недостиг на обезпечени финансови инструменти се влияе от времето за реализиране на приетите обезпечения, намалени с дисконтираните разходи по придобиване и продажбата на обезпечението, независимо дали реализацията му е вероятна.

Очакваната кредитна загуба ще бъде изчислена за максималния период на кредита, през който Банката е изложена на кредитен риск, съгласно договора за кредит. Максималният срок на договора се определя въз основа на съществените условия на инструмента, включително възможността на Банката да предяви искане за изплащане или прекратяване на кредита и способността на клиента да изиска удължаването му. Както и, за револвиращите кредитни улеснения (например тези, които включват едновременно кредит и компонент свързан с условен ангажимент за неизползван кредитен лимит) периодът на експозицията се определя в съответствие с очакваните действия за намаляване на риска при неговото управление, включително прекратяване или лимитиране на кредитната експозиция. При това Банката ще обмисли своя нормален процес за намаляване на кредитния риск, своя минал опит, бъдещи намерения и очаквани действия за намаляване на кредитния риск, периодът през който Банката е изложена на кредитен риск от подобни инструменти и продължителността на просрочията, които възникват по подобни инструменти, следвайки значително увеличение на кредитния риск (SICR).

Очакваната кредитна загуба на индивидуално значими експозиции и експозиции с кредитна обезценка се оценяват поотделно. За експозиции на дребно и някои от експозициите на малки и средни предприятия, очакваните кредитни загуби ще бъдат оценени на колективна основа. Това включва конкретна информация за кредитополучателя, като изпълнение на дълга, исторически опит за загуби на портфейлна основа и прогнозна макроикономическа информация.

Входящи данни ключови за оценка на очаквани кредитни загуби

Изчисленията за ОКЗ се основават на рискови параметри като: вероятност от неизпълнение (PD), загуба от неизпълнение (LGD), експозиция в неизпълнение (EAD) и други входящи параметри такива като кредитен конверсионен фактор (CCF) и коефициент на предплащане. Като цяло, Банката възнамерява да извлече тези параметри от разработени статистически модели и наблюдавани данни от моментна и историческа гледна точка, като използва съществуващото развитие на инфраструктурата по отношение на регулаторната рамка и практиките за управление на риска.

Вероятност от неизпълнение (PD) представлява вероятността даден кредитополучател да не изпълни финансовите си задължения в следващите дванадесет месеца или през оставащия срок на кредита. В съответствие с МСФО 9, Банката ще използва моментни безпристрастни PD-та, които ще включват прогнозна информация и макроикономически сценарии.

Експозицията в неизпълнение (EAD) е експозиция, която Банката очаква да бъде дължима в случай на неизпълнение на финансов актив. Тя представлява брутната балансова сума в момента на неизпълнение. При оценяване на EAD, Банката ще използва исторически наблюдения и прогнози напред в бъдещето, които да отразяват плащанията по главницата и лихвата, както и всякакви потенциални усвоявания по поети ангажименти за кредитиране.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Входящи данни ключови за оценка на очаквани кредитни загуби (продължение)

Загубата от неизпълнение (LGD) отразява очакването на Банката за размера на загубата от експозиция в неизпълнение и е разликата между дължимите договорни парични потоци и тези, които Банката очаква да получи, включително всички суми от приетото обезпечение. LGD варира в зависимост от вида на контрагента, вида и поредността на вземането, наличието на прието обезпечение или друга кредитна подкрепа и обикновено се изразява като процент от експозицията в неизпълнение (EAD).

Кредитен конверсионен фактор (CCF) се използва за превръщане на сумата на кредитна линия и други задбалансови суми в експозиция при неизпълнение (EAD). Това е примерно предположение, което представлява част от неусвоената експозиция, която се очаква да бъде усвоена преди настъпването на неизпълнение. Коефициентът на предплащане е приблизителна оценка на предсрочните погашения по кредитна експозиция, превишаващо договорните погашения съгласно погасителния план и се изразява като процент, приложен към EAD за всеки период, намаляващ последната сума.

Информация, насочена напред във времето

При оценката дали кредитният риск се е увеличил значително от първоначалното признаване и измерването на ОКЗ, Банката ще включи прогнозна информация насочена напред във времето. Банката ще оцени редица бъдещи икономически сценарии, за да се постигне безпристрастна и вероятно-претеглена оценка на ОКЗ. По-конкретно, Банката възнамерява да използва като минимум три макроикономически сценария (т.е. реалистичен, песимистичен и оптимистичен) и отчита относителните вероятности за всеки един от сценариите. Реалистичният сценарий представлява най-вероятния сценарий и ще бъде съобразен с информацията, използвана от Банката за целите на стратегическо планиране и изготвяне на бюджети.

Счетоводно отчитане на хеджирането

МСФО 9 въвежда нов общ модел за счетоводно отчитане на хеджирането, привеждащ отчитането на хеджирането в по-тясно съответствие с управлението на риска. Съгласно новия модел повече хеджиращи стратегии могат да попаднат в обхвата на счетоводното отчитане на хеджирането, защото влизат в сила нови изисквания за ефективност на хеджирането и преустановяването на счетоводното отчитане на хеджирането ще бъде позволено само при определени обстоятелства. В момента СМСС работи по отделен проект за осчетоводяване на макро хеджиращи дейности. Докато проектът не бъде приключен, дружествата имат избор да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджирането от МСС 39.

Банката възнамерява да избере да продължи да прилага МСС 39. Същевременно, Банката ще направи разширените оповестявания относно хеджирането, изисквани съгласно измененията на МСФО 7 "Финансови инструменти: Оповестяване".

МСФО 9 Програма за изпълнение

Програмата за МСФО 9, ръководена съвместно от Риск и Финанси на ниво Група, започна през 2015 г., за да се осигури стабилно и висококачествено изпълнение в съответствие с изискванията на стандарта и съответните насоки за регулаторни цели.

Цялостното управление се осъществява чрез Екип за управление на проекта (РМО), което координира изпълнението на програмата между различните заинтересовани страни и отговаря за ежедневните управленски задачи, както и два комитета за управление, а именно Комитет за управление на проекта и Технически комитет.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

МСФО 9 Програма за изпълнение (продължение)

Комитетът за управление на проекта, който е ръководен съвместно от Главен директор за управление на риска (CRO) и Главен финансов директор (CFO) на ниво Група и който включва висши служители от всички основни функции на Групата, има мандат да контролира изпълнението в съответствие със стандарта, наблюдава сроковете и качеството на резултатите от проекта, прави преглед на резултатите от проекта, одобрява резултатите и промените в обхвата на проекта, когато това е целесъобразно и редовно информира Изпълнителния комитет, Комитета за управление на риска, Одитния комитет и Съвета на директорите за напредъка по изпълнението на проекта.

Техническият комитет се състои от специалисти по въпросите, които отговарят за оценката на ключови технически въпроси и анализирането на предлаганите промени в счетоводните политики и методологиите за управление на риска, включително всички ключови преценки и допускания, използвани в модела „очаквани кредитни загуби (ОКЗ)“, за Комитетът за управление, преди да бъдат представени и одобрени от компетентните органи на Групата.

Отчитайки мащаба и сложността на плана за изпълнение, проектът е структуриран от различни проектни екипи (Финанси на ниво Група, Управление на риска на ниво Група, Информационни системи, Вътрешен одит, Бизнес звена отговорни за кредитирането, Управление на проблемни активи на ниво Група, Операции, Глобални пазари & ценни книжа), които имат експертната по отношение различните елементи, свързани с прилагането на стандарта. Тези екипи се подпомагат от две външни консултантски фирми.

Груповият Вътрешен одит участва в проекта за прилагане на МСФО 9, като присъства на заседанията и комитетите за управление, обучава и извършва одиторска работа.

В контекста на цялостния проект на Групата за прилагане на МСФО 9, процесът на изпълнение на изискванията на МСФО 9 от страна на Юробанк България се управлява локално със създаването на местен Екип за управление на проекта (РМО) и Комитет за управление в Банката. Наблюдението на напредъка се осъществява от РМО на Групата, чийто централен офис предоставя подкрепа и насоки, за да осигури последователно внедряване в рамките на Групата. Комитетът по управление на проекта в Банката включва членовете на висшето ръководство и членовете на Комитета по управление на проекта на Групата. Комитет за управление на проекта в Банката включва представители на основните функции в Банката и координира изпълнението на изискванията на МСФО 9, като следва насоките, политиките и процедурите на групово ниво.

Проектът продължи да напредва през 2017 г., за да достигне ключови моменти във всички работни потоци. Бяха проведени учебни семинари за заинтересованите страни относно въздействието на МСФО 9 върху практиките по кредитиране и ежедневните оперативни дейности на Банката, с цел да се гарантира, че новите изисквания са добре разбрани и ще се прилагат последователно в Банката.

Сравнителна информация към датата на преминаване

Новите изисквания на МСФО 9 ще се прилагат ретроспективно чрез коригиране на баланса на банката към датата на преминаване -1 януари 2018 г. Банката възнамерява да приложи освобождаването, без да преизчислява сравнителни данни за предходни периоди; следователно сравнителните данни на Банката за 2017 г. ще бъдат представени на база на МСС 39.

Оценка на ефектите

Ефектът от преминаване към МСФО 9, преди данъци, е оценен на 85,579 хил. лева на 1 януари 2018 г., както е посочено в таблицата по-долу по МСФО 9. Очакваното въздействие се дължи предимно на кредитния портфейл, който възлиза 84,926 хил. лева и се очаква да намали собствения капитал с 77,021 хил. лв., представляващо нетния ефект след данъци.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)**

<i>Ефекти свързани с:</i>	МСФО 9 брутен ефект преди данъци	Ефект на данъците	МСФО 9 нетен ефект след данъци
Обезценка на			
Предоставени кредитите и аванси на клиенти (а)	84,926	(8,493)	76,433
Други финансови активи (б)	653	(65)	588
МСФО 9 ефект общо	85,579	(8,558)	77,021

а) Коректив за обезценка в резултат на очаквани кредитни загуби (ОКЗ) - Кредити и аванси на клиенти

В следващата таблица е представен анализът на ефектът от МСФО9 по фази и вид на кредитната експозиция, съгласно класификацията на ЕБО към 1 януари 2018 г.

	от които:					
	Общо кредити (брутна експозиция)	Редовни експозиции	Нередовни експозиции	Обезценка по МСС 39	ОКЗ по МСФО 9	Ефект на МСФО 9
Фаза 1	3,905,520	3,905,520	-	389	18,799	18,410
Фаза 2	449,847	449,848	-	2,355	14,191	11,836
фаза 3	842,765	-	842,764	366,756	421,436	54,680
Общо	5,198,132	4,355,368	842,764	369,500	454,426	84,926

По отношение на ефекта по фази на кредитните експозиции, резултатът показва негативен ефект от 18,410 хил. лв. във Фаза 1, негативен ефект от 11,836 хил. лв. във Фаза 2 и негативен ефект от 54,680 хил. лв. във Фаза 3.

б) Коректив за обезценка в резултат на очаквани кредитни загуби (ОКЗ) - Други финансови активи

Очакваният ефект на други финансови активи се очаква да бъде 653 хил. лв. Това се дължи основно на очакваната кредитна загуба от предоставените кредити и аванси на банки изцяло разпределени във Фаза 1, която възлиза на 449 хил. лв.

в) Обезценка в резултат на очаквани кредитни загуби (ОКЗ) - Инвестиции в ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Обезценката в резултат на ОКЗ от инвестиции в ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е в размер на 678 хил. лв. Тя е призната в друг всеобхватен доход и поради това не оказва влияние върху собствения капитал на акционерите и като цяло не е включена в ефекта по МСФО 9 по-горе. Цялата обезценка от ОКЗ по тези инструменти е разпределена във Фаза 1.

Регулаторен капитал

Оценката на Банката за въздействието върху капитала от първоначалното преминаване по МСФО 9 е показано в таблицата по-долу:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)**

	31 декември 2017	01 януари 2018	01 януари 2018
	МСС 39	МСФО 9 пълен ефект	МСФО 9 споразумение при преминаване
Базов собствен капитал от първи ред	996,240	919,219	992,389
Рисково-претеглени активи	4,576,754	4,510,453	4,573,439
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	21.77%	20.38%	21.70

Банката е избрала да приложи преходно третиране, съгласно законодателството на ЕС (Регламент ЕС 2017/2395) за смекчаване на въздействието от преминаване по МСФО 9 върху регулаторния капитал. Преходният период е 5 години, като частта от ефекта, която се включва е 5% през 2018, и съответно 15%, 30%, 50% и 75% през следващите четири години. Цялостният ефект се очаква да се включи към 1 януари 2023г. Вследствие на това, съотношението на базовия собствен капитал от първи ред се очаква да намалее приблизително със 7 базисни пункта през първата година от преминаването по МСФО 9, което съответства на намаление от 3,851 хил. лв. в регулаторния капитал при прилагане на преходното третиране заложено в регулациите.

Всички предположения, счетоводни политики и техники за изчисление, използвани от Банката за оценка на ефекта от МСФО 9, ще продължават да бъдат предмет на преглед и уточняване, поради което е възможно очакваният ефект да се промени, докато Банката не приключи финансовите си отчети за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

МСФО 9, Изменение - Характеристики при предсрочно погасяване с отрицателна компенсация и изменения на финансовите пасиви (в сила от 1 януари 2019 г., все още не приет от ЕС)

Изменението променя изискванията на МСФО 9, като позволява оценяването на финансов актив по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (FVOCI), в зависимост от бизнес модела, дори в случаите на предплащане, при които длъжникът, като страна по договор за кредит иницира предсрочното му прекратяване, в резултат на което получава компенсация от другата страна по договора (отрицателно обезщетение). Следователно оценяването на тези финансови активи ще бъде независимо от събитието или обстоятелството, което е причинило ранното прекратяване на договора и независимо коя страна плаща или получава разумно обезщетение за предсрочното прекратяване. Прилагането на МСФО 9 преди изменението вероятно ще доведе до оценката на тези финансови активи по справедлива стойност през печалби или загуби. Изменението потвърждава също отчитането на измененията на финансовите пасиви съгласно МСФО 9.

По-конкретно, когато финансов пасив, измерен по амортизирана стойност, се променя без това да доведе до отписване, следва да се признае печалба или загуба, изчислена като разлика между първоначалните парични потоци по договора и променените парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент в печалбата или загубата на Банката.

Приемането на изменението не се очаква да повлияе на финансовите отчети на Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

МСФО 15, Приходи от договори с клиенти (в сила от 1 януари 2018 г.)

МСФО 15 въвежда единствен, всеобхватен модел за признаване на приходи за определяне кога и на каква стойност трябва да се признае приход и заменя съществуващите насоки за признаване на приход, включително МСС 18 Приходи, МСС 11 Договори за строителство и КРМСФО 13 Програми за лоялност на клиента.

МСФО 15 се прилага за всички договори с клиенти, освен онези в обхвата на други стандарти като:

- Финансови инструменти и други договорни права и задължения в обхвата на МСФО 9 Финансови инструменти или МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни предприятия, МСС 27 Индивидуални финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и смесени предприятия;
- Лизингови договори в обхвата на МСС 17 Лизинг (или МСФО 16 Лизинг);
- Застрахователни договори в обхвата на МСФО 4 Застрахователни договори.

Поради тази причина приходите от лихви и такси, които са неделима част от финансови инструменти, ще продължат да не попадат в обхвата на МСФО 15.

МСФО 15 установява, че приходите трябва да се признават по стойност, която отразява цената, която предприятието очаква получи в замяна на прехвърляне на стоки и услуги. Той въвежда понятието за признаване на приход от задължения за изпълнение, когато са удовлетворени и когато контролът върху стока или услуга (възможността да се определя употребата и да се получат ползите от тях) е получен от клиента. За услуги предоставени във времето, такива като такси за управление, спечелени от оказана услуга по управление на актив и различни видове такси за изпълнение на услуга, които се основават на възвръщаемостта на свързания с тях актив към определена дата, възнаграждението се признава когато услугата е предоставена на клиента и при условие, че е вероятно да не възникне обстоятелство за връщане на значителна част от него. Обширни оповестявания ще бъдат необходими във връзка с прихода, който е признат и очакван от съществуващите договори.

През април 2016 г. в МСФО 15 бяха внесени поправки, които предоставят някои пояснения, включително установяването на задълженията за изпълнение в рамките на договор.

Текущо Банката е в процес на финализиране оценката на ефекта от МСФО 15, и все пак приемането на стандарта не се очаква да има значителен ефект върху финансовите отчети на Банката по отношение приходите от лихви, които са основен източник на доход за Банката и те не се засягат от приложението на МСФО 15 и съществуващото в Банката счетоводно третиране на приходите по договори най-общо е в съответствие с МСФО 15.

МСФО 16, Лизинг (в сила от 1 януари 2019 г.)

МСФО 16, който замества МСС 17 Лизинг и свързаните тълкувания въвежда единствен, балансов модел за отчитане на лизинг за лизингополучатели, съгласно който класификацията на лизинга за лизингополучателя като оперативен или финансов се премахва и всички видове лизинг се третират по същия начин като финансови лизинги съгласно МСС 17. Новият стандарт предвижда признаването на „активи с право на ползване“ и „лизингово задължение“ при влизането в сила на лизинга в случай, че съществува договор или част от договор, който прехвърля правото да използва актив за период от време на лизингополучателя, в замяна на възнаграждение. Правото за използване на актива първоначално се измерва по цена на придобиване, която се състои от стойността на лизинговото задължение и всички лизингови плащания към лизингодателя на или преди началната дата минус получените бонуси свързани с лизинга, първоначалната оценка на разходите за възстановяване и всички първоначални директни разходи направени от лизингополучателя и впоследствие по цена на придобиване минус натрупаната амортизация и обезценка.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

МСФО 16, Лизинг (в сила от 1 януари 2019 г.) (продължение)

Първоначално лизинговото задължение се признава по стойност равна на настоящата стойност на лизинговите плащания през срока на лизинга, които все още не са платени.

Типичният линеен метод за лизингови разходи съгласно МСС 17 се заменят съответно с разход за амортизация на „активи с право на ползване“ и лихвените разходи по „лизинговото задължение“. Описаното по-горе признаване на активи и пасиви от лизингополучатели не се изисква за някои краткосрочни лизинги и лизинги за активи с ниска стойност. В допълнение счетоводното третиране за лизингодателя не се променя съществено от изискванията на МСФО 16.

Банката е в процес на оценяване на ефекта от МСФО 16 върху финансовите отчети.

МСФО 17, Застрахователни договори (в сила от 1 януари 2021 г., все още неприет от ЕС)

МСФО 17, който заменя МСФО 4 Застрахователни договори, предоставя изчерпателен и последователен счетоводен модел за застрахователни договори. Той се прилага за издадени застрахователни договори, всички презастрахователни договори и инвестиционни договори с характеристики за допълнителни негарантирани доходи, които предприятието издава, при условие че издава и застрахователни договори. Договорите за финансова гаранция могат да попадат в обхвата на МСФО 17, ако предприятието вече е заявило, че ги счита за застрахователни договори.

Съгласно общият модел на МСФО 17, групи от застрахователни договори, които се управляват заедно и са предмет на сходни рискове, се измерват въз основа на градивни елементи от дисконтирани бъдещи парични потоци с претеглен риск, корекция на риска и марж на договорно обслужване ('CSM'), представляващи непризнатите печалби от договорите. Съгласно модела, приблизителните оценки се преоценяват всеки отчетен период. Може да се използва подход за опростено измерване, ако се очаква да се направи разумно приближаване на общия модел или ако договорите са с кратък срок.

Приходите се разпределят за периоди, пропорционални на стойността на очакваното покритие и други услуги, които застрахователят предоставя през периода, щети се предявяват когато настъпят обстоятелствата затова и никакви инвестиционни компоненти, т.е. суми, изплатени на застрахованите лица дори когато не е настъпило застрахователно събитие не се включват в приходите и във вземанията по предявени щети. Резултатите от застрахователните услуги се представят отделно от финансовия приход или разход от застраховки.

МСФО 17 не е свързан с дейността на Банката.

Годишни подобрения на МСФО - Цикъл 2014-2016 г. (в сила от 1 януари 2018 г.)

МСС 28 "Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия": Пояснено е, че организациите за управление на рисков капитал, взаимните фондове, дялови тръстове и подобни предприятия могат да изберат да измерват техните инвестиции в асоциирани или съвместни предприятия по справедлива стойност през печалба или загуба.

Не се очаква приемането на изменението да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

Годишни подобрения на МСФО - Цикъл 2015-2017 (в сила от 1 януари 2019 г., все още неприет от ЕС)

Измененията въвеждат ключови промени в четири МСФО след публикуването на резултатите от цикъла на СМСС 2015-17 на годишния проект за подобрения. Темите, разгледани от тези изменения, са изложени по-долу:

МСФО 3 Бизнес комбинации и МСФО 11 Съвместни споразумения: Изяснено е как предприятието отчита увеличение на своя дял в съвместна операция, която отговаря на определението за бизнес.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

Годишни подобрения на МСФО - Цикъл 2015-2017 (в сила от 1 януари 2019 г., все още неприет от ЕС) (продължение)

- Ако дадена страна получи контрол върху предприятие, което е съвместна операция, тогава транзакцията представлява бизнес комбинация, постигната на етапи, и придобиващата страна преоценява цялото си преди това участие в активи и пасиви на съвместната операция по справедлива стойност.
- Ако дадена страна получи съвместен контрол, тогава предишното ѝ участие не се преоценява.

МСС 12 Данъци върху дохода: Изяснява се, че всички данъчни последици от дивидентите, включително плащания по финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, следва да бъдат признати в печалбата или загубата, в друг всеобхватен доход или в капитала, в зависимост от това къде е възникнала и призната транзакцията или събитието, което генерира разпределими печалби, пораждащи дивидент.

МСС 23 "Разходи по заеми": Изяснява се, че първоначално направените заеми за разработване на актив отговарящ на условията следва да бъдат третиран като част от общите заеми, когато всички дейности, необходими за подготовката на актива за предназначението или продажбата му, са пълни.

Приемането на измененията не се очаква да повлияе на финансовите отчети на Банката.

КРМСФО 22, Сделки в чуждестранна валута и авансово плащане (в сила от 1 януари 2018 г., все още неприето от ЕС)

КРМСФО 22 е изготвил изисквания за това кой обменен курс да се използва при отчитане на сделки в чуждестранна валута, които включват авансово плащане или получаване. Тълкуването пояснява, че в този случай датата на сделката за целите на определяне на валутния курс при първоначалното признаване на свързан актив, разход или приход, е датата на авансовото плащане, т.е. когато предприятието първоначално признава немонетарния актив (предварително платен актив) или немонетарно задължение (отсрочен пасив), възникнало от авансово плащане. Ако има множество авансови плащания или получавания, предприятието трябва да определи дата на сделката за всяко плащане или получаване.

Приемането на тълкуването не се очаква да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

КРМСФО 23, Несигурност при третирането на данъци върху дохода (в сила от 1 януари 2019 г., все още неприето от ЕС)

Това разяснение дава насоки по прилагането на изискванията за признаване и оценяване в МСС 12 Данъци върху дохода, когато има несигурност по отношение на третирането на данъка върху дохода. При такива обстоятелства признаването и оценката на текущ или отсрочен данъчен актив или пасив съгласно МСС 12 се основава на облагаема печалба (данъчна загуба), данъчни основи, неизползвани данъчни загуби и данъчни кредити и данъчни ставки, определени при прилагане на КРМСФО 23.

Според тълкуването всяко несигурно данъчно третиране се разглежда отделно или заедно като група, в зависимост от това кой подход по-добре прогнозира разрешаването на несигурността и предприятието следва да приеме, че даден данъчен орган с право да разгледа данъчното третиране ще ги разгледа и ще да имат пълна информация за цялата съответна информация.

Ако предприятието заключи, че е вероятно данъчната администрация да приеме несигурно данъчно третиране, тя трябва да определи отчитането на данъка върху дохода в съответствие с това данъчно третиране. Ако се стигне до заключението, че не е вероятно това третиране да бъде прието, ефектът от несигурността при отчитане на данъците върху дохода следва да бъде отразен в периода, в който е направено това определяне, като се използва методът, който най-добре прогнозира решаването на несигурността т.е. най-вероятната сума или метода на очакваната стойност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

А. База за изготвяне на финансовите отчети (продължение)

КРМСФО 23, Несигурност при третирането на данъци върху дохода (в сила от 1 януари 2019 г., все още неприето от ЕС) (продължение)

Решенията и оценките, направени за признаването и оценяването на ефекта от несигурното данъчно третиране, следва да бъдат преоценени, когато се променят обстоятелствата или възникне нова информация, която засяга тези решения (например действия на данъчната администрация, доказателство, че е заело определена позиция във връзка с подобна позиция или изтичането на нейното право да разглежда конкретно данъчно третиране).

Приемането на тълкуването не се очаква да има ефект върху финансовите отчети на Банката.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на историческата цена, изменена от:

- преоценката на финансовите активи на разположение за продажба и някои класове имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти – отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и на финансови активи и пасиви (включително деривативни инструменти), отчитани по справедлива стойност в печалба или загуба.
- придобити имоти (Нетекущи активи и групи за изваждане от употреба, класифицирани като държани за продажба) – оценявани по по-ниската стойност от цената на придобиване или нетната реализуема стойност.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква използването на оценки и допускания, които оказват влияние върху отчетните стойности на активите и пасивите и оповестяванията на условни пасиви към датата на финансовите отчети и отчетните стойности за приходи и разходи през отчетния период. Въпреки че тези оценки са базирани на най-доброто знание за текущи събития и действия на управителите на дружеството, действителните резултати могат да се различават от тези оценки.

Политиките, описани по-долу, са надлежно приложени за 2017 година и 2016 година. Където е необходимо сравнителните данни са променени в съответствие с представянето за текущата година.

Б. Валутни операции

Функционална и отчетна валута

Данните във финансовите отчети са представени във валутата на основната икономическа среда, в която Банката извършва своята дейност (функционална валута). Финансовите отчети са представени в български лева (BGN) в хиляди лева, освен ако не е посочено друго.

Операции и салда

Операции с чуждестранна валута се осчетоводяват по официалния курс на Централната банка в деня на операцията. Печалбите и загубите в резултат на валутни операции и от преоценка на активи и пасиви в чуждестранна валута се признават в отчета за доходите. Салдата на тези активи и пасиви се преоценяват по официалния курс на Централната банка в края на отчетната година.

Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват във функционалната валута по валутни курсове за всяка отделна валута в деня на операцията и курсовите разлики се признават в отчета за доходите.

Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията, с изключение на непарични позиции, деноминирани в чуждестранна валута, които са оценени по справедлива стойност, които се преоценяват по валутния курс за деня, в който е определена справедливата му стойност. Курсовите разлики, свързани с тези непарични позиции, се третират като част от промяната на справедливата им стойност и се признават в отчета за доходите или директно в собствения капитал в зависимост от класификацията на непаричната позиция.

Към 31 декември 2017 г. паричните активи и пасиви са преоценени по фиксинга на Централната банка: 1 лев = 0.5113 евро (2016 г.: 1 лев = 0.5113 евро) и 1 лев = 0.6115 щ.д. (2016 г.: 1 лев = 0.53895 щ.д.).

В. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за доходите за всички лихвоносни активи и пасиви на принципа на текущото начисление чрез използване на метода на ефективния лихвен процент.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

В. Приходи от лихви и разходи за лихви (продължение)

Това е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансовия актив или пасив, както и на разпределяне на лихвения приход или разход през съответния период чрез използване на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент е процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци до настоящата балансовата стойност на финансовия инструмент.

Когато се определя ефективния лихвен процент, Банката изчислява паричните потоци като взема предвид всички договорени условия за плащания по финансовия инструмент с изключение на бъдещите кредитни загуби. Изчислението включва всички платени или получени такси между страните по договора, които са неизменна част от ефективния лихвен процент, разходи по сделката и всички други премии или отбивки.

Когато вземанията по кредити са идентифицирани като влошени, те се обезценяват до размера на тяхната възстановима стойност и доходът от лихви за тези кредити се признава на базата на лихвения процент, използван за дисконтиране на бъдещите парични потоци при определянето на загубите от обезценка.

Г. Приходи и разходи от такси и комисиони

Таксите и комисионите с изключение на тези, които формират част от ефективния лихвен процент на инструмента, се отчитат при спазване на принципа за текущо начисление.

Комисионите и таксите, отнасящи се до валутни операции, внос и износ, преводи, банкови такси и посредническа дейност, се признават при извършване на съответните трансакции.

Д. Финансови активи

Класификация

Банката класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи за търгуване, кредити и вземания, инвестиции, държани до падеж и финансови активи на разположение за продажба. Ръководството на Банката класифицира инвестициите си при първоначалното им закупуване.

(а) Финансови активи за търгуване

Даден финансов актив може да се класифицира като държан за търгуване, ако е придобит с цел продажба или обратна покупка в кратък срок, или е част от портфейл от сходни финансови инструменти, които се управляват заедно и за които има основание да се смята, че ще доведат до печалба в краткосрочен план. Дериватите също се категоризират като държани за търгуване до момента, в който се определят и действат като хеджиращи инструменти.

(б) Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания, които не се търгуват на активен пазар, различни от: (а) тези, които Банката възнамерява да продаде незабавно или в кратък срок, и които са класифицирани като активи за търгуване; или (б) тези, които при първоначалното им признаване са класифицирани като активи на разположение за продажба. Дългови инструменти, класифицирани в групата „Кредити и вземания“ се представят във финансовите отчети в ред в баланса „Ценни книжа в инвестиционен портфейл“ в отделна подгрупата „Предоставен портфейл от дългови ценни книжа“.

(в) Държани до падеж

Инвестиции, държани до падеж, са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания и фиксиран падеж, които Ръководството на Банката има положително намерение и възможност да задържи до падежа им. Банката оценява своето намерение и възможност да държи инвестициите до падеж, не само при първоначалното признаване на финансовите активи, но и последващо на всяка дата на баланса. Ако Банката продаде друга освен незначителна сума от финансови активи, държани до падеж, всички финансови активи от тази категория се прекласифицират като държани за продажба.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Д. Финансови активи (продължение)

(г) На разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са тези, за които е налице намерение да бъдат държани за неопределен период от време и които могат да бъдат продадени в зависимост от ликвидните нужди или промените в лихвените проценти, обменните курсове или цени на акции.

Признаване и отписване

Покупката и продажбата на финансови активи се признават на датата на уреждане (сетълмент) – това е датата, на която активът е доставен на или от Банката. Кредитите и вземанията възникнали в Банката, се признават при предоставяне на паричните средства на длъжника.

Всички финансови активи, които не са класифицирани в групата на активи за търгуване, се признават първоначално по справедлива стойност заедно с всички разходи по сделката.

Финансови активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от тях са прекратени или когато Банката е прехвърлила значителна част от рисковете и ползите от собствеността върху тях.

Оценяване

Кредити и вземания и инвестиции държани до падеж се отчитат последващо по амортизирана стойност с използване на метода на ефективен лихвен процент, намалена с коректива за обезценка.

Финансовите активи на разположение за продажба и финансовите активи за търгуване се отчитат последващо по справедлива стойност. Печалбите и загубите, дължащи се на промяна в справедливата стойност на финансови активи за търгуване, се признават в отчета за доходите като нетен доход от търгуване в периода, в който са възникнали. Печалбите и загубите, дължащи се на промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба се признават директно в друг всеобхватен доход, докато финансовият актив бъде отписан или обезценен, когато натрупаните печалби или загуби, признати дотогава в друг всеобхватен доход се прехвърлят като печалба или загуба в отчета за доходите.

Дивидентите, свързани с капиталови инструменти, се признават в отчета за доходите, когато е установено правото на Банката за получаване на такива плащания.

Приходите от лихви по финансови активи за търгуване се отчитат в нетен доход от лихви. Лихвите по ценни книжа на разположение за продажба, инвестиции държани до падеж, кредити и вземания, изчислявани по метода на ефективен лихвен процент, се признават за лихвен приход в отчета за доходите.

Оценка по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност е стойността, която би могла да се получи при продажба на актива или да се плати, за да се уреди задължение в обичайна сделка между пазарни участници на активен пазар за активи и пасиви на дата на оценяване, или при отсъствие на активен пазар на най-благоприятния пазар на активи и пасиви, до който Банката има достъп на тази дата. Справедливата стойност на задължението отразява риска от неизпълнение.

Банката оценява справедливата стойност на инструмент, търгуван на активен пазар, на база на котировки на пазарни цени за този инструмент, когато такъв е налице. Пазарът се счита за активен, когато котировките на пазарни цени за извършване на размяна са налице редовно и без съществени затруднения. Ако не са налице пазарни котировки на активен пазар, тогава Банката използва други техники за оценка, при които максимално се използват наблюдаеми входящи данни и се минимизира използването на входящи ненаблюдаеми данни за целите на извършване на оценката. Избраната техника на оценка включва всички фактори, които пазарните участници биха взели под внимание при определяне цената на сделката.

Банката е избрала да използва на практика усреднена пазарна цена между котировките купува - продава за оценка по справедлива стойност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Д. Финансови активи (продължение)

Всички активи и пасиви, за които се изчислява справедлива стойност или се оповестява такава във финансовите отчети, се вземат предвид при представянето на йерархията на справедливата стойност, основано на най-ниското ниво на входящите данни, които са съществени за оценката по справедлива стойност като цяло (Бележка Ц. 2.4.2)

Е. Обезценка на финансови активи

(а) Активи оценявани по амортизирана стойност

Банката преценява към края на всеки отчетен период дали съществуват обективни доказателства, поради които даден финансов актив или група от финансови активи са обезценени. Финансов актив или група от финансови активи се обезценяват и следователно възникват загуби от обезценка, само ако има обективни доказателства за обезценка като резултат на едно или повече събития, които възникват след първоначално признаване на актива („в случай на загуба”) и тези събития имат въздействие върху очакваните парични потоци от финансовия актив или група финансови активи, които могат да бъдат надеждно измерени.

Обективни доказателства, че финансов актив или група от активи са обезценени, включват наличието на данни за следните събития:

- Просрочие на договорени плащания по главница или лихви;
- Финансови затруднения на длъжника (например: коефициент на собствения капитал, съотношение на нетните приходи към обема на продажбите);
- Нарушение на условия по договор;
- Откриване на процедура по несъстоятелност;
- Влошаване на пазарните позиции на длъжника;
- Влошаване стойността на обезпечението по кредита;
- Влошаване на кредитния рейтинг под инвестиционното ниво.

Измерване на обезценка

Банката преценява индивидуално дали съществува обективно доказателство за обезценка на индивидуално значими активи и групово обезценка за активи, които не са индивидуално значими. Ако Банката прецени, че няма обективни доказателства за обезценка за индивидуално оценен актив, тя го включва в група от финансови активи със сходен кредитен риск и оценява цялата група от активи за наличие на обезценка.

Финансови активи, които са индивидуално оценявани за наличие на обезценка и за които има загуба от обезценка и тя продължава да се признава, не се включват в груповата оценка за наличие на обезценка.

При определяне дали един кредит е индивидуално значим за целите на оценяването му за обезценка, Банката взема под внимание различен брой фактори, които включват важността на връзката между отделния кредит и как той се управлява, размерът на кредита и вида на кредита като продуктова линия. Впоследствие кредитите, предоставени на корпоративни клиенти и финансови институции, както и ценните книжа в портфейл с инвестиционна цел най-общо, се считат за индивидуално значими. Портфейлите с кредити на физически лица се оценяват за наличие на обезценка на колективна /портфейлна основа, доколкото те се състоят от множество на брой хомогенни портфейли; експозициите, които се управляват на индивидуална основа се оценяват индивидуално за целите на обезценката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Е. Обезценка на финансови активи (продължение)

(а) Активи оценявани по амортизирана стойност (продължение)

Измерване на обезценка (продължение)

На всяка отчетна дата Банката оценява наличието на обективни индикатори за обезценка.

Когато са налице обективни доказателства за наличие на възникнала загуба от обезценка на финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, размерът на загубата от обезценка се определя като разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещи кредитни загуби, които все още не са настъпили), дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент на актива. Ако финансовият актив има променлив лихвен процент, дисконтовият процент, използван за определяне на загубите от обезценка, е текущият ефективен лихвен процент, определен в договора. В случай, че е практически осъществимо, Банката може да измерва обезценката на база на справедливата стойност на инструмента, използвайки пазарни цени.

Изчислението на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци на обезпечени финансови активи отразява паричните потоци, които могат да бъдат получени при реализация на обезпечението, намалени с разходите по придобиването му и последващата му продажба, независимо от вероятността обезпечението да бъде реализирано или не.

С цел определяне на колективна обезценка финансовите активи се групират на база на сходни рискови характеристики (например на база на категоризиране на тип на актива, стопански сектор, географско местонахождение, тип на обезпечение, брой дни просрочие и други фактори). Тези характеристики позволяват изчисляване на бъдещите парични потоци за група от сходни активи и са показател за възможността на оценяваните длъжници да платят всички суми, дължими според договорните условия за активите.

Бъдещите парични потоци за група от финансови активи, които са колективно оценявани за обезценка, се определят на база на договорените парични потоци от активите и историческия опит по отношение на загубите от активи с подобни характеристики за кредитен риск.

Оценките за промяна в бъдещите парични потоци за група от активи трябва да отразяват и да са в пълно съответствие с промените на съответни наблюдаеми данни/индикатори от един период до друг (например промени в равнището на безработица, цените на имотите, платежоспособността или други фактори, индикиращи промени във вероятността за загуби в тази група кредити и техния размер).

Историческите оценки се коригират на база на текущи наблюдаеми данни с цел да бъде отразено влиянието на настоящи условия, които не са засягали периода, в който историческата оценка е била направена, както и да бъде елиминиран ефектът от условия през историческия период, които вече не съществуват. Методологията и предположенията, използвани за определяне на бъдещите парични потоци, се преразглеждат редовно от Банката, за да бъдат намалени разликите между изчислените предполагаеми загуби и действителните такива.

Връщане/обръщане на обезценка

В случай, че в следващ период сумата на обезценката значително намалее и намалението може да бъде свързано със събитие, възникнало след като обезценката е била призната (например подобрене на кредитния рейтинг на кредитополучателя), заделената преди това провизия се намалява като се коригира балансовата сметката за обезценка на кредита. Сумата на корекцията се признава в отчета за доходите в разхода за провизии за кредитни загуби като намаление.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Е. Обезценка на финансови активи (продължение)

(а) Активи оценявани по амортизирана стойност (продължение)

Отписване на кредити и вземания

Кредит, за който са налице достатъчно основания да се определи като несъбираем, се отписва срещу съответната провизия за загуба от обезценка. Банката взема под внимание цялата подходяща информация, включително появата на значителна промяна във финансовата позиция на длъжника до такава степен, че вече е невъзможно да плаща своите задължения към Банката. Моментът, в който Банката реши да отпише вземането си, зависи основно от факта дали има някакви обезпечения, продължителността на процеса на тяхната реализация, както и оценката на Банката за сумите, които ще събере от това обезпечение. По-специално за обезпечените експозиции, времето за отписване може да бъде удължено поради различни законови пречки. Банката определя дните на забава като индикатор, макар той да не е определящ фактор за отписване на вземането.

Неплатеното задължение от длъжника продължава да бъде обект на съдебни действия от страна на Банката, дори след като е отписано.

Модифициране/промяна в условията по договор за кредит

Модифициране на условията по договори за кредит може да бъде направено в резултат на различни фактори като промяна в пазарните условия, желанието на клиента и други фактори, както и потенциалното влошаване на финансовото състояние на длъжника. Въздържане/търпение е налице в случаите, когато договорените условия за плащане на кредита са били модифицирани/променени поради влошаване на финансовото състояние на длъжника и Банката му е предоставила облекчение с по-изгодни срокове и условия, които не би му предоставила при други обстоятелства, ако нямаше финансови затруднения. Друг вид предоговаряния, свързани повече с особеностите на бизнеса на клиента не се считат за мерки на въздържане/търпение от страна на Банката.

Мерките по въздържане/търпение обичайно не водят до отписване с изключение на случаите, когато промените в първоначално приетите договорни условия /промяна във валута на кредита не го променят значително и кредитът става съвсем различен.

Модификациите, които не водят до отписване включват:

- намаление на лихвата или само лихвените плащания;
- „ваканция“ за плащанията, гратисен период;
- удължен срок за погашение, който променя оригиналния срок по договор;
- капитализиране на просрочени вноски, при което просрочените суми се добавят към главницата по кредита;
- намаляване на лихвените проценти.

Ако оценката на модифицираните условия за даден кредит в резултат на мерки по въздържане/търпение, не води до отписване на същия, кредитът се оценява за наличие на обезценка, доколкото мерките по въздържане представляват отстъпка от страна на Банката, която при други условия не би предоставила на клиента. Загубата от обезценка се преценява в съответствие с политиката за обезценка на Банката.

(б) Финансови активи на разположение за продажба

Към датата на всеки отчетен период Банката прави оценка дали има обективни доказателства даден финансов актив да бъде обезценен. Отделно за капиталовите инструменти, значителен или продължителен спад в справедливата им стойност под тяхната отчетна стойност се взема предвид при определянето дали активите са обезценени.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Е. Обезценка на финансови активи (продължение)

(б) Финансови активи на разположение за продажба (продължение)

Ако такива доказателства съществуват за финансови активи на разположение за продажба, натрупаната загуба – изчислена като разлика между цената на придобиване и текущата справедлива стойност минус предишни загуби от обезценка, отчетени като печалба или загуба, се прехвърля от другия всеобхватен доход и се признава като печалба/загуба в отчета за доходите.

Загубите от обезценка, признати в отчета за доходите за капиталови инструменти, не се обръщат в печалба в отчета за доходите при последващо увеличение на справедливата стойност на инструментите. Ако в последващ период справедливата стойност на дългов инструмент, класифициран на разположение за продажба, се увеличи и повишението е обективно свързано със събитие, настъпило след като загубата от обезценка е била призната в отчета за доходите, загубата от обезценка се реинтегрира/отчита се като приход в отчета за доходите.

Ж. Споразумения за обратно изкупуване и ценни книжа наети/отдадени под наем

(а) Споразумения за обратно изкупуване

Ценните книжа, които служат като обезпечение по “репо” сделки, се отчитат във финансовите отчети като ценни книжа, държани за търгуване, докато задължението към отсрещната страна се отчита съответно като депозити, дължими на други банки или на клиенти. Предоставеният ресурс по “обратни репо” сделки се отчита като предоставени кредити на други банки или клиенти. Разликата между продажната и покупната цена се отчита като лихва и се признава равномерно за срока на сделката по метода на ефективния лихвен процент.

(б) Ценни книжа наети/отдадени под наем

Ценните книжа, отдадени под наем от Банката, продължават да се отчитат във финансовите отчети. Ценните книжа, наети от Банката, не се признават във финансовите отчети, освен когато те са продадени на трети страни, в който случай задължението за връщането им се записва по справедлива стойност като търговско задължение.

З. Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджиране

Дериватите са финансови инструменти:

(а) чиято стойност се променя в отговор на промени в специфичен лихвен процент, цена на финансов инструмент, валутен курс, индекс на цени или лихвени проценти, кредитен рейтинг или кредитен индекс, или друга променлива;

(б) които не изискват първоначална нетна инвестиция или изискват малка първоначална нетна инвестиция в сравнение с други видове сделки, при които се очаква да реагират по подобен начин на промени в пазарните условия;

(в) които са платими на бъдеща дата.

Деривативните финансови инструменти, включващи валутни и лихвени суапи, валутни и лихвени форуърдни договори, опции и фючърси, се признават първоначално в баланса по справедлива стойност на датата, на която е сключен договорът за деривативен инструмент и последващо се преоценяват по справедлива стойност. Всички деривати се отчитат като актив, когато справедливата им стойност е положителна величина и като задължение – когато справедливата им стойност е отрицателна величина. Обичайно нетната инвестиция е равна на нула (т.е. първоначалната нетна справедлива стойност на вземането и задължението е нула). Справедливата стойност на дериватите се определя на база на котираните пазарни цени, включващи най-скорошни пазарни транзакции, или чрез използване на други оценителски техники, ако са приложими. Промените в справедливата стойност на дериватите се включва в отчета за доходите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

3. Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджиране (продължение)

При възникване на сделката Банката документира връзката между хеджираните позиции и хеджиращите инструменти, както и целите си по отношение управлението на риска и хеджиращата си стратегия. Банката документира своите оценки както при първоначалното извършване на сделката, така и текущо, дали и доколко дериватите, използвани в хеджингови операции, са високоефективни при компенсиране на промените в справедливите стойности на позициите.

Допълнително, Банката използва други деривати, които не са изрично обозначени в хеджираща съвкупност, за да управлява експозициите си основно към лихвен и валутен риск. Необозначените хеджове са деривати, които се сключват като икономически хеджове на активи и пасиви, за които не се прилагат правилата на счетоводен хедж. Тези деривативни инструменти биват класифицирани заедно с онези, които се използват с цел търгуване.

Методиката за признаване на печалба или загуба в резултат на промяна на справедливата стойност зависи от това дали дериватите са предназначени и квалифицирани като хеджиращи инструменти, и ако те са такива, се взема предвид и същността на позицията, която се хеджира с тях.

Хеджиране на справедлива стойност

Счетоводно отчитане на хеджиране се прилага за деривативни финансови инструменти, предназначени да хеджират справедливата стойност на даден актив при положение, че са изпълнени определени условия.

Промените в справедливата стойност на дериватите, които са предназначени и се квалифицират като хедж по справедлива стойност, се отчитат в отчета за доходите заедно с всички промени в справедливата стойност на хеджирания актив или пасив, които се отнасят към хеджирания риск. Промените в справедливата стойност на лихвените суапи и свързаните хеджирани позиции се отразяват в „Нетен доход от търговия“ с деривативни инструменти. Лихвените приходи и разходи от хеджиращи деривати и хеджирани активи се признават като „Приходи от лихви“ и „Разходи за лихви“ в отчета за доходите. Неэффективната част от хеджиращи сделки се отчита в „Нетен доход от търговия“ с деривативни инструменти”.

Ако хеджът в даден момент вече не покрива изискванията за счетоводно отчитане на хеджирането, промяната в балансовата стойност на хеджираната позиция, за която се използва методът на ефективния лихвен процент, се амортизира в печалба или загуба за периода до падежа на позицията. Промените в балансовата стойност на хеджираната позиция, за която не може да се използва методът на ефективната лихва продължават да се отчитат в друг всеобхватен доход до момента на отписване/продажба на дълговия инструмент.

Деривати, които не са предназначени за хеджиращи инструменти

Промените в справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, които не са предназначени за хеджиращи инструменти или не са определени за счетоводно отчитане на хеджиране, се признават в отчета за доходите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

И. Имоти и оборудване

Банката признава дълготраен актив, само ако е вероятно да получи бъдещите икономически изгоди, свързани с неговото ползване и ако цената на придобиване на дълготрайния актив може да бъде измерена надеждно. Стойността на дълготраен актив обхваща покупната цена, включително мита и други невъзстановими данъци, както и разходите, които директно са свързани с доставката и привеждането на актива в действие, съгласно изискванията на Ръководството на Банката. Цената на придобиване на актива представлява паричния еквивалент, платен за придобиване на актива.

Банката включва последващите разходи към балансовата стойност на актива или ги признава като отделен актив, само когато е сигурно, че бъдещите парични потоци от ползването на актива ще бъдат получени и стойността на актива може да бъде измерена надеждно. Всички ремонти, поддръжката и обновяването на дълготрайния актив се отчитат в отчета за доходите през периода, през който възникват.

След първоначално признаване Банката прилага метода на справедлива стойност по отношение на земя и сгради. Справедливата стойност се определя на база пазарна оценка, извършена от независим лицензиран оценител.

Справедливата стойност на земя и сгради се определя на база на оценки на професионални оценители и доказателства, основаващи се пазара на недвижими имоти. Основните методи за оценка включват:

- цени на пазарните аналози (оценяваните активи са сравнени с подобни, предлагани на пазара)
- настоящата стойност на бъдещите парични потоци от активи, генериращи наем (ДПП)
- метод на намаляване на разхода (взема се предвид цената, по която актива би могъл да бъде придобит или построен в момента и се намалява със стойността на икономическата и физическата амортизация на актива).

Преценка на недвижимите имоти се извършва най-малко веднъж на пет години. Периодично се извършва преглед за обезценка (оценка на всички недвижими имоти). Последната оценка на недвижимите имоти на Банката беше извършена през декември 2013 година.

На датата на преценка, балансовата стойност на актива се променя до неговата преоценена стойност като се коригира натрупаната амортизация, като в случаите, в които сумата на натрупаната амортизация е по-малка от ефектът на преоценката нагоре, стойността на придобиване на актива се коригира с разликата между натрупаната амортизация и сумата на преоценката.

Ако в резултат на преоценката стойността на актива е увеличена, увеличението се признава в друг всеобхватен доход и се натрупва като Преоценъчен резерв. Увеличението от преценка се признава в печалбата или загубата до степента, до която тя възстановява намалението на преоценката на същия актив, което преди това е признато в печалба или загуба.

Когато балансовата стойност на един актив се намалява в резултат на преценка, намалението се признава първо в друг всеобхватен доход до степента, до която преди това е признат положителен преоценъчен резерв от преоценката на същия дълготраен актив и остатъка в отчета за доходите, ако кредитното салдо на преоценъчния резерв не е достатъчно.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

И. Имоти и оборудване (продължение)

С изключение на земята, Банката начислява амортизация на всички имоти, машини и оборудване. Разходите за амортизация се изчисляват чрез прилагане на линейния метод при разпределяне на стойността им до неговата остатъчна стойност за срока на практическото му използване както следва:

- Сгради - 50 години;
- Подобрения на наети активи - срока на наетия актив или полезния живот, ако е по-къс;
- Хардуер и софтуер - 4-10 години;
- Оборудване и мебелировка - 4-20 години;
- Превозни средства - 5 години.

Банката отписва балансовата стойност на дълготраен актив:

(а) при продажба;

(б) когато не се очаква да бъдат получени повече икономически ползи от актива.

Печалбата или загубата от отписването на дълготрайния актив се включва в отчета за доходите, когато активът е бил продаден. Печалбата или загубата от отписването на имоти и оборудване се определя като разлика между приходите от продажба и нетната балансова стойност на актива.

Остатъчната стойност на активите и техният полезен живот се преразглеждат и при необходимост се променят към всяка отчетна дата. Дълготрайните активи, които са обект на амортизация, се преразглеждат периодично за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата показват, че балансовата им стойност би могла да не бъде възстановена. Балансовата стойност на актива се отписва до неговата възстановима стойност, ако балансовата стойност на актива е по-висока от оценената възстановима сума. Възстановимата стойност на дълготрайните активи е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и стойността им в употреба.

Й. Нематериални дълготрайни активи

Разходи, които са директно свързани с непарични активи без физическа субстанция, които се контролират от Банката и се очаква да генерират икономически изгоди, надхвърлящи разходите за тях в период по-дълъг от една година, се отчитат като нематериални дълготрайни активи. Разходи, които подобряват или разширяват възможностите на нематериалните активи в допълнение на техните първоначални спецификации и параметри, се капитализират. Разходите, свързани с поддръжката на нематериални активи, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Направените разходи при вътрешното разработване/подобряване функционалността на нематериални дълготрайни активи се признават като нематериални дълготрайни активи, когато отговарят на критериите за признаване. Разходите за разработването се капитализират, когато е вероятно Банката да получи икономически ползи от използването на актива и разходите могат да бъдат надеждно измерени.

Отчетените разходи (Бележка 17) включват разходи за персонал на служителите, участвали пряко в развитието на актива и могат да включват и други разходи (за материали и услуги, използвани за създаването на актива, правни такси, регистрационни такси и т.н.).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Й. Нематериални дълготрайни активи (продължение)

Нематериалните активи се амортизират по линейния метод в рамките на полезния им живот (между 4 и 10 години, както е посочено по-горе). Нематериалните дълготрайни активи се преразглеждат периодично за обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата показват, че балансовата стойност е възможно да не бъде възстановена. Балансовата стойност на актива се отписва до неговата възстановима стойност, ако е по-висока от оценената възстановима сума.

К. Инвестиционен имот

Инвестиционен имот се определя като имущество (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), държано (от собственика или от наемателя при условията на финансов лизинг) повече с цел печалба от наем или покачване на неговата пазарна цена, или и двете; отколкото за (а) използване в производството на стоки или услуги или за административни цели; или за (б) продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционен имот се отчита по справедлива стойност, представляваща пазарна цена, определяна ежегодно от външни оценители. Справедливата стойност се основава на действащи пазарни цени, коригирани при необходимост за различия в предназначението, разположението или състоянието на конкретен актив. Ако няма налична информация, Банката използва алтернативни методи за оценяване, такива като настоящите цени на неактивни пазари или прогнозни дисконтирани парични потоци. Промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите в други приходи/разходи.

Л. Придобити активи от обезпечения

Земя и сгради, придобити от обезпечения по кредити по време на търг, за да възстановят необслужвани кредити, освен ако не е оповестено друго, се включват в „Други активи“ в баланса. Активите, придобити на търг, се държат временно до продажба и се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност, която представлява приблизителната продажна цена в условията на обичайната дейност, намалена с разходите необходими за продажбата. В случаите, в които Банката използва придобитите активи от обезпечения по кредити като част от своята дейност, те могат да бъдат рекласифицирани в групата на собствени имоти или инвестиционни имоти, където е подходящо.

Всяка печалба или загуба при ликвидация се включва в отчета за доходите.

М. Получени дългосрочни заеми

Заемите, получени от Банката, се признават първоначално по тяхната справедлива стойност, представляваща постъпленията от емитирането, нетирани/намалени с възникналите разходи по сделката. Впоследствие получените заеми се отчитат по амортизирана стойност и всички разлики между нетните постъпленията и стойността им на падеж се отчитат в отчета за доходите за съответния период като се използва метода на ефективен лихвен процент.

Н. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и паричните еквиваленти представляват балансови позиции с матуритет по-малък от 90 дни от датата на придобиване, включващи: паричните средства в брой, наличностите в БНБ, предоставените средства на други банки и краткосрочни ценни книжа. Инвестициите се квалифицират като парични еквиваленти само в случай, че срочността им е до 90 дни, считано от датата на придобиване.

О. Оперативен лизинг

Общата сума на плащанията по оперативен лизинг се отчита като разход в отчета за доходите на равни вноски през периода на лизинга.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

II. Данъчно облагане

Данъчното облагане, отразено във финансовия отчет, е в съответствие с действащото българско законодателство. Разходът за данък в отчета за доходите включва сумата на текущия данък за отчетния период и измененията в отсрочения данък. Текущият данък за отчетния период се изчислява на база облагаемата печалба за годината въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на отчета. Дължимият данък върху печалбата, изчислен на база на прилагания данъчен закон, се признава като разход в периода, в който печалбата е възникнала.

Като цяло отсроченият данък се изчислява по балансовия метод на база временните разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност в годишния финансов отчет. Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. По принцип временни разлики могат да възникнат от данъчна и счетоводна амортизация на дълготрайни активи, преоценъчен резерв на финансови инструменти, провизии по съдебни дела и провизии за непозвани отпуски. Банката признава отсрочени данъчни активи, ако е вероятно, че ще има бъдеща облагаема печалба, срещу която временните разлики могат да бъдат използвани.

Отсрочен данък, свързан с промените в справедливата стойност на ценни книжа на разположение за продажба с инвестиционна цел, отчетени в друг всеобхватен доход, също се признава в друг всеобхватен доход и впоследствие в отчета за доходите заедно с отсрочената печалба или загуба.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби.

Р. Осигуровки на персонала

(а) Социални, пенсионни и здравни фондове

Банката е задължена да прави определени вноски в държавен осигурителен фонд от името и за сметка на нейните служители съгласно действащото законодателство в България. Всички тези плащания/задължения се признават за разход в периода, за който се отнасят.

(б) Обезщетения при пенсиониране

Съгласно чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда в България в случай на прекратяване на трудовия договор, след като служителят е достигнал законоустановената възраст за пенсиониране и независимо от причината за това прекратяване, на служителя се изплащат следните обезщетения: 2 брутни месечни заплати при всички случаи и 6 брутни месечни заплати, ако е работил в Банката най-малко 10 години.

Заделени са провизии за актюерската стойност на задължението към персонала в размер на общата сума, дължима при пенсиониране, като се използва метода на прогнозните кредитни единици. При този метод разходът за пенсионни задължения се отразява в отчета за доходите като се разпределя съгласно периода на служба на служителите в съответствие с актюерските изчисления, които се извършват всяка година.

Задължението е изчислено като настояща стойност на прогнозните бъдещи изходящи парични потоци, дисконтирани с доходността на ДЦК, емитирани от българското правителство към края на отчетния период.

Валутата и падежът на референтните емисии съответстват на валутата и изчисления срок на пенсионните задължения. Актюерските печалби и загуби, които възникват при изчисляването на задълженията на Банката, се признават директно в друг всеобхватен доход за периода, в който са възникнали и не се рекласифицират в отчета за доходите през следващи периоди. Разходите за минал стаж и лихвените разходи се признават незабавно в отчета за доходите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

С. Провизии

Провизии се признават, когато Банката има настоящо законово или конструктивно задължение, в резултат на минали събития и е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ паричен поток от средства, включително икономически ползи за уреждането му и сумата на това задължение може надеждно да се измери.

Сумата, призната като провизия, е най-добрата оценка на необходимите разходи за уреждане на настоящето задължение на всяка дата на отчитане, при която се вземат под внимание всички рискове и несигурности, свързани с тези разходи.

Провизиите се преглеждат на всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо, за да отразяват най-добрата текуща преценка за задължението. В последствие, ако вече не е вероятно да има изходящ паричен поток, включващ икономически ползи за уреждане на задължението, провизията се освобождава.

Т. Законови резерви и дивиденди

Съгласно чл. 246 от Търговския закон в България, Банката трябва да заделя една десета от печалбата във фонд „Законови резерви“, докато не достигне една десета или повече от собствения капитал на Банката. Средства от резерва могат да се използват само за покриване на загуби от текущата или от предходната година. Съгласно банковото законодателство средствата, акумулирани в сметката за законови резерви, не могат да бъдат разпределени като дивидент без съгласието на местния банков регулатор.

Дивидентите се признават като задължение, когато са одобрени от Общото събрание на акционерите и с тяхната стойност се намалява собствения капитал. През 2017 г., на извънредно Общо събрание на акционерите, е одобрено разпределянето на дивидент в размер на 30 000 хил. евро, представляващи общо равностойността на 58 674 хил. лева (0.053541 евро, представляващ равностойността на 0.10472 лева за обикновена акция). Дивидентът се изплаща в рамките на петгодишен давностен срок, започващ на 6 октомври 2017 г., съгласно чл. 110 от Закона за задълженията и договорите.

У. Прихващане на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се прихващат и в баланса се представят по тяхната нетна стойност, единствено и само, когато е налице законно основание за такова нетиране на признатите стойности и е налице намерение същите да бъдат уредени при настъпване на падежа им на нетна основа, или реализирането на активите и покриването на пасивите да бъде извършено едновременно.

Ф. Договори за финансови гаранции

Финансовите гаранции са договори, при които издателят се задължава да извърши определени плащания, с които да обезщети държателя на гаранцията за възникнали загуби вследствие невъзможността конкретният длъжник да извърши плащането, когато е дължимо в съответствие с условията по дълговия инструмент. Такива финансови гаранции се предоставят на банки, финансови и други институции от името на клиенти като обезпечение по кредити, овърдрафти и други банкови улеснения.

Финансовите гаранции се признават първоначално по справедлива стойност към датата на издаване на гаранцията. След първоначалното признаване задълженията на Банката по тези гаранции се определят като по-високата от първоначално признатата стойност, намалена с натрупаната амортизация на таксите за срока на гаранцията, призната в отчета за доходите по линейния метод и най-добрата оценка на разходите, които ще бъдат необходими за уреждане на финансовото задължение към датата на баланса. Тези оценки се правят на база на натрупания опит от такива операции и историята на минали загуби, допълнени с преценки на Ръководството. Всяко увеличение на задълженията, отнасящи се до гаранции, се отразява в отчета за доходите.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Х. Сравнителни данни

Банката не е извършвала рекласификации на позициите в баланса и отчета за доходите за 2016 г

Ц. Управление на финансов риск

Дейността на Банката е изложена на различни финансови рискове и тя включва анализ, оценка, приемане и управление до определена степен на риска или комбинацията от рискове. Поемането на риск е същността на финансовия бизнес и операционните рискове са неизбежна последица от това Банката да е в бизнеса. Поради това целта на Банката е да постигне баланс между риск и възвръщаемост и да минимизира потенциалните негативни последици за дейността си.

Банковите политики за управление на риска са предназначени да идентифицират и анализират рисковете, да определят лимити и контроли, да следят нивото на различните видове риск и придържането към определените лимити с помощта на надеждна и съвременна информационна система. Банката редовно преглежда своите политики и системи за управление на риска с цел да бъдат отразени промените на пазарите и икономическите условия.

Надзорният съвет на Банката (НС) е делегирал на Риск Комитета функциите по одобряване на всички стратегически решения за управление на риска. Риск Комитетът е отговорен за контрола на количествените и качествени аспекти на всички кредитни, пазарни, ликвидни и оперативни рискове. Към момента това се допълва от функциите на риска. В допълнение, Вътрешният одит извършва независим преглед на управлението на риска и контрола му. Политиката за управлението на риска отразява целите на Банката. Ето защо не се очаква Банката да поддържа големи рискови експозиции единствено с цел краткосрочна доходност.

Целта на Банката е да постигне водеща позиция на българския пазар и да осигури първокласно обслужване на клиентите и контрагентите като в същото време увеличи печалбата на акционерите чрез минимизиране на поетите рискове и ефективен контрол на разширяването на бизнеса.

Функцията на Вътрешния одит, който се отчита пряко на Надзорния съвет посредством Одитния комитет, допълва структурата за управление на риска, изпълнявайки ролята на независимо контролно ниво, фокусирайки се върху ефективността на структурата за управление на риска и контролната среда.

Основните четири вида риск, управлявани и контролирани от страна на Банката, са кредитен риск, пазарен риск, оперативен риск и ликвиден риск. Дейността на Управление “Риск” и на всички, свързани с риска политики и процедури, са в процес на пълно привеждане в съответствие с тези на Групата Юробанк и се ръководят и контролират от управление “Риск” на компанията майка. Главният риск директор и ръководител на Управление “Риск” се отчита директно на Главния риск директор и Главния изпълнителен директор на компанията майка.

Банката подкрепя своите кредитополучатели като им предлага различни възможности за реструктуриране и предоговаряне, подпомагайки по този начин възможността им да изплащат задължения си. Респективно въздействието върху прогнозите за управление на паричните потоци и оценката на финансовите активи за наличие на обезценка намалява. Съгласно наличната информация Ръководството правилно е ревизирало своите приблизителни оценки за бъдещите парични потоци при оценка на провизиите.

Сумата на провизиите по влошените кредити се основава на оценката на Ръководството за тези активи към датата на баланса като се вземат предвид прогнозните парични потоци, намалени с разходите по придобиване и продажба на обезпеченията.

Целите и политиките на управление на основните финансови рискове са изложени в Доклада за дейността на страница 7-10.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

1. Кредитен риск

Банката е изложена на кредитен риск за възможността насрещната страна по сделката да не е в състояние да изплати в срок дължимите суми в пълен размер. Кредитният риск е най-важният риск за Банката и поради тази причина Ръководството внимателно управлява експозициите си към кредитен риск. Експозиции към кредитен риск възникват основно от дейности, свързани с предоставяне на заеми на клиенти и от инвестиционни дейности, свързани с придобиване на дългови и други ценни книжа в портфейла на Банката. Кредитен риск има и по задбалансовите финансови инструменти като поети кредитни ангажименти и риск на контрагента в извънборсови дериватни операции.

Банката е създала сложна организационна структура, разпределяйки отговорностите за продажби, администрация, одобрение и контрол на кредитните дейности на различни управления и комитети. Операциите, свързани с кредитиране, се управляват от обширен набор от политики и процедури, за да се гарантира, че са обхванати всички аспекти на кредитен риск.

1.1. Измерване на кредитен риск

(а) Кредити и вземания

При измерване на кредитния риск на кредити и аванси на клиенти, както и на банки на ниво контрагенти, се разглеждат следните три компонента:

- (а) вероятност за неизпълнение на задълженията от страна на клиент или контрагент във връзка с договорните задължения;
- (б) текущите експозиции към контрагента и неговото вероятно бъдещо развитие, от което Банката преценява, че „експозицията е просрочена” и
- (в) вероятния процент на възстановяване на просроченото задължение („загуба при неизпълнение”).

Банката управлява кредитния риск по кредити и аванси на клиенти и банки чрез обширен набор от политики и процедури, за да се гарантира, че са обхванати всички аспекти на кредитен риск. Банката използва рейтингови системи и методология на йерархията при оценка на кредитоспособността на корпоративните си клиенти. Рейтинговите системи включват както количествена, така и качествена информация за всеки един отделен кредитополучател с цел оценяване на неговата кредитоспособност и определяне на съответния рейтинг. Критериите, които се използват за оценка, са следните:

- Исторически и прогнозни данни за финансовото състояние на компанията;
- Парични потоци;
- Насоки в развитие на сектора на икономиката на съответната компания;
- Качествена оценка на управлението на компанията;
- Състоянието на компанията, условия на пазара, както и фактори, които влияят върху развитието върху съответния отрасъл на икономиката.

Банката определя кредитното качество на кредитите, отпуснати на корпоративни клиенти, на индивидуална основа като използва съответния рейтинг на клиента, както и на база задълбочени анализи на определен брой качествени и количествени критерии.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

1. Кредитен риск (продължение)

1.1. Измерване на кредитен риск (продължение)

(а) Кредити и вземания (продължение)

Кредитополучателите могат да получат рейтинг от 1 до 11. Банката категоризира като непросрочени и непровизирани и със задоволителен риск корпоративни кредити с рейтинги от 1 до 6 и по които няма дни просрочие, а тези с рейтинг 7 „кредити под наблюдение”. Просрочените кредити с рейтинг от 1 до 6 се категоризират като просрочени, но непровизирани. Кредитите с рейтинги от 8 до 11 са категоризирани като индивидуално провизирани кредити (кредитите в категории 8 и 9 се определят като потенциално проблемни и тези в категории 10 и 11 като необслужвани).

Качествените фактори са тези, които разглеждат управлението на кредитоискателя, индустрията, условията, в които действа, пазарният сектор, към който принадлежи, ценните книжа, обслужването на кредита и т.н. Количествените фактори са тези, които се отнасят до коефициентите (доходност, задлъжнялост, ликвидност), които се извличат от отчетите на кредитоискателя (баланс, отчет за доходите, бележки към финансовите отчети).

Класификацията на кредитите на малки предприятия и граждани е базирана на анализи на просрочия по групи, като кредити с нула дни просрочие се представят в категория задоволителен риск, а останалите се групират като просрочени, но непровизирани или провизирани. Групирането е на база общи характеристики на съответните продукти, на подобен риск, който носят и на типа на обезпечението. В случай, че кредитоискателят се включва в повече от една група, класификацията на кредита на един и същи клиент трябва да се прави независимо от другите му кредити.

(б) Дългови ценни книжа

За целите на управлението на кредитните експозиции по дългови ценни книжа Банката използва рейтинги от агенции за външна кредитна оценка като Standard & Poor's, Moody's и Fitch, които се допълват със собствен кредитен анализ за случаите, когато не са налице външни рейтинги. Инвестициите в тези книжа се разглеждат като начин за постигане на по-добро качество на кредитния профил и в същото време – начин за поддържане на лесно-достъпен източник за посрещане на нуждите от финансиране.

1.2. Контролиране степента на поемане на риск и политики за редуциране на риска

Банката управлява, лимитира и контролира концентрации на кредитен риск на индивидуални контрагенти и групи, както и на индустрии.

Банката структурира нивата на кредитния риск, който поема, като определя лимити по отношение на сумите към даден кредитополучател, група кредитополучатели, както и по географски и индустриални сегменти. По отношение на тези рискове се осъществява периодичен мониторинг като те се преглеждат на годишна база или по-често, следвайки политиките на Банката. Извършва се мониторинг ежемесечно на ограниченията в отделните сектори чрез изчисляване на секторен и индивидуален риск от концентрация. Рискът от концентрация се представя на Комитета по риска и Надзорния съвет на тримесечна база. Секторните ограничения се преразглеждат поне веднъж годишно.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

1. Кредитен риск (продължение)

1.2. Контролиране степента на поемане на риск и политики за редуциране на риска (продължение)

Експозицията към която и да е кредитоискател е ограничена от лимити, които покриват балансова и задбалансова експозиция. Задбалансовите позиции на клиента включват валутни и лихвени деривати, акредитиви, гаранции и други финансови инструменти. Банката оперира както на корпоративния кредитен пазар, така и на пазара на дребно. Кредитният риск е добре разпределен между множество физически лица и корпоративни клиенти. Експозицията към кредитен риск се управлява чрез регулярен анализ на способността на кредитополучателите и потенциалните кредитополучатели да посрещнат задълженията си във връзка с плащанията по лихва и главница и чрез промяна на лимитите по кредитите там, където е целесъобразно.

Размерът на кредитния еквивалент на задбалансовите позиции се определя в зависимост от изискванията на Българска Народна Банка, Групата и отдел „Пазарен риск”. Общата експозиция, възникваща от всички трансакции и кредитни улеснения, се агрегира и се използва за база, на която се извършва мониторинг на използването на кредитните лимити.

Други специфични контроли и методи за редуциране на риска са изброени отдолу:

(а) Обезпечения

Банката прилага множество политики и практики за намаляване на кредитния риск. Основните видове обезпечения, използвани за редуциране на риска по кредити, са следните:

- Ипотеки върху недвижими имоти;
- Залог на движимо имущество;
- Залог на търговски предприятия;
- Залог на вземания;
- Ценни книжа;
- Парични средства;
- Банкови гаранции;
- Лични гаранции /поръчителства/;
- Други приемливи обезпечения.

Държаните обезпечения по финансови активи, различни от кредити и аванси, се определят от характера на инструмента. Дълговите ценни книжа обикновено са необезпечени, с изключение на някои корпоративни облигации, ценни книжа, обезпечени с активи или други подобни инструменти, обезпечени с портфейли от финансови инструменти.

(б) Деривативни финансови инструменти

Банката поддържа строги лимити за нетните открити позиции в деривати (напр. разликата между закупени и продадени договори) по отношение както на техния размер, така и на техния срок. Във всеки един момент сумата, изложена на кредитен риск, е ограничена до текущата справедлива стойност на инструментите, за които към съответния момент тя е в полза на Банката (т.е. активи, когато справедливата им стойност е положителна) като този риск, в случая на деривативните инструменти, е само малка част от договорната или „условна“ стойност, използвана за да бъде изразен размера на инструмента.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

1. Кредитен риск (продължение)

1.2. Контролиране степента на поемане на риск и политики за редуциране на риска (продължение)

(б) Деривативни финансови инструменти (продължение)

Тази кредитна експозиция се управлява като част от общите кредитни лимити към клиенти заедно с потенциалните експозиции, произтичащи от пазарни движения. В повечето случаи Банката получава обезпечение или друг вид гаранция за експозициите си към кредитен риск, произтичащ от деривативни сделки с небанкови (корпоративни и други) контрагенти. За редуциране на кредитния риск по деривативни сделки с основни банкови контрагенти Банката използва ISDA споразумения с Анекси за кредитна подкрепа (CSA). Допълнителни подробности по отношение на договорите за деривативните инструменти, които Банката сключва, са представени в Бележка 20.

Сетълмент риск възниква при всички случаи на плащане в брой, ценни книжа или акции срещу очакване за съответстващо насрещно получаване на парични средства, ценни книжа или акции.

в) Кредитни ангажименти

Гаранциите и акредитивите, които представляват неотменяем ангажимент, че Банката ще извърши плащането в случай, че клиентът няма да може да посрещне задълженията си към трети страни, носят същия кредитен риск като предоставените кредити. Документарните и търговски акредитиви, които са писмена гаранция от Банката от името на клиента, позволяващи на трета страна да усвои договорена сума след изпълнение на определени условия, са обезпечени с парични средства и други обезпечения, предоставени на Банката, поради което нормално рискът, поет от Банката, е минимален.

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизползваната част от разрешения размер на кредита. Кредитният риск по отношение на ангажимента е, че Банката е изложена на загуба, равна на общата сума на неизползваната част от кредита. Банката контролира кредитните си ангажименти в периода до падежа им, защото дългосрочните ангажименти обикновено имат по-голяма степен на кредитен риск отколкото краткосрочните ангажименти.

1.3. Максимална експозиция към кредитен риск преди приспадане на обезпечения

Таблицата по-долу показва максималния размер на кредитен риск за Банката към 31 декември 2017 г., без да се взимат предвид предоставените обезпечения и др. За балансовите активи експозициите в таблицата са показани по балансовата им стойност както в баланса.

Както е показано по-долу, 92% от общата максимална експозиция е свързана с кредити и аванси на клиенти и банки, както и със задбалансови ангажименти по кредити (2016 г.: 89%); 6% представляват инвестициите в дългови ценни книжа (2016 г.: 9%).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.3. Максимална експозиция към кредитен риск преди приспадане на обезпечения (продължение)**

	Към 31 декември	
	2017 г.	2016 г.
Експозициите с кредитен риск, отнасящи се към активите в баланса, са както следва:		
Предоставени средства на банки	1,264,068	1,166,309
Предоставени кредити и аванси на клиенти:		
- Ипотечни	1,579,204	1,498,990
- Потребителски (вкл. кредитни карти)	647,655	615,073
- Малък бизнес	570,201	550,890
- Корпоративни	2,031,572	1,549,447
Активи за търгуване – дългови ценни книжа	13,263	1,535
Деривативни финансови инструменти	241	586
Инвестиционен портфейл –дългови ценни книжа на разположение за продажба	430,877	422,133
Дългови ценни книжа	19,181	176,984
Други активи	8,824	12,515
Експозициите с кредитен риск, отнасящи се към задбалансовите позиции са както следва:		
Гаранции	80,561	134,100
Акредитиви	38,226	21,210
Кредитни ангажименти	835,455	828,368
Общо	7,519,328	6,978,140

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.4. Предоставени кредити**

Предоставените кредити и аванси на клиенти са показани в следната таблица:

	31 декември 2017 г.	31 декември 2016 г.
Предоставени кредити и аванси на клиенти		
Редовни и непроvizирани	4,037,424	3,351,514
Просрочени, но непроvizирани	317,944	294,619
Провизирани	842,764	980,770
Брутна сума	5,198,132	4,626,903
Обезценки	(369,500)	(412,503)
Нетна сума	4,828,632	4,214,400

В брутната сума на кредитите са включени:

Кредити, просрочени над 90 дни	627,968	709,771
--------------------------------	---------	---------

Общата сума на провизиите по кредити и аванси е 369,500 хиляди лева (2016 г.: 412,503 хиляди лева), от които 178,509 хиляди лева (2016 г.: 190,872 хиляди лева) представляват индивидуално провизирани кредити, а останалата част от 190,991 хиляди лева (2016 г.: 221,631 хиляди лева) представляват провизиите на портфейлна основа. Движението на обезценката по кредити и аванси на клиенти е представена в Бележка 13. През 2017 година общата сума на отпуснатите кредити и аванси на клиенти се увеличи с 15 %. За да се минимизира кредитният риск, Банката се фокусира в по-голяма степен върху отпускането на кредити на големи корпоративни клиенти с добър кредитен рейтинг или на клиенти на дребно, предоставящи достатъчно обезпечение.

През 2017 година върху нетния размер на кредитите и авансите оказват влияние и получените постъпления в размер на 898 хиляди лева от ИМО (2016 г.: 4,358 хиляди лева), свързани с реализирани обезпечения по кредити. ИМО Пропърти Инвестмънтс София ЕАД (ИМО) е дружество, свързано с Банката, чиято дейност е управление на недвижими имоти.

а) Кредити и аванси, които не са просрочени и не са провизирани

Кредитното качество към 31 декември 2017 г. на портфейла от кредити, които не са просрочени и не са провизирани, е оценено въз основа на вътрешната рейтингова система (виж Ц.1.1.а).

Информацията в таблицата по-долу е базирана на тази система:

	31 декември 2017 г.	31 декември 2016 г.
Задоволителен риск		
Ипотечни кредити	1,249,441	1,111,772
Корпоративни кредити	1,825,849	1,346,810
Потребителски кредити	583,949	541,191
Кредити за малък бизнес	375,165	321,022
Общо задоволителен риск	4,034,404	3,320,795
Корпоративни кредити под наблюдение	3,020	30,719

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

1. Кредитен риск (продължение)

1.4. Предоставени кредити

б) Кредити, които са просрочени, но не са провизирани

31 декември 2017 г.	Потребителски кредити		Малък бизнес	Корпоративни кредити	Общо
	Ипотечни				
Просрочени до 29 дни	28,920	72,286	39,137	96,771	237,114
Просрочени от 30 до 89 дни	13,092	40,420	23,178	4,140	80,830
Общо	42,012	112,706	62,315	100,911	317,944

31 декември 2016 г.	Потребителски кредити		Малък бизнес	Корпоративни кредити	Общо
	Ипотечни				
Просрочени до 29 дни	37,547	85,332	40,442	41,768	205,089
Просрочени от 30 до 89 дни	16,228	47,798	24,904	600	89,530
Общо	53,775	133,130	65,346	42,368	294,619

в) Провизирани кредити и аванси, колективно оценени

Колективно оценяваните за провизиране кредити се третират като провизирани на база на историческия опит за групи от кредити със сходни характеристики. Критериите, използвани от Банката за определяне на причините за провизиране, са обяснени в Бележка Ц.1.1.

31 декември 2017 г.	Потребителски кредити		Малък бизнес	Корпоративни кредити	Общо
	Ипотечни				
Просрочени до 29 дни	11,115	44,849	864	10,519	67,347
Просрочени между 30 - 89 дни	7,229	24,673	990	5,857	38,749
Просрочени между 90 - 179 дни	7,149	31,191	2,341	-	40,681
Просрочени до 1 година	5,917	12,781	1,560	-	20,258
Просрочени над 1 година	21,093	180,398	89,988	-	291,479
Колективно обезценени кредити	52,503	293,892	95,743	16,376	458,514

31 декември 2016 г.	Потребителски кредити		Малък бизнес	Корпоративни кредити	Общо
	Ипотечни				
Просрочени до 29 дни	11,758	37,800	15,757	-	65,315
Просрочени между 30 - 89 дни	5,819	25,544	9,455	178	40,996
Просрочени между 90 - 179 дни	7,321	30,018	2,077	-	39,416
Просрочени до 1 година	7,828	16,984	1,984	-	26,796
Просрочени над 1 година	20,740	208,396	142,310	-	371,446
Колективно обезценени кредити	53,466	318,742	171,583	178	543,969

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

1. Кредитен риск (продължение)

1.4. Предоставени кредити (продължение)

в) *Провизирани кредити и аванси, колективно оценени (продължение)*

Класификацията на малките бизнес клиенти и домакинства се прави по групи. Групирането се базира на общи характеристики на съответните продукти, еднакво естество на рисковете и типа на обезпечението.

г) *Индивидуално провизирани кредити и аванси*

При индивидуално оценяваните позиции кредитите се считат за обезценени, ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка. Критериите, използвани от Банката за определяне на обективно доказателство за обезценка, включват:

- парични затруднения на кредитополучателя, които са известни;
- просрочени договорени вноски по главница или лихви;
- нарушаване на условията по договора;
- вероятността кредитополучателят да изпадне в несъстоятелност или друго финансово преструктуриране;
- намаляване на кредитния рейтинг, издаден от външна кредитна агенция.

Допълнителна информация относно обезценените кредити е представена по-долу в "Обезценка".

Критериите, използвани от Банката за определяне на това дали има обективни причини за обезценка, са посочени в Бележка Ц.1.1

		Кредити за малък бизнес	Корпоративни кредити	Общо
31 декември 2017 г.	Ипотечни			
Просрочени до 29 дни	-	12,265	35,687	47,952
Просрочени между 30 - 89 дни	-	8,775	51,973	60,748
Просрочени между 90 - 179 дни	-	5,623	7,783	13,406
Просрочени до 1 година	-	5,140	12,788	17,928
Просрочени над 1 година	-	146,163	98,053	244,216
Индивидуално обезценени кредити	-	177,966	206,284	384,250
31 декември 2016 г.	Ипотечни			
Просрочени до 29 дни	6,943	-	133,454	140,397
Просрочени между 30 - 89 дни	-	404	23,888	24,292
Просрочени между 90 - 179 дни	-	8,498	5,013	13,511
Просрочени до 1 година	-	5,139	9,604	14,743
Просрочени над 1 година	-	141,104	102,754	243,858
Индивидуално обезценени кредити	6,943	155,145	274,713	436,801

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.4. Предоставени кредити (продължение)***г) Индивидуално провизирани кредити и аванси (продължение)*

Кредитите на корпоративните клиенти се оценяват поотделно като се следва вътрешната система за определяне на кредитен рейтинг. Този процес се базира на задълбочен анализ на качествени и количествени фактори. Качествените фактори са тези, които са свързани с управлението, индустрията, условията на дейността, пазарният сектор, в който оперира кредитополучателят, ценните книжа, обслужването на кредита и т.н. Количествените фактори са тези, които се отнасят до съотношенията (основни показатели: доходност, задлъжнялост, ликвидност), извлечени от финансовите отчети на кредитополучателя (баланс, отчет за доходите, бележки към финансовите отчети и т.н.).

Кредитите, отпуснати на малкия бизнес с просрочие над 90 дни, се оценяват поотделно като се спазва провизионната политика на Банката.

Провизиите за обезценка по обезпечени кредити отразяват възможността ръководството да не може да упражни правата си на собственост върху обезпечението по просрочените кредити. Въпреки трудностите, които могат да възникнат по повод реализирането на обезпечението, Ръководството на Банката упорито ще продължи да търси непогасените вземания от клиенти с всички възможни законови средства, с които разполага.

Информацията за обезпеченията към 31 декември 2017 г. е следната:

	Корпоративни кредити	Потребителски кредити	Кредити за малък бизнес	Ипотечни	Общо
Необезпечени кредити	498,689	633,192	72,931	88,116	1,292,928
Кредити, гарантирани от други банки	28,237	-	25,255	-	53,492
Кредити, гарантирани от трети страни, вкл. застраховка	29,331	-	533	-	29,864
Кредити, обезпечени с:					
- жилищен недвижим имот	52,305	200	160,146	1,473,195	1,685,846
- друг недвижим имот	1,153,431	54	284,089	17,272	1,454,846
- парични депозити	6,084	6,013	7,823	621	20,541
- други активи	263,495	8,196	19,424	-	291,115
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	2,031,572	647,655	570,201	1,579,204	4,828,632

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.4. Предоставени кредити (продължение)***г) Индивидуално провизирани кредити и аванси (продължение)*

Информацията за обезпеченията към 31 декември 2016 г. е следната:

	Корпора- тивни кредити	Потребителски кредити	Кредити за малък бизнес	Ипотечни	Общо
Необезпечени кредити	395,559	599,898	75,817	103,859	1,175,133
Кредити, гарантирани от други банки	65,149	-	1,960	-	67,109
Кредити, гарантирани от трети страни, вкл. застраховка	31,051	-	272	-	31,323
Кредити, обезпечени с:					
- жилищен недвижим имот	60,382	304	165,496	1,374,749	1,600,931
- друг недвижим имот	842,250	59	286,846	19,912	1,149,067
- парични депозити	4,262	6,212	5,492	470	16,436
- други активи	150,794	8,600	15,007	-	174,401
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	1,549,447	615,073	550,890	1,498,990	4,214,400

1.5. Дългови ценни книжа, предоставени средства на банки и деривативи

Таблицата по-долу представя анализ на дълговите ценни книжа и на предоставените средства в други банки по рейтинги, обявени от избрани външни институции за кредитни оценки.

31 Декември 2017 г.

Рейтинг	ЦК за търгу- ване	ЦК в инвестиц. портфейл, на разположе- ние за продажба	Дългови ценни книжа по амортизира- на стойност	Предоставе- ни средства на други банки	Дерива- ти	Общо
AA- до AA+	-	-	-	6,794	-	6,794
A- to A+	-	-	-	101,580	-	101,580
BBB- до BBB+	13,263	424,092	-	-	-	437,355
BB- до BB+	-	-	-	3539	-	3539
По-нисък от BB-	-	-	19,181	1,151,635	191	1,171,007
Без рейтинг	-	6,785	-	520	50	7,355
Общо	13,263	430,877	19,181	1,264,068	241	1,727,630

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.5. Дългови ценни книжа, предоставени средства на банки и деривативи (продължение)**

Банката осъществява регулярен мониторинг по отношение на предоставените в други банки средства, ценните книжа и деривативните позиции, както и на средата на извършвана дейност.

В ценните книжа на разположение за продажба са включени обезценени корпоративни облигации (попадащи в категория “без рейтинг”) с балансова стойност 6,785 хиляди лева (2016 г.: 9,262 хиляди лева). Провизията за обезценка към края на 2017 г. е в размер на 13,263 хиляди лева (2016 г.: 11,914 хиляди лева).

31 Декември 2016 г.

Рейтинг	ЦК за търгуван е	ЦК в инвестиц. портфейл, на разположение за продажба	Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Предостав ени средства на други банки	31 Декември 2016 г.	
					Деривати	Общо
AA- до AA+	-	-	-	5,023	-	5,023
A- to A+	-	-	-	74,472	-	74,472
BBB- до BBB+	1,535	412,477	176,984	213	-	591,209
BB- до BB+	-	-	-	758	-	758
По-нисък от BB-	-	-	-	1,085,603	569	1,086,172
Без рейтинг	-	9,656	-	240	17	9,913
Общо	1,535	422,133	176,984	1,166,309	586	1,767,547

Провизии за обезценка на корпоративни облигации

	2017 г.	2016 г.
Балансова стойност към 1 Януари	11,914	10,063
Разход, отразен в отчета за доходите през годината	2,005	1,851
Отписани поради продажба	(656)	-
Балансова стойност към 31 Декември	13,263	11,914

1.6. Активи за препродажба

В случаите на продажба на активите за препродажба, постъпленията се използват за намаляването на кредитните задължения. Активите за препродажба са включени в баланса в други активи. Салдата на активите за препродажба към края на годината са както следва:

Вид на актива	2017 г.	2016 г.
Търговски имоти	6,183	2,610
Жилищен имоти	4,520	5,238
Земя	946	867
Общо	11,649	8,715

Банката е преценила активите си за препродажба до справедлива стойност, намалена с разходите за продажба. Справедливата стойност е част от оценката на Ниво 3 в йерархията на справедливата стойност.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.6. Активи за препродажба (продължение)****Количествена информация относно измерването на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3)**

Вид активи за препродажба	Справедлива стойност към 31.12.2017 г. в хиляди лева	Методи за остойностяване	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2017 г. в лева	Интервал (средно претеглен) за 2016 г. в лева	Връзка между ненаблюдаваните входящи данни и справедливата стойност
Земя	946	Метод на пазарните сравнения	Цена на квадратен метър	0.50 - 318.18 (17.89)	0.75 - 328.58 (21.07)	Значително нарастване на цената на квадратен метър ще доведе до по-висока справедлива стойност
Жилищен имот	4,520	Метод на пазарните сравнения	Цена на квадратен метър	1.51 - 2523.02 (467.59)	50.85 - 2523.02 (697.48)	Значително нарастване на цената на квадратен метър ще доведе до по-висока справедлива стойност
Смесени	6,813	Метод на база на разходите	Цена на квадратен метър	116.12	138.63	Значително нарастване на цената на квадратен метър ще доведе до по-висока справедлива стойност
		Метод на пазарните сравнения	Цена на квадратен метър	48.27 - 1419.38 (260.41)	50.26 - 1466.87 (215.83)	Значително нарастване на цената на квадратен метър ще доведе до по-висока справедлива стойност
		Метод на база приходи	Цена на квадратен метър	1.55 - 7.16 (3.81)	-	Значително нарастване на цената на квадратен метър ще доведе до по-висока справедлива стойност
		Метод на база на разходите	Цена на квадратен метър	0.88 - 279.39 (47.75)	6.04	Значително нарастване на цената на квадратен метър ще доведе до по-висока справедлива стойност

Равнение на движението на Ниво 3:

	<u>2017 г.</u>	<u>2016 г.</u>
Салдо към 1 януари	8,715	5,866
Придобити активи	-	5,200
Продажби	(1,140)	(5,360)
Обезценка	(518)	(754)
Прехвърлени	4,592	3,764
Салдо към 31 декември	11,649	8,715

Прехвърлените активи са такива, прехвърлени от Имоти и оборудване (Бележка 16). Разходите за обезценка на активи за препродажба са включени на отделен ред в отчета за доходите.

1.7. Концентрация на риска на кредитните активи**(а) Географски сектори**

Следващата таблица представя основните експозиции на Банката по балансова стойност, категоризирани по географски региони към 31 декември 2017 г., според принадлежността на контрагентите към съответната държава:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.7. Концентрация на риска на кредитните активи (продължение)****(а) Географски сектори (продължение)**

	България	Гърция	Румъния	Други в Европа	Други държави	Общо
Предоставени средства на банки	-	1,151,635	259	96,687	15,487	1,264,068
Активи за търгуване – дългови ЦК	13,263	-	-	-	-	13,263
Предоставени кредити на клиенти:						
- Ипотечни кредити	1,565,793	2,921	332	7,784	2,374	1,579,204
-Потребителски кредити вкл.кредитни карти	643,202	755	189	2,988	521	647,655
-Кредити за малък бизнес	570,199	-	2	-	-	570,201
-Корпоративни кредити	2,017,602	-	-	10,879	3,091	2,031,572
Дългови ЦК в инвестиц. портфейл, на разположение за продажба	426,701	-	4,176	-	-	430,877
Деривативни финансови инструменти	50	191	-	-	-	241
Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	-	-	-	19,181	-	19,181
Други активи	8,824	-	-	-	-	8,824
31 декември 2017 г.	5,245,634	1,155,502	4,958	137,519	21,473	6,565,086

	България	Гърция	Румъния	Други в Европа	Други държави	Общо
Предоставени средства на банки	-	1,085,603	50	44,089	36,567	1,166,309
Активи за търгуване – дългови ЦК	1,535	-	-	-	-	1,535
Предоставени кредити на клиенти:						
- Ипотечни кредити	1,488,435	2,817	230	5,235	2,273	1,498,990
-Потребителски кредити вкл.кредитни карти	611,732	748	118	2,093	382	615,073
-Кредити за малък бизнес	550,888	-	2	-	-	550,890
-Корпоративни кредити	1,539,643	-	-	9,804	-	1,549,447
Дългови ЦК в инвестиц. портфейл, на разположение за продажба	417,702	-	4,431	-	-	422,133
Деривативни финансови инструменти	17	569	-	-	-	586
Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	-	-	-	176,984	-	176,984
Други активи	12,515	-	-	-	-	12,515
31 декември 2016 г.	4,622,467	1,089,737	4,831	238,205	39,222	5,994,462

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.7. Концентрация на риска на кредитните активи (продължение)****(б) Индустиални сектори**

Следващата таблица представя основните кредитни експозиции на Банката по тяхната балансова стойност, категоризирани по индустриалните сектори на контрагентите:

	Търговия и услуги	Насе- ление	Произ- водство	Строи- телство	Публичен сектор	Финанс. инсти- туции	Други	Общо
Предоставени средства на банки	-	-	-	-	-	1,264,068	-	1,264,068
Активи за търгуване, дългови ЦК	-	-	-	-	13,263	-	-	13,263
Предоставени кредити на клиенти:								
- Ипотечни кредити	-	1,579,204	-	-	-	-	-	1,579,204
- Потребителски кредити, вкл. кредитни карти.	-	647,655	-	-	-	-	-	647,655
- Кредити за малък бизнес	345,006	7,303	89,705	50,985	-	161	77,041	570,201
- Корпоративни кредити	827,589	-	558,946	247,124	1,291	60,883	335,739	2,031,572
Дългови ЦК в инвестиционен портфейл, на разположение за продажба	486	-	6,300	-	424,091	-	-	430,877
Деривативни финансови инструменти	-	-	-	-	-	241	-	241
Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	-	-	-	-	-	19,181	-	19,181
Други активи	-	-	-	-	-	8,824	-	8,824
31 декември 2017 г.	1,173,081	2,234,162	654,951	298,109	438,645	1,353,358	412,780	6,565,086

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.7. Концентрация на риска на кредитните активи (продължение)**

	Търговия и услуги	Насе- ление	Произ- водство	Строи- телство	Публиче н сектор	Финанс. инсти- туции	Други	Общо
Предоставени средства на банки	-	-	-	-	-	1,166,309	-	1,166,309
Активи за търгуване, дългови ЦК	-	-	-	-	1,535	-	-	1,535
Предоставени кредити на клиенти:								
- Ипотечни кредити	-	1,498,990	-	-	-	-	-	1,498,990
- Потребителски кредити, вкл. кредитни карти.	-	615,073	-	-	-	-	-	615,073
- Кредити за малък бизнес	338,558	7,387	88,358	50,115	-	295	66,177	550,890
- Корпоративни кредити	635,490	-	447,751	107,250	1,431	54,238	303,287	1,549,447
Дългови ЦК в инвестиционен портфейл, на разположение за продажба	486	-	6,695	1,096	412,476	1,380	-	422,133
Деривативни финансови инструменти	13	-	2	-	-	571	-	586
Дългови ценни книжа по амортизирана стойност	-	-	-	-	-	176,984	-	176,984
Други активи	-	-	-	-	-	12,515	-	12,515
31 декември 2016 г.	974,547	2,121,450	542,806	158,461	415,442	1,412,292	369,464	5,994,462

1.8. Нетирание на финансови активи и финансови пасиви

Банката няма нетирани активи/пасиви, които да попадат под обхвата на МСС 32, т.е. нетната балансова стойност се отчита в счетоводния баланс, когато дружеството има правно основание да се прихванат признатите суми и е налице намерение за уреждане на нетна база, или за реализиране на актива и уреждане на пасива едновременно.

Банката има сключени рамкови споразумения за нетиране с банки-контрагенти, които са неотменими, в случай че даден контрагент не е в състояние да изпълни задълженията си. В допълнение приложимото законодателство позволява на Банката едностранно да урежда търговски вземания и задължения, които са станали дължими, при положение, че са деноминирани в същата валута и към същата насрещна страна.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****1. Кредитен риск (продължение)****1.8. Нетирание на финансови активи и финансови пасиви (продължение)**

Те попадат в обхвата на оповестяването, ако са намерили отражение в баланса. Банката също така прави маржин депозити като обезпечение по своите деривативни позиции. Насрещната страна може да погаси задължението на Банката с маржин депозита в случай на неизпълнение.

	Сума преди нетиране в баланса, брутно (а)	Сума нетирана в баланса, брутно (б)	Сума след нетиране в баланса, нетно (в) = (а) - (б)	Получени или предоставени финансови или парични обезпечения, признати или непризнати в баланса, които не са нетирани в баланса (г)	Нетна сума на експозицията (в) - (г)
Активи към 31 декември 2017 г.					
Деривативни финансови инструменти	173	-	173	(173)	-
Пасиви към 31 декември 2017 г.					
Деривативни финансови инструменти	(7,135)	-	(7,135)	6,823	(313)
	Сума преди нетиране в баланса, брутно (а)	Сума нетирана в баланса, брутно (б)	Сума след нетиране в баланса, нетно (в) = (а) - (б)	Получени или предоставени финансови или парични обезпечения, признати или непризнати в баланса, които не са нетирани в баланса (г)	Нетна сума на експозицията (в) - (г)
Активи към 31 декември 2016 г.					
Деривативни финансови инструменти	569	-	569	(569)	-
Пасиви към 31 декември 2016 г.					
Деривативни финансови инструменти	(6,489)	-	(6,489)	5,380	(1,109)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

2. Пазарен риск

Пазарният риск представлява текущия или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения в пазарни променливи като лихвени проценти, валутни курсове, цени на капиталови инструменти и имплицитна волатилност. Пазарният риск принципно може да окаже влияние както върху позициите в търговския портфейл, така и върху тези извън него, обхващайки и активната, и пасивната страна на баланса на Банката. Пазарният риск обхваща:

- Лихвен риск;
- Валутен риск;
- Риск, свързан с цените на капиталовите инструменти.

Лихвеният риск е текущия или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от промяна в посоката или волатилността на лихвените проценти/лихвените деривати, формата на лихвената крива и спреда между различните лихвени проценти.

Валутният риск е текущия или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения на спот и форуърдните обменни курсове на чуждестранните валути спрямо базисната валута в търговския и банковия портфейли.

Рискът от промяна на цените на капиталови инструменти е текущия или потенциален риск за доходите и капитала, произтичащ от промяна в посоката или волатилността на цените на капиталовите инструменти или стойността на капиталовите индекси или промени във връзките между различните капиталови цени/индекси.

Корпоративните ръководни принципи по отношение на контрола и наблюдението на пазарните рискове са дефинирани в „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” на Банката, разработена в съответствие с „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента“ на Групата. Целите на „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” са:

- да създаде основната рамка и да постави минималните стандарти за контрол и управление на пазарния риск в Банката;
- да осигури съответствие с изискванията на местни и чуждестранни регулатори;
- да осигури надлежно спазването на указанията на Групата;
- да установи рамка, която да позволи на Банката да придобие конкурентно преимущество чрез рисково-базирано вземане на решения.

“ Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” се допълва от процедури за пазарния риск, които излагат в детайли стандартите и изискванията, необходими за прилагането на Политиката. Политиката и процедурите се отнасят до контрола на пазарните рискове, произтичащи от всички активи, пасиви и задбалансови позиции на Банката, като по този начин покриват както дейностите на управление „Капиталови пазари”, така и всички останали, които носят експозиция към пазарен риск. „Политиката за пазарен риск и риск от контрагента” се одобрява и приема от Риск комитета на Юробанк България АД и се поддържа и обновява от отдел „Пазарен риск”. Отдел „Пазарен риск” преразглежда политиката поне веднъж годишно и предлага евентуални промени в нея за одобрение от Риск комитета.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

2. Пазарен риск (продължение)

Установената от Банката рамка за контрол и управление на пазарните рискове има за цел:

- да защити Банката от непредвидени пазарни загуби и да допринесе за стабилността на доходите посредством независимо идентифициране, оценка и разбиране на пазарните рискове, присъщи на бизнеса;
- да допринесе за привеждането на банковата организационна структура и управленски процес в съответствие с най-добрите международни практики и да постави минималните стандарти за контрол на пазарните рискове;
- да изгради прозрачна, обективна и последователна информация относно пазарните рискове като база за вземането на разумни решения;
- да бъде създадена структура, с помощта на която Банката да може да осъществи връзката между бизнес стратегията и операциите - от една страна, и целите на контрола и наблюдението на риска - от друга;

Рисковият апетит на Банката по отношение поемането на пазарни рискове представлява размера на неочакваните загуби, които тя е склонна да поеме вследствие на неблагоприятни изменения в пазарните променливи. Той е свързан със способността ѝ да абсорбира тези загуби, която на свой ред зависи от капитала и резервите на Банката, потенциалните загуби, породени от други непазарни рискове и регулаторния капитал, изискван за поддържане на бизнеса. Банковият апетит за пазарен риск е изразен под формата на номинални лимити за експозициите към пазарни рискове. Апетитът за поемане на пазарен риск се определя от Риск комитета на Банката, който одобрява всички лимити за поемане на риск от страна на Банката. Тези лимити също така са част от глобалната структура от лимити на Групата и са ратифицирани на ниво група. Рисковият апетит за пазарен риск на Банката също така се определя чрез характеристики като различни типове разрешени пазари, продукти, държави, контрагенти и валути.

2.1. Техники на оценка на пазарният риск

Банката се грижи за това всички съществени позиции, изложени на пазарен риск, да бъдат включени в системата за измерване на пазарните рискове. Като минимум, системата за измерване на пазарните рискове следва да обхваща рискове, породени от експозиции към следните специфични фактори, пораждащи пазарен риск, т.е. специфичните пазарни цени или курсове, които влияят върху стойността на позициите:

- Валутни курсове;
- Лихвен проценти;
- Цени на акции.

Измерването на пазарния риск се осъществява текущо чрез използването на данни за номиналните експозиции и лимити върху тях, допълнени от извършването на регулярни стрес тестове. Банката не използва VaR-базирани лимити. Единствено за портфейла от търгувани капиталови инструменти се изчислява ежедневно VaR. При решение на Ръководството на Банката в бъдеще е възможно да бъде въведен допълнителен value-at-risk анализ.

2.2. Валутен риск

Промените във валутните курсове оказват съответното въздействие върху финансовото състояние и паричните потоци на Банката. Основната част от откритата валутна позиция на Банката е срещу евро, като обменният курс на лева спрямо еврото е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд в България. Ръководството определя лимити за откритите позиции по отделни валути и за нетната обща открита овърнайт позиция, като тези лимити се следят на ежедневна база.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****2. Пазарен риск (продължение)****2.3. Чувствителност на активите и пасивите**

Лихвен риск на паричните потоци е рискът от промяна в бъдещите парични потоци от даден финансов инструмент вследствие на промени в пазарните лихвени проценти. Лихвен риск на справедливата стойност е рискът от промяна на стойността на финансовите инструменти вследствие на промени в пазарните лихвени проценти.

Колебанието на пазарните нива на лихвените проценти оказва въздействие върху финансовата позиция и паричните потоци на Банката. В резултат на подобни промени лихвеният марж може да се увеличи, но също така би могъл и да се намали или да доведе до загуби при поява на неочаквани движения. Ръководството наблюдава нивата на лихвените дисбаланси на месечна база и оценява необходимостта от предприемане на промени в лихвената политика на Банката.

Банката е изложена на въздействието на различни видове пазарен риск. Представеният анализ на чувствителността на активите и пасивите показва потенциалното влияние на възможни промени върху отчета за доходите и капитала, определени на база на наблюденията върху пазарната динамика и икономическата среда през отчетния период.

31 декември 2017 г.

	Общ ефект в/у иконом. стойност	Пряк ефект в отчета за доходите	Пряк ефект върху капитала	Други
<u>Лихвени проценти</u>				
+100 б.т. паралелно изместване за всички валути	(9,726)	(737)	(14,469)	5,479
<u>Акции / Индекси върху акции / Взаимни фондове</u>				
-10% намаление на цените	(98)	(96)	(2)	-
<u>Валутни курсове</u>				
-10% обезценка на местната валута	622	622	-	-

31 декември 2016 г.

	Общ ефект в/у иконом. стойност	Пряк ефект в отчета за доходите	Пряк ефект върху капитала	Други
<u>Лихвени проценти</u>				
+100 б.т. паралелно изместване за всички валути	(7,971)	(100)	(13,427)	5,556
<u>Акции / Индекси върху акции / Взаимни фондове</u>				
-10% намаление на цените	(91)	(90)	(1)	-
<u>Валутни курсове</u>				
-10% обезценка на местната валута	(612)	(612)	-	-

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

2. Пазарен риск (продължение)

2.3. Чувствителност на активите и пасивите (продължение)

Чувствителността по отношение на промените в трите основни пазарни рискови фактора – валутни курсове, лихвени проценти и цени на акциите, е пресметната и представена в горната таблица. Използваните параметри за изчисление са определени въз основа на текущата пазарна среда и динамиката, наблюдавана през последните няколко години и представят по достоверен начин възможните изменения в пазарните променливи.

1. Чувствителността към промени във валутните курсове е изчислена директно на база на общата нетна открита позиция на Банката във всички валути (с изключение на евро) като 10% обезценяване в стойността на местната валута спрямо всички чуждестранни валути (без евро), основните сред които са щатски долар, швейцарски франк и британски паунд. Валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583 като част от параметрите на Валутния борд
2. Чувствителността спрямо лихвените равнища е определена като се използва паралелно изместване на кривата на доходността по отношение на релевантните балансови и задбалансови позиции на Банката и се пресметнат промените в тяхната настояща стойност.

Резултатите са разпределени в три колони в зависимост от счетоводното третиране на всяка позиция:

- Пряк ефект в отчета за доходите – за позиции, чиято преоценка се отразява в печалбата или загубата (ценни книжа в оборотен портфейл и деривати);
- Пряк ефект върху капитала – за позиции, чиято преоценка се отразява в друг всеобхватен доход (ценни книжа на разположение за продажба);
- Други – за позиции без счетоводна преоценка (активи и пасиви, неоченьвани по справедлива стойност), при които ефектът се отразява като промяна в икономическата стойност на капитала.

Сумата на трите колони показва общия ефект върху икономическата стойност на Банката.

3. Чувствителността по отношение на промяната в цените на акциите се изчислява като се използва 10% спад на цените на притежаваните регистрирани за търговия акции.

2.4. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Справедливата стойност е цената, която може да бъде получена за продажбата на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката при текущите пазарни условия (изходна цена). Когато няма котирана цена за идентичен актив или пасив, справедливата стойност се измерва посредством техники за оценка, които са уместни според обстоятелствата и максимизират използването на подходящи наблюдавани входящи данни и свеждат до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни. Наблюдаваните входящи данни се синтезират от пазарна информация, като публична информация за действителни събития или сделки и отразяват допускания, които пазарните участници биха използвали, когато оценяват финансови инструменти, например котираните цени на активни пазари за подобни инструменти, лихвени проценти и криви на доходност, имплицитна волатилност или кредитни спредове.

2.4.1. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви, неоченьвани по справедлива стойност

Следващата таблица показва балансовата стойност и справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в баланса, анализирани според нивото в йерархията на справедливата стойност, в която всяка оценка на справедливата стойност е включена:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****2. Пазарен риск (продължение)****2.4 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)****2.4.1. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви, неоценявани по справедлива стойност (продължение)**

	31 декември 2017 г.			
	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедлива стойност	Общо балансова стойност
Финансови активи				
Предоставени средства на банки	1,264,068	-	1,264,068	1,264,068
Предоставени кредити и аванси на клиенти				
- Корпоративни кредити		1,951,474	1,951,474	2,031,572
- Малък бизнес		576,091	576,091	570,201
- Потребителски кредити		748,616	748,616	647,655
- Ипотечни		1,782,650	1,782,650	1,579,204
Финансови пасиви				
Други привлечени средства	30,420	-	30,420	30,420
31 декември 2016 г.				
	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедлива стойност	Общо балансова стойност
Финансови активи				
Предоставени средства на банки	1,166,309	-	1,166,309	1,166,309
Предоставени кредити и аванси на клиенти				
- Корпоративни кредити	-	1,476,715	1,476,715	1,549,447
- Малък бизнес	-	545,430	545,430	550,890
- Потребителски кредити	-	706,678	706,678	615,073
- Ипотечни	-	1,674,333	1,674,333	1,498,990
Предоставени дългови ценни книжа	182,735	-	182,735	176,984
Финансови пасиви				
Други привлечени средства	78,959	-	78,959	78,959

Допусканията и методологиите, които лежат в основата на определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност към отчетната дата, са в съответствие с тези, използвани за определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти, признати по справедлива стойност. Те са:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

2. Пазарен риск (продължение)

2.4.1. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви, неоченявани по справедлива стойност (продължение)

а) Кредити и аванси на клиенти

При кредитите и аванси на клиенти няма котираны пазарни цени, тъй като няма активни пазари, на които се търгуват тези инструменти. Справедливата стойност се определя като се дисконтират очакваните бъдещи парични потоци за времето, за което се очаква те да бъдат получени, като се използва подходящ дисконтов фактор, коригиран спрямо риска. Кредитите се групират в хомогенни активи със сходни характеристики, така както се наблюдават от ръководството (например: по продукт, вид на заемополучателя, статут на просрочие) с цел да се подобри прецизността на получените изходящи данни. При оценката на бъдещите парични потоци, Банката прави допускания за очаквани погасявания, продуктови спредове, време за реализиране на обезпеченията. Дисконтовите фактори включват входящи данни за очаквани кредитни загуби и лихвени проценти, където е уместно.

б) Издадени облигации и други привлечени средства

За привлечените средства, които са краткосрочни или се преоценяват на чести интервали, балансовите стойности представляват достоверни приближения на справедливите стойности. Справедливата стойност на заемите с фиксирана лихва се определя като се дисконтират очакваните парични потоци с коригиран спрямо риска дисконтов фактор, като собственият риск на Банката се определя, като се използват косвено наблюдавани входящи данни, например котираны цени на подобни ценни книжа, емитирани от Банката или от други емитенти. За други финансови инструменти, които са краткосрочни (пари в каса и по сметки при Централната банка, предоставени кредити на клиенти, привлечени средства от Централни банки и други банки) или се преоценяват на чести интервали (привлечени средства от клиенти), балансовите стойности представляват достоверни приближения на справедливите стойности.

2.4.2. Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност

Активите за търгуване, деривативните финансови инструменти и други сделки, които се извършват за търговски цели, както и ценни книжа на разположение за продажба и активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите, се оценяват по справедлива стойност, определена на база на котираны цени, ако има такива. Ако няма котираны цени, справедливата стойност се определя като се използват методи за оценка.

Финансовите инструменти, които се отчитат по справедлива стойност, са групирани в зависимост от това дали входящите данни за справедливата цена са наблюдавани или ненаблюдавани по следния начин в трите нива на йерархията на справедливата стойност към 31 декември 2017 г.:

Ниво 1 – Финансови инструменти, оценявани на базата на котираны цени на активни пазари за идентични финансови инструменти, до които дружеството има достъп към датата на оценката. Пазарът се счита за активен, ако котираните цени са лесно и редовно предоставяни от борси, дилъри, брокери, индустриални групи, оценителски компании или регулаторни агенции и тези цени представляват действителни и редовно осъществявани пазарни трансакции. Те включват котираны дългови инструменти, както и акции и деривативни инструменти, търгувани на борси, както и взаимни фондове и други продукти свързани с дялове, които имат редовни и често публикувани котировки.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****2. Пазарен риск (продължение)****2.4.2. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви, неоценявани по справедлива стойност (продължение)**

Ниво 2 – Финансови инструменти, оценявани посредством оценителски методи със следните входящи данни: 1) котираны цени на подобни финансови инструменти на активни пазари, 2) котираны цени за идентични или подобни финансови инструменти на пазари, които не са активни; 3) входящи данни, различни от котираны цени, които са наблюдавани пряко или косвено – основно наблюдавани лихвени проценти и криви на доходност за стандартни интервали, форуърдни валутни курсове, цени на акции, кредитни спредове и имплицитна волатилност, получени от международно признати доставчици на пазарни данни и 4) може да включват и други ненаблюдавани входящи данни, които обаче имат незначителен дял за цялостната оценка на справедливата стойност. Финансовите инструменти от Ниво 2 включват основно извънборсови деривати и по-малко ликвидни дългови инструменти.

Ниво 3 – Финансови инструменти, оценявани посредством оценителски методи със значителни ненаблюдавани входящи данни. Когато се определят ненаблюдаваните входящи данни, се използва най-добрата налична информация, включително собствена информация, като същевременно се вземат под внимание допусканията на пазарните участници (например допускания относно риска). Финансовите инструменти от Ниво 3 включват некотираны капиталови инструменти и неликвидни дългови ценни книжа.

Йерархията на категоризация на справедливата стойност на активите и пасивите, признати по справедлива стойност, е представена в следващата таблица:

	31 декември 2017 г.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност:				
Финансови активи държани за търгуване				
-Дългови ценни книжа	13,263	-	-	13,263
-Капиталови ценни книжа	963	-	-	963
Деривативни финансови инструменти	-	241	-	241
Ценни книжа в инвестиционен портфейл, на разположение за продажба				
-Дългови ценни книжа	424,092	-	6,785	430,877
-Капиталови ценни книжа	16	3,416	5,919	9,351
Общо финансови активи	438,334	3,657	12,704	454,695
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативни финансови инструменти	-	7,793	-	7,793
Общо финансови пасиви	-	7,793	-	7,793

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****2. Пазарен риск (продължение)****2.4.2. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви, неоченьвани по справедлива стойност (продължение)**

	31 декември 2016 г.			Общо
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	
Финансови активи отчитани по справедлива стойност:				
Финансови активи държани за търгуване				
-Дългови ценни книжа	1,535	-	-	1,535
-Капиталови ценни книжа	903	-	-	903
Деривативни финансови инструменти	-	586	-	586
Ценни книжа в инвестиционен портфейл, на разположение за продажба				
-Дългови ценни книжа	412,476	-	9,656	422,132
-Капиталови ценни книжа	11	3,005	5,918	8,934
Общо финансови активи	414,925	3,591	15,574	434,090
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност:				
Деривативни финансови инструменти	-	6,693	-	6,693
Общо финансови пасиви	-	6,693	-	6,693

Процесите на оценяване, използвани от Банката

Банката използва широко приети модели за оценка за определяне на справедливата стойност на обичайни финансови инструменти като лихвени и валутни суапи и форуърди, за които се използват само наблюдавани пазарни данни и изискват малки управленски преценки. Наблюдавани цени или входящи данни за моделите обикновено са налични за борсово търгувани дългови или капиталови ценни книжа, борсови или обикновени извънборсови деривати. Наличието на наблюдавани пазарни цени и входящи данни за моделите намалява нуждата от управленски преценки и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливата стойност.

Там, където за определянето на справедливата стойност на финансови инструменти са използвани оценителски методи, те се потвърждават спрямо исторически данни и публикувани прогнози и където е възможно спрямо текущи или скорошни наблюдавани сделки с различни инструменти, като периодично се прави преглед от квалифициран персонал, различен от персонала, който ги е създал. Всички модели се одобряват преди да бъдат използвани и се коригират, за да бъде подсигурано, че изходящите данни отразяват действителна информация и сравними пазарни цени. Оценки на справедливата стойност, получени от модели, се коригират и с други фактори като ликвиден риск или несигурност в модела до степента, до която пазарните участници биха ги взели под внимание при оценяване на инструментите. Справедливата стойност отразява кредитния риск на инструмента и включва корекции, които вземат под внимание кредитния риск на Банката и контрагента, когато е уместно.

Банката следва процеси и процедури за определяне на справедливата стойност, които са въведени на групово ниво от сектор „Пазарен и контрагентски риск“ на Групата. Някои от специфичните оценителски контроли включват: потвърждаване на наблюдаваното оценяване, повторно извършване на оценките от модела, процес на преглед и одобрение на новите модели или промени в моделите, допълнителни настройки и бек-тестване спрямо наблюдавани пазарни сделки, когато такива са налични, анализи на значителни движения в оценките и др. Там, където за определяне на справедливата стойност са използвани оценки от трети страни, те се подлагат на преглед, за да се осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

2. Пазарен риск (продължение)

2.4.2. Финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност (продължение)

Техники за оценяване

Справедливата стойност на извънборсовите деривативни финансови инструменти се определя като се дисконтират очакваните парични потоци, като се използват пазарни лихвени проценти към датата на оценка. Към извънборсовите деривативни инструменти се прилагат корекции за кредитен риск на контрагента и собствен кредитен риск там, където е приложимо. Двустранните корекции за кредитен риск вземат под внимание очакваните парични потоци между Банката и контрагентите ѝ при съответните условия на деривативните инструменти и ефекта на кредитния риск върху оценката на тези парични потоци. Когато е уместно, Банката взема под внимание и ефектите на всички споразумения за редуциране на кредитния риск, включително обезпечителни споразумения и рамкови споразумения за нетиране, при изчисляването на корекциите за оценка на кредитния риск (CVAs).

От края на 2013 г. Банката заменя дисконтирането на база LIBOR с дисконтиране на база овърнайт индекс суап (OIS) за обезпечените деривативни инструменти. Промяната няма съществено отражение върху финансовите отчети на Банката.

Банката определя справедливата стойност на дълговите инструменти, които притежава, като използва котировки от активни пазари за ценни книжа със сходен кредитен риск, матуритет и доходност или като използва метода на дисконтираните парични потоци.

Справедливата стойност на нерегистрираните за търговия капиталови инструменти се изчислява основно: 1) като се използват оценителски доклади от трети страни, основани на нетните активи на дружеството, в което е инвестирано и ръководството не извършва допълнителни корекции,, 2) оценка на нетните активи, коригирани, където се прецени за необходимо, и 3) модели на дисконтираните дивиденди, когато използването на такива модели е подходящо.

Равнение на Ниво 3 оценка по справедлива стойност

	<u>2017 г.</u>	<u>2016 г.</u>
Баланс към 1 януари	15,574	26,141
Трансфери към Ниво 3	-	-
Общо загуба за периода, включена в отчета за всеобхватния доход	(2,870)	(10,567)
Баланс към 31 декември	12,704	15,574

Преоценката от участието на Банката във Visa Европа, отчетено в капиталови инструменти на разположение за продажба в размер на 8,356 хиляди лева е отразена през 2015 г. в Друг Всеобхватен доход като очакване от финализирането на сделката. Сумата на преоценката е коригирана обратно през 2016 г., когато сделката по замяна на акции е приключена.

3. Ликвиден риск

Съгласно дефиницията на Базелския комитет ликвидност е “способността на Банката да финансира увеличение на активите си или да посрещне задълженията си, когато те станат изискуеми, без да претърпи неприемливи загуби”.

Ликвидният риск е риска, при който Банката не може да посрещне плащания, свързани с нейните финансови пасиви, когато станат дължими, както и да възстанови средства след тяхното изтегляне. Последствията могат да бъдат невъзможност за изпълнение на задължения за изплащане на депозити и кредитиране. Банката има ограничен апетит по отношение на ликвидния риск и приема потенциално увеличени разходи по поддържане на ликвидни буфери с оглед подsigуряване на адекватна ликвидна позиция.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

3. Ликвиден риск (продължение)

3.1. Управление на ликвидния риск

Банката поддържа политики за ликвидността, които подsigуряват наличието на адекватни практики в областта на управление на ликвидността.

Като част от своята рамка за управление на ликвидния риск, Банката съблюдава различни ликвидни съотношения и индикатори. Основните аспекти, които следва да бъдат взети под внимание при контрола на ликвидността, са ликвидните съотношения, наличието на достатъчно и качествени ликвидни активи и буфери, профилът на падежните несъответствия, разнообразието и стабилността на депозитната база, съотношението на кредити към депозити, резултатите от провежданите стрес тестове и др.

Отдел „Пазарен риск“ има съществена роля при наблюдението на пазарните рискове, които Банката поема и в подаването на отчети за състоянието на рисковете към висшия мениджмънт.

Отдел „Пазарен риск“ е отговорен за регулярното изготвяне и докладване на вътрешния отчет за ликвидните несъответствия и заложените в него ликвидни съотношения. Отделът независимо упражнява контрол на ликвидния риск и ескалира всякакви отклонения към съответните ръководни органи.

Освен вътрешно приетите ликвидни съотношения, Банката следи и за спазването на задължителните и препоръчителните нива на ликвидните съотношения, определени в Наредба № 11 на БНБ за управление на ликвидността, както и на всякакви други регулаторни изисквания. Паралелно с тях след влизането в сила на Регламент (ЕС) №575/2013 се изготвят Отчет за ликвидно покритие (LCR) на месечна база и Отчет за нетно стабилно финансиране (NSFR) на тримесечна база.

Банката анализира ликвидната си позиция също така и при стресови сценарии, разработени да проверят адекватността на ликвидната позиция на Банката да устои на кризисни ситуации (например значителен отлив на депозити, редуциране на кредитните линии и др.).

Управителният съвет (УС) на Банката възлага на Комитет за управление на активите и пасивите (АЛКО) първостепенна отговорност да съветва УС относно стратегическото управление на активите и пасивите на Банката с цел да управлява лихвения и ликвиден риск на Банката.

АЛКО е съставен от представители на висшия мениджмънт на Банката, заседава най-малко веднъж месечно и надлежно докладва за всички значими въпроси на Управителния съвет.

В неговите правомощия е да взема всички необходими решения по отношение на лихвената политика, управлението на ликвидността и активите и пасивите на Банката и да определя целевите параметри по потенциалното външно финансиране.

Относно управлението на активите и пасивите АЛКО регулярно разглежда:

- Структурата, текущото състояние и тенденциите в развитието на активите и пасивите;
- Лихвения марж, генериран от активите и лихвения разход на привлечените средства (депозитна база, външни финансираня);
- Лихвени проценти, предлагани от основните конкуренти и пазарни дялове;
- Капиталова адекватност.

Относно управлението на ликвидността АЛКО регулярно разглежда:

- Ликвидни съотношения и ликвидните буфери, дефинирани от БНБ;
- Вътрешни ликвидни съотношения;
- Ликвидни буфери;
- Източници и употреба на ликвидност и ликвидни разчети;
- Ликвидни стрес тестове, отразяващи промените по падежната таблица на активите и пасивите при стрес сценарии.

На стратегическо ниво АЛКО управлява активите и пасивите на Банката с оглед осигуряване на редовно и навременно посрещане на текущите и бъдещи задължения.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**Ц. Управление на финансов риск (продължение)****3. Ликвиден риск (продължение)****3.1. Управление на ликвидния риск (продължение)**

Оперативното управление на ликвидността на Банката и изпълнението на решенията на АЛКО относно управлението на ликвидността се възлагат на Началника на управление „Капиталови пазари”. При необходимост в управлението на ликвидността директно може да бъде ангажиран и АЛКО, който мобилизира всички ресурси на Банката с цел посрещане на ангажиментите по разплащания.

3.2. Парични потоци

Приложената таблица показва паричните потоци във връзка с вземания и задължения на Банката по финансови активи/пасиви, разпределени по остатъчен матуритет към датата на баланса. Посочените в таблицата стойности са договорните недисконтирани парични потоци за 2017 година и 2016 година. Задълженията без договорен матуритет (спестовни депозити и депозити на виждане) са представени в колона „По-малко от 1 месец”.

31 декември 2017 г.	Брутен номинален входящ/изхо- дящ поток	По- малко от 1 месец	От 1-3 месеца	3 -12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови пасиви						
Недеривативни пасиви	6,143,332	4,511,082	564,280	901,001	157,938	9,031
Привлечени средства от банки	9,025	9,025	-	-	-	-
Привлечени средства от клиенти	6,082,782	4,482,581	560,260	897,174	142,767	-
Други привлечени средства	32,049	-	4,020	3,827	15,171	9,031
Други пасиви	19,476	19,476	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	1,280,845	945,055	304,929	16,675	11,303	2,883
Изходящи парични потоци изплатени на нетна база	17,357	-	1,173	1,997	11,303	2,883
Изходящи парични потоци изплатени на брутна база	1,263,488	945,055	303,756	-	-	--
Общо пасиви (договорен матуритет)	7,424,177	5,456,137	869,209	917,676	169,241	11,914
Общо активи (договорен матуритет)	9,363,226	3,894,295	442,307	574,078	2,398,573	2,053,973
31 декември 2016 г.						
	Брутен номинален входящ/изхо- дящ поток	По- малко от 1 месец	От 1-3 месеца	3 -12 месеца	1-5 години	Над 5 години
Финансови пасиви						
Недеривативни пасиви	5,650,303	4,190,745	400,677	939,868	106,268	12,745
Привлечени средства от банки	21,171	21,171	-	-	-	-
Привлечени средства от клиенти	5,528,595	4,109,016	396,640	935,990	86,949	-
Други привлечени средства	81,061	41,082	4,037	3,878	19,319	12,745
Други пасиви	19,476	19,476	-	-	-	-
Деривативни финансови инструменти	1,301,288	1,081,672	193,547	1,984	15,704	8,381
Изходящи парични потоци изплатени на нетна база	28,189	-	2,120	1,984	15,704	8,381
Изходящи парични потоци изплатени на брутна база	1,273,099	1,081,672	191,427	-	-	-
Общо пасиви (договорен матуритет)	6,951,591	5,272,417	594,224	941,852	121,972	21,126
Общо активи (договорен матуритет)	8,925,709	3,867,776	333,794	492,241	1,927,282	2,304,616

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

3. Ликвиден риск (продължение)

3.3. Задбалансови позиции

(а) Кредитни ангажименти

Датите на договорните суми по задбалансовите ангажименти на Банката, които я задължават да предостави кредити на клиенти и други улеснения са представени на виждане – най-ранния период, в който може да бъде поискано Бнката да плати и са обобщени в таблицата по- долу.

(б) Финансови гаранции и други ангажименти

Финансовите гаранции, показани в приложената таблица, са на база най-ранната падежна дата, на която гаранцията може да влезе в сила.

	31 декември 2017 г.	31 декември 2016 г.
Гаранции:		
- Гаранции и акредитиви	118,787	155,310
Ангажименти:		
- Неусвоени кредитни ангажименти	835,455	828,368

4. Управление на капитала

Целите на Банката при управление на капитала, който е по-широко понятие в сравнение с капитала в баланса, са следните:

- Да се придържа към изискванията, наложени от регулаторните органи на банковия пазар, където Банката извършва дейност;
- Да гарантира способността на Банката да продължи да работи като действащо предприятие, така че да осигурява възвръщаемост за акционерите и печалба на вложителите; и
- Да поддържа добра капиталова база с цел подпомагане развитието на бизнеса.

В съответствие със Закона за кредитните институции всяка банка или банкова група следва да поддържа минимално ниво на капитал от 10,000 хиляди лева.

Капиталовата адекватност и използването на регулаторния капитал се контролират от Ръководството на Банката чрез техники и указания, разработени от Базел Комитета, Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36 на Европейския съюз. Изискваната информация се подава в Българска Народна Банка на тримесечие.

Регулаторният капитал се състои от базов собствен капитал от първи ред, допълнителен капитал от първи ред и капитал от втори ред. Капиталът от първи ред включва внесения и регистриран капитал, фонд „Резервен“, неразпределената печалба от минали години, нереализираната печалба/загуба от финансовите инструменти на разположение за продажба и се намалява със стойността на нематериалните активи. Капиталът от втори ред включва сумите, привлечени като подчинен срочен дълг и резервите от преоценка на недвижимите имоти, в които се помещава Банката.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ц. Управление на финансов риск (продължение)

4. Управление на капитала (продължение)

Изискванията по отношение на собствения капитал съгласно Базел III са следните (като процент от рисковопреетеглените активи):

- Базов собствен капитал от първи ред е в размер на 4.5%;
- Капитал от първи ред е в размер на 6%;
- Общият капитал е в размер на 8%.

В допълнение са въведени предпазен капиталов буфер и буфер за системен риск. Предпазният капиталов буфер е в размер на 2.5% от рисковопреетеглените активи, а буферът за системен риск е в размер на 3% от рисковопреетеглените активи.

Рисковопреетеглените активи се изчисляват по смисъла на система от пет рискови категории, класифицирани според природата им и отразяващи оценката за кредитен, пазарен и други рискове, с които са свързани, като се взимат предвид признатите обезпечения или гаранции. По подобен начин се третира и задбалансовите експозиции с някои допълнения, които отразяват непредвидени потенциални загуби.

Таблицата по-долу показва разпределението на регулаторния капитал и съотношението на капиталова адекватност на Банката към 31 декември 2017 г. и 2016 г., изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013, който е в сила от 1.1.2014 г. През тези две години Банката изпълнява всички капиталови изисквания, заложиени в регулациите.

	2017 г.	2016 г.
Капитал от първи ред		
Основен капитал	560,323	560,323
Резерви	499,894	438,347
Преоценъчен резерв от ЦК на разположение за продажба	(290)	-
<i>Намаление:</i>		
Нематериални активи	(46,254)	(39,542)
Други намаления	(17,433)	
Общо капитал от първи ред	996,240	959,128
Капитал от втори ред		
Преоценъчен резерв на имотите, собственост на Банката	212	685
Общо капитал от втори ред	212	685
Рисково претеглени активи		
Балансови активи	4,304,208	3,786,188
Задбалансови активи	272,546	324,741
Общо рисково претеглени активи	4,576,754	4,110,929
Отношение на обща капиталова адекватност	21.77%	23.35%

Ч. Значими счетоводни преценки и решения при прилагане на счетоводната политика

В процеса на прилагане на счетоводните политики, Ръководството на Банката прави различни преценки, оценки и предположения, които могат да окажат влияние върху стойностите на активите и пасивите, показвани във финансовите отчети в рамките на следващата финансова година. Преоценките и решенията се оценяват текущо и се базират на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които са приемливи при съответните обстоятелства.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ч. Значими счетоводни преценки (продължение)

Обезценка на кредити и вземания

Банката преглежда всеки месец кредитния си портфейл за обезценка. Прегледът за обезценка се извършва в съответствие с одобрена от Ръководството политика за оценка на рискови експозиции. При определяне на това дали следва да се отчете загуба от обезценка, Банката преценява дали има явни доказателства, показващи че има намаление в очакваните бъдещи парични потоци на група от кредити, преди намалението да бъде определено за индивидуален кредит от този портфейл. Тези доказателства могат да включват явни данни, че има неблагоприятна промяна в платежоспособността на кредитополучателите от групата или националните или местни икономически условия, които са пряко свързани с неизпълнение на задълженията в групата. Когато определя бъдещите парични потоци, Ръководството се основава на историческия опит за загуба от активи с характеристики за кредитен риск и обективни доказателства за обезценка на подобни на тези в групата активи. Методологията и предположенията, използвани за оценка на сумата и времето разпределение на бъдещите парични потоци, се преглеждат редовно, за да бъде намалена разликата между оценките за загуба и действителната загуба.

Обезценка на капиталови инвестиции, държани за продажба

Банката определя, че капиталови инвестиции, държани за продажба, са обезценени, когато има значителен спад (спад в средните пазарни цени под 60%-70% от стойността) или продължителен спад (спад в пазарните цени през последните 12 месеца) в справедливата стойност под техните балансови стойности. Определянето на това дали има значителен и продължителен спад изисква преценка, при която Банката оценява наред с другите фактори и нормалното движение на цените на акциите. В допълнение обезценка може да има, когато има доказателство за влошаване на финансовото състояние на компанията, в която е инвестирано, на индустрията и отрасъла, при промени в технологиите, влошаване на оперативните и финансови парични потоци.

Справедлива стойност на дериватите

Справедливата стойност на финансови инструменти, които не се котират на активни пазари, се определя чрез различни техники за оценка. Когато такива техники се използват за определяне на справедлива стойност, те се потвърждават и преглеждат периодично от квалифицирани служители, които не са свързани с областта, в която инструментите се създават. Всички модели се сертифицират, преди да бъдат използвани, и се настройват така, че полученият резултат да отразява актуалните данни и сравними пазарни цени. До момента, до който е приложимо, моделите използват входящи данни, различни от котираните цени, които са наблюдавани пряко или косвено – основно наблюдавани лихвени проценти и криви на доходност за стандартни интервали, форуърдни валутни курсове, цени на акции, кредитни спредове и имплицитна волатилност, получени от международно признати доставчици на пазарни данни

Справедлива стойност на придобити кредити и аванси на клиенти

Според исзискванията на МСФО 3 „Бизнес комбинации”, кредитите и авансите на клиенти придобити при сделката по придобиване бизнеса на Алфа Банк - клон България, през 2016 г. бяха оценени по справедлива стойност към датата на придобиване, а последващо - по амортизирана стойност.

Справедливата стойност на придобитите кредити и аванси на клиенти е изчислена при използване на оценителски модел. Тя е оценена на база очакваните бъдещи дисконтирани потоци за периода, за който се очаква тяхната възвръщаемост, използвайки подходящ дисконтов фактор, отразяващ риска.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ч. Значими счетоводни преценки (продължение)

Справедлива стойност на придобити кредити и аванси на клиенти (продължение)

Кредитите са групирани в хомогоненни групи със сходни характеристики, като валута, тип продукт, тип кредитополучател и качеството на кредита, с цел подобряване точността на оценката. В оценката на бъдещите парични потоци са отразени допусканията относно очаквано предстрочно изплащане и времето за реализиране на обезпеченията. В дисконтовите проценти са отчетени наблюдавани входящи индикатори като бъдеща крива на доходността от лихви и ненаблюдавани такива, като изплащане на премии с релевантен риск, където е приложимо.

Прилагане на метода на ефективния лихвен процент

Прилагането на метода на ефективния лихвен процент относно таксите във връзка с отпускане на кредити изисква използването на преценка за очакваната продължителност, други особености и характеристики на кредитния портфейл. Банката изготвя своята преценка като се основава на опита на други дружества от Групата и прави промени, за да отрази пазарните условия в България.

Провизии по пенсионни задължения

Настоящата стойност на провизиите по пенсионни задължения зависи от редица фактори, които се определят на актюерска основа като се използват някои допускания.

Основните допускания, използвани за определянето на нетния разход за провизии по пенсионни задължения, включват дисконтовия фактор и бъдещите увеличения на заплатите. Всяка промяна в тези допускания ще окаже влияние върху балансовата стойност на провизиите по пенсионни задължения.

Към края на всяка година Банката определя дисконтовия фактор, който трябва да се използва при изчисляването на настоящата стойност на провизиите по пенсионните задължения. За определянето на дисконтовия фактор се използват лихвените проценти към края на отчетния период по ДЦК, емитирани от българското правителство. Валутата и падежът на референтните емисии съответстват на валутата и изчисления срок до падежа на пенсионните задължения.

Приетата норма на увеличение на заплатите се определя като ежегодно се преглеждат увеличенията на заплатите в Банката. Други допускания за пенсионни задължения като например инфлация са базирани на текущите пазарни условия.

Анализ на чувствителността на провизиите по пенсионни задължения, базиран на възможни разумни промени в споменатите по-горе основни актюерски допускания към датата на изготвянето на тези финансови отчети, е представен в Бележка 25.

Анализ на чувствителността на активите и пасивите

Анализът на чувствителността (секция Ц.2.3) показва потенциалното въздействие върху отчета за доходите и собствения капитал при разумни и възможни изменения в пазарните променливи. Чувствителността по отношение на промените в трите основни пазарни рискови фактора – валутни курсове, лихвени проценти и цени на акции, е пресметната чрез използване на параметри за калкулиране, определени въз основа на текущата пазарна среда и наблюдаваната динамика през 2017 г., които представят по достоверен начин възможните промени в пазарните величини.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

Ч. Значими счетоводни преценки (продължение)

Анализ на чувствителността на активите и пасивите (продължение)

Чувствителността спрямо валутните курсове е пресметната директно на база на общата нетна открита позиция на Банката като 10% намаление в стойността на местната валута спрямо всички чуждестранни валути (с изключение на евро). Валутният курс лев/евро е фиксиран на 1,95583 като част от параметрите на Валутния борд.

Чувствителността спрямо лихвените нива се определя като се използва паралелно изместване на кривата на доходността по отношение на съответните балансови и задбалансови позиции на Банката и се пресмятат промените в тяхната настояща стойност. Чувствителността по отношение на промяната в цените на акциите се изчислява като се използва 10% спад на цените на притежаваните акции, търгувани на БФБ-София.

Справедлива стойност на земята и сградите

Банката определя справедливата стойност на земята и сградите, използвайки пазарни индикатори, като оценката е направена от професионални лицензирани оценители.

Основните методи на оценка, които определят справедливата стойност са:

- аналогови пазарни цени (където активите се сравняват с близките на тях, които се предлагат на пазара);
- настояща стойност на бъдещ доход от активи, генериращи наем (ДПП);
- метод на редуцираната стойност (цената, която активът ще има към момента на придобиване или построяване, редуцирана на база на икономически и физически амортизационни фактори).

Справедлива стойност на активи за препродажба

Дълготрайните активи се класифицират в баланса като активи за препродажба, когато тяхната балансова стойност ще бъде възстановена основно чрез продажба. Те се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност, намалена с разходите по продажбата. Справедливата стойност се определя всяка година от външно оценителско дружество.

Справедливата стойност е основана на активни пазарни цени, коригирани, ако е необходимо, за различия във вида, местоположението и състоянието на специфичния актив. При липсата на такава информация оценката на справедливата стойност, извършена от външния оценител, е основана на разходите за придобиване на актива, коригирани с промените в икономическите условия.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**1 Нетен доход от лихви**

Приходи от лихви и подобен приход	2017 г.	2016 г.
Предоставени кредити на клиенти	258,338	268,338
Предоставени средства на други банки	19,886	15,484
Ценни книжа в инвестиционен портфейл	9,030	11,383
Хеджиращи инструменти	5,668	6,712
Деривативни инструменти	5,294	2,754
Ценни книжа в оборотен портфейл	100	570
Общо	298,316	305,241

Лихвените приходи включват начислени лихви по обезценени заеми на клиенти в размер на 18,106 хиляди лева (2016 г.: 21,206 хиляди лева), от които 3,400 хиляди лева (2016 г.: 5,072 хил. лв.) остават дължими от клиенти към края на годината.

Разходи за лихви и подобен разход	2017 г.	2016 г.
Депозити от клиенти	9,976	24,269
Хеджиращи инструменти	3,386	4,038
Дългосрочни заемни средства	496	2,386
Деривативни инструменти	74	252
Депозити от банки	182	781
Общо	14,114	31,726

2 Нетен доход от такси и комисиони

Приходи от такси и комисиони	2017 г.	2016 г.
Преводи	30,005	25,551
Поддържане на сметки	23,274	19,559
Комисиони от покупко-продажба на валута	11,107	9,054
Такси свързани с кредитиране	9,601	11,086
Постъпления от продажба на услуги	8,771	8,337
Касови операции	7,442	6,156
Документарни операции	1,748	1,889
Управление, попечителски услуги и търговия с ценни книжа	969	700
Други	948	935
Операции с деривативни инструменти	206	977
Общо	94,071	84,244

Разходи за такси и комисиони

	2017 г.	2016 г.
Такси свързани с кредитиране	2,112	2,190
Преводи	10,187	9,925
Касови операции и кореспондентски сметки	791	526
Други	459	364
Управление, попечителски услуги и търговия с ценни книжа	202	167
Деривати	-	977
Общо	13,751	14,149

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

3 Други оперативни приходи	2017 г.	2016 г.
Нетна печалба от продажба на кредити	-	10,511
Приходи от наеми	260	228
Нетна печалба от продажба на дълготрайни активи	20	393
Печалба от придобиване	-	548
Обезценка на инвестиционни и собствени имоти	(272)	(194)
Общо	8	11,486

Други оперативни приходи за 2016 г. включва 10,511 хиляди лева нетна печалба от продажба на потребителски кредити от кредитния портфейл на Банката.

Печалбата от придобиване е свързана с придобиването на Алфа Банк – клон България. Приходът от наем е обвързан с краткосрочни договори.

4 Нетна (загуба)/печалба от търгуване	2017 г.	2016 г.
Нетен резултат от деривативни инструменти	(1,440)	(127)
Общо	(1,440)	(127)

5 Други разходи за дейността	2017 г.	2016 г.
Разходи за персонала (Бележка 6)	62,139	68,036
Наеми по оперативен лизинг	20,652	21,689
Ремонт и поддръжка	8,821	9,138
Външни услуги	5,793	9,083
Амортизация на дълготрайни материални активи (Бележка 16)	6,964	7,731
Реклама и маркетинг	6,877	7,626
Амортизация на нематериални активи (Бележка 17)	6,473	6,256
Разходи за софтуер	5,199	5,570
Сигурност	4,363	4,118
Други оперативни разходи	959	2,005
Комуникации	541	3,458
Материали	1,598	1,679
Застраховки	576	667
Разходи за командировки	689	523
Възстановен ДДС	(8)	(252)
Общо	131,635	147,327

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

6	Разходи за персонала	2017 г.	2016 г.
	Заплати и други възнаграждения	51,329	57,209
	Разходи за социално осигуряване	3,942	4,328
	Разходи за пенсионно осигуряване – планове с дефинирани вноски	4,765	4,344
	Разходи за пенсионно осигуряване – планове с дефинирани доходи (Бележка 25)	288	524
	Други	1,815	1,631
	Общо	62,139	68,036
7	Разходи от обезценка за кредитни загуби	2017 г.	2016 г.
	Предоставени кредити на клиенти (Бележка 13)	(70,085)	(69,662)
	Провизии по задбалансови ангажименти – възстановени/(заделени)	422	(93)
	Общо	(69,663)	(69,755)
8	Разход за данъци	2017 г.	2016 г.
	Отсрочен данък (икономия) (Бележка 23)	(310)	(522)
	Данък за текущата година	15,145	14,981
	Общо	14,835	14,459

Официалната данъчна ставка е 10% (2016 г.: 10%) върху облагаемата печалба съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане.

Данъкът върху доходите от дейността се различава от теоретичната сума, която би възникнала в случай, че се приложи основната данъчна ставка, както следва:

	2017 г.	2016 г.
Печалба преди данъци	151,100	134,029
Данък при данъчна ставка от 10% (2016 г: 10%)	15,110	13,403
Данъчен ефект от:		
Разходи, непризнати за данъчни цели	581	1,576
Приходи, непризнати за данъчни цели	(712)	(868)
(Печалба)/ загуба, призната в друг всеобхватен доход	(144)	348
Разход за данъци	14,835	14,459

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**8 Разход за данъци (продължение)**

Допълнителна информация за данъчните временни разлики е изложена в Бележка 23.

Данъчните власти могат да проверяват Банката по всяко време за 5 годишен период, следващ отчетната данъчна година, като могат да наложат допълнителни данъци и глоби. Ръководството на Банката няма информация за събития, които могат потенциално да доведат до значителни данъчни задължения.

Последната пълна данъчна проверка приключи през 2014 г. и обхваща периода 2008 г. – 31.03.2013 г. по ЗДДС и 2008 г. – 2012 г. по ЗКПО.

9 Ефект на данъка върху печалбата върху всеобхватния доход

	Годината завършваща на 31 декември 2017 г.			Годината завършваща на 31 декември 2016 г.		
	Стойност преди данъци	Данъчни (разходи)/ приходи	Стойност след данъци	Стойност преди данъци	Данъчни (разходи) / приходи	Стойност след данъци
Ценни книжа на разположение за продажба	13,076	(1,308)	11,768	6,842	(684)	6,158
Обезценка на имоти и оборудване	-	-	-	(87)	9	(78)
Преизчислени провизии по пенсионни задължения	(841)	84	(757)	646	(65)	581
Общо	12,234	(1,223)	11,011	7,401	(740)	6,661

10 Пари в каса и по сметки при Централната банка**2017 г. 2016 г.**

Парични средства	107,873	89,157
Парични средства в БНБ	634,516	631,266
Общо	742,389	720,423

Задължителен резерв в БНБ в съответствие с Наредба 21 на БНБ	541,139	497,926
--	---------	---------

Задължителните резерви в БНБ представляват минималното ниво на средни месечни депозити, които Банката е задължена да поддържа по сметки в БНБ. Към края на 2016 г. и 2017 г. Банката е изпълнила задължението си да поддържа минимум 100% покритие на изискуемите резерви със парични средства в БНБ на месечна база. Тези суми могат да бъдат ползвани от Банката свободно на дневна база, при условие, че се поддържа определено средно месечно ниво на депозитите.

11 Предоставени средства на банки**2017 г. 2016 г.**

Депозити в банки	1,264,068	1,166,309
Общо	1,264,068	1,166,309

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**11 Предоставени средства на други банки (продължение)**

В сумата на предоставените средства на други банки е включена начислена лихва в размер на 160 хиляди лева (2016 г.: 113 хиляди лева).

Приблизително 100% (2016 г.: 100%) от предоставените средства на други банки представляват депозити в банки, опериращи в страните членки на ОИСР (Организация за икономическо сътрудничество и развитие).

12 Ценни книжа в оборотен портфейл	2017 г.	2016 г.
Български държавни облигации	13,263	1,535
Акции	963	903
Общо	14,226	2,438
Капиталови ценни книжа		
- Листвани на фондова борса	963	903
Дългови ценни книжа		
- Листвани на фондова борса	13,202	207
- Нелиствани на фондова борса	61	1,328
Облигациите включват начислена лихва в размер на 37 хиляди лева (2016 г.: 21 хиляди лева).		
Печалба от ценни книжа в оборотен портфейл	2017 г.	2016 г.
Дългови ценни книжа	327	835
Капиталови ценни книжа	47	28
Общо	374	863
13 Предоставени кредити и аванси на клиенти	2017 г.	2016 г.
- Потребителски кредити (включително кредитни карти)	678,464	648,433
- Малък бизнес	711,189	713,096
- Ипотечни кредити	1,656,039	1,570,587
- Корпоративни кредити	2,152,440	1,694,787
Кредити и аванси (брутни)	5,198,132	4,626,903
Минус разходи от обезценка за кредитни загуби	(369,500)	(412,503)
Нетна балансова стойност на кредитите и аванси на клиенти	4,828,632	4,214,400

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**13 Предоставени кредити и аванси на клиенти (продължение)**

В сумата на вземанията по кредити и аванси е включена начислена лихва от 32,514 хиляди лева (2016 г.: 36,349 хиляди лева). През 2017 г. Банката е закупила кредити от БРС в размер на 46,437 хиляди лева (2016 г.: 20,828 хиляди лева). Компанията е свързано лице от Групата на Юробанк.

	2017 г.	2016 г.
Десет най-големи експозиции към клиенти	584,424	469,100
Процент от brutните кредити	11.24%	10.14%

Промените в провизиите за обезценка на кредити и аванси по класове са както следва:

	Потребит. кредити	Ипотечни кредити	Кредити за малък бизнес	Корпорат. клиенти	Общо
Салдо към 1 януари 2016 г.	141,744	55,569	153,412	160,453	511,178
Увеличение на провизиите	12,788	22,608	15,146	19,120	69,662
Приходи от отписани кредити и разходи за събиране на кредити	1,325	(2)	1,060	1,182	3,565
Отписани несъбираеми кредити	(121,748)	(10,143)	(6,856)	(35,936)	(174,683)
Курсови разлики	(748)	3,565	(557)	521	2,781
Салдо към 31 декември 2016 г.	33,361	71,597	162,205	145,340	412,503

	Потребит. кредити	Ипотечни кредити	Кредити за малък бизнес	Корпорат. клиенти	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	33,361	71,597	162,205	145,340	412,503
Увеличение на провизиите	9,002	23,334	20,936	16,813	70,085
Приходи от отписани кредити и разходи за събиране на кредити	913	304	1,590	4,567	7,374
Отписани несъбираеми кредити	(12,459)	(20,356)	(43,415)	(44,783)	(121,013)
Курсови разлики	(8)	1,956	(328)	(1,069)	551
Салдо към 31 декември 2017 г.	30,809	76,835	140,988	120,868	369,500

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

14	Ценни книжа държани с инвестиционна цел		
14 а	Ценни книжа на разположение за продажба	2017 г.	2016 г.
	Български държавни ценни книжа	419,916	408,045
	Корпоративни необезпечени облигации	6,785	9,657
	Държавни ценни книжа на други държави	4,176	4,431
	Акции и съучастия	9,351	8,934
	Общо	440,228	431,067
	Капиталови Ценни книжа		
	- Листвани на фондова борса	16	11
	- Нелиствани на фондова борса	9,335	8,923
	Дългови Ценни книжа		
	- Листвани на фондова борса	426,438	412,136
	- Нелиствани на фондова борса	4,439	9,997
	Общо	440,228	431,067
	В сумата на ценни книжа в инвестиционен портфейл е включена начислена лихва в размер на 5,311 хил. лева (2016 г.: 5,840 хил. лева). Банката притежава чуждестранни държавни ценни книжа на Румъния - 4,176 хил. лева с падеж 2018 г. (2016 г.: 4,431 хил. лева).		
	На 21 юни 2016 г. Visa Inc. финализира сделката по придобиване на Visa Europe Ltd. В съответствие с условията на окончателното споразумение, след приключване на сделката, Visa Inc. плати еднократно парично възнаграждение от 12.2 млрд. евро и издаде привилегировани акции, на стойност от 5.3 млрд. евро на акционерите на Visa Europe. В допълнение беше обявено, че отсрочено парично плащане в размер на 1.12 млрд. евро, включващо лихви, ще бъде изплатено на третата година от датата на приключване на сделката. Банката призна своя дял от постъпленията от продажбата в размер на 8,784 хил. лева парични средства и 3,004 хил. лева привилегировани нови акции и 700 хил. лева, представляващи настоящата стойност на отсроченото плащане в "Печалба, намалена със загуби от ценни книжа в инвестиционен портфейл". Преоценката от участието на Банката във Visa Европа, отчетено в капиталови инструменти на разположение за продажба е отразена през 2015 г. в Друг всеобхватен доход като очакване от финализирането на сделката. Сумата на преоценката е коригирана обратно през 2016 г.		
	Движението на ценните книжа за продажба е както следва:		
	Балансова стойност към 31 декември 2015 г.		381,040
	Закупени ценни книжа		70,261
	Продадени ценни книжа		(36,309)
	Изменение в начислените лихви		(297)
	Амортизация на сконто и премия		(204)
	Нетно увеличение в справедливата стойност		18,427
	Обезценка на корпоративни ценни книжа		(1,851)
	Балансова стойност към 31 декември 2016 г.		431,067
	Закупени ценни книжа		49,181
	Продадени ценни книжа		(51,116)
	Изменение в начислените лихви		348
	Амортизация на сконто и премия		(575)
	Нетно увеличение в справедливата стойност		13,328
	Обезценка на корпоративни ценни книжа		(2,005)
	Балансова стойност към 31 декември 2017 г.		440,228

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**14 Ценни книжа държани с инвестиционна цел (продължение)****14 а Ценни книжа на разположение за продажба (продължение)****Печалба намалена със загуба и обезценка на ценни книжа на разположение за продажба**

Преоценъчен резерв, прехвърлен от друг всеобхватен доход в в отчета за доходите

2017 г.**2016 г.**

2,659

780

Печалба/ (загуба) от продажби на ценни книжа на разположение за продажба отчетени директно в отчета за доходите

277

(321)

Обезценка на ценни книжа в инвестиционен портфейл отчетени директно в отчета за доходите

(2,005)

(1,978)

Печалба от продажба на дългови ценни книжа

5,580

-

Печалба от замяна на акции (VISA)

-

12,461

Общо**6,511****10,942****14 б Дългови ценни книжа по амортизирана стойност****2017 г.****2016 г.**

Облигации издадени от банки

19,181

176,984

Общо**19,181****176,984****Дългови ценни книжа**

Листвани

19,181

176,984

Балансова стойност към 31 декември 2015 г.**169,400**

Закупени ценни книжа

-

Изменение в начислените лихви

358

Амортизация на сконто и премия

990

Курсови разлики от валутна преоценка

6,236

Балансова стойност към 31 декември 2016 г.**176,984**

Изменение в начислените лихви

19,168

Продадени ценни книжа

(176,984)

Курсови разлики от валутна преоценка

13

Балансова стойност към 31 декември 2017 г.**19,181**

В дълговите ценни книжа по амортизирана стойност е включена 13 хиляди лева начислена лихва (2016: 715 хиляди лева).

15 Инвестиционни имоти

Инвестиционният имот се държи с цел увеличаване на стойността на капитала и не се обитава от Банката.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се актуализира с цел да отразява пазарните условия към края на отчетния период като се използват оценителски доклади на лицензирано оценителско дружество. Справедливата стойност на инвестиционния имот е цената, която може да бъде получена при продажба на имота в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Най-добрият пример за справедлива стойност е текущата цена на активен пазар за подобни недвижими имоти. При липсата на подобна информация, оценката на справедливата стойност, извършена от външен оценител, се основава на скорошни цени на имоти в различно състояние или местоположение, с корекции отразяващи тези различия.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**15 Инвестиционни имоти (продължение)**

За целите на оповестяването справедливата стойност се основава на оценителски доклади, изготвени от оценителско дружество към края на отчетния период. В резултат на текущата икономическа среда и пазарни условия, честотата на сделките с недвижими имоти е сравнително ниска. Въпреки това ръководството прецени, че за определянето на справедлива стойност все още има достатъчна пазарна активност, която да осигури сравними цени за обичайни сделки с подобни имоти.

Инвестиционни имоти	2017 г.	2016 г.
В началото на годината	678	843
Нетни загуби от промени в справедливата стойност	(272)	(165)
В края на годината	406	678

Количествена информация за оценка на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3).

Вид недвижим имот	Справедлива стойност към 31/12/2017 г. в хиляди лева	Методи за оценка	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2017 г. в лева	Интервал (средно претеглен) за 2016 г. в лева	Връзка между ненаблюдаваните входящи данни и справедливата стойност
Земя	406	Подход на пазарните сравнения	Цена на м ²	11.97		Значително увеличение на цената на м ² ще доведе до по-висока справедлива стойност. Значително увеличение на цената на м ² ще доведе до по-висока справедлива стойност.
		Метод на база на разходите	Цена на м ²		20	

16 Имоти и оборудване

Справедлива стойност на имоти собственост на Банката.

След първоначално признаване Банката прилага метода на справедлива стойност по отношение на земя и сгради. Справедливата им стойност се определя на база пазарна оценка, извършена от независим лицензиран оценител. Основните методи за оценка, използвани при определянето на справедливата стойност, са:

- пазар на аналогови цени (активите са сравнени с подобни, предлагани на пазара;
- настоящата стойност на бъдещите парични потоци от активи, генериращи наем (ДПП);
- метод на разходите (взема се предвид цената, по която активът би могъл да бъде придобит или построен в момента и се намалява със стойността на икономическата и физическата амортизация).

Преоценката на имотите се извършва веднъж на 5 години. Периодично се извършва преглед за обезценка (оценка на всички имоти). Последната оценка на имотите на Банката е направена през декември 2013 г.

В резултат на текущата икономическа среда и пазарни условия, честотата на сделките с недвижими имоти е сравнително ниска. Въпреки това ръководството прецени, че за определянето на справедлива стойност все още има достатъчна пазарна активност, която да осигури сравними цени за обичайни сделки с подобни имоти.

За имотите, за които оценката се основава на метода на настоящата стойност на бъдещите парични потоци, основните допускания за определянето на справедливата стойност са тези, свързани с: получаване на договорените приходи от наем; очакваните бъдещи приходи от наем; периоди без приходи от наем; разходи за поддръжка и подходящи дисконтови проценти.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**16 Имоти и оборудване (продължение)**

Методът на разходите за оценка на недвижимите имоти е основан на оценка на разходите, които трябва да бъдат направени, за да се придобие правото на строеж и да се построи подобна сграда. На основата на тези разходи, площта на сградата и амортизацията се определя справедливата стойност на имота.

	Земя и сгради	Подобрения на наети активи	Обзавеждане и инвентар	Общо
Към 31 декември 2015 г.				
Отчетна стойност	22,833	24,348	88,943	136,124
Натрупана амортизация	(6,361)	(15,976)	(73,683)	(96,020)
Балансова стойност	16,472	8,372	15,260	40,104
Към 31 декември 2016 г.				
В началото на периода	16,472	8,372	15,260	40,104
Новопридобити активи	1,191	2,299	9,817	13,307
Продадени и отписани активи	(115)	(103)	(698)	(916)
Прехвърляния	(3,764)	-	-	(3 764)
Разход за амортизация (Бележка 5)	(496)	(1,986)	(5,249)	(7,731)
В края на периода	13,288	8,582	19,130	41,000
Към 31 декември 2016 г.				
Отчетна стойност	18,806	25,902	90,434	135,142
Натрупана амортизация	(5,518)	(17,320)	(71,304)	(94,142)
Балансова стойност	13,288	8,582	19,130	41,000
	Земя и сгради	Подобрения на наети активи	Обзавеждане и инвентар	Общо
Към 31 декември 2017 г.				
В началото на периода	13,288	8,582	19,130	41,000
Новопридобити активи	448	1,223	9,487	11,158
Прехвърляния	(4,547)	(45)	-	(4,592)
Разход за амортизация (Бележка 5)	(247)	(1,783)	(4,934)	(6,964)
В края на периода	8,942	7,977	23,683	40,602
Към 31 декември 2017 г.				
Отчетна стойност	12,959	27,068	84,939	124,966
Натрупана амортизация	(4,017)	(19,091)	(61,256)	(84,364)
Балансова стойност	8,942	7,977	23,683	40,602

Прехвърлените активи към категория активи за препродажба са на стойност 4,592 хил. лева (Бележка Ц.1.6)

	2017 г.	2016 г.
Земя и сгради по преоценена стойност	8,942	13,288
Преоценен резерв, нетно от данъци	(1,059)	(1,712)
Разлика между натрупаната амортизация, изчислена по цена на придобиване и по преоценена стойност (нетрансферирана към неразпределена печалба)	764	839
Отсрочени данъци по преоценка	(118)	(190)
Земя и сгради по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация	8,529	12,225

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

16 Имоти и оборудване (продължение)

Количествена информация за оценка на справедливата стойност чрез използването на значителни ненаблюдавани входящи данни (Ниво 3).

Вид недвижим имот	Справедлива стойност към 31.12.2017 г. в хил. лв.	Методи за остойностяване	Значими ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглен) за 2017 г. в лева	Връзка между ненаблюдаваните входящи данни и справедливата стойност
Офис	4,269	Метод на база на приходите	Наем на м ²	1.50 - 19.56 (3.95)	Значително нарастване на цената на кв. м. ще доведе до по-висока справедлива стойност
Офис	4,673	Метод на пазарните сравнения	Цена на м ²	400.95 - 1662.46 (1080.91)	Значително нарастване на цената на кв. м. ще доведе до по-висока справедлива стойност
Офиси	8,942				

Земята и сградите са класифицирани изцяло на Ниво 3 в йерархията на справедливата стойност. Равнението на движението на Ниво 3 за годината може да бъде видно в таблиците, показани по-горе.

17 Нематериални активи

Към 31 декември 2015 г.

Отчетна стойност	78,592
Натрупана амортизация	(44,044)
Балансова стойност	34,548

Към 31 декември 2016 г.

В началото на периода	34,548
Новопридобити активи	11,265
Продадени и отписани активи	(15)
Разход за амортизация (Бележка 5)	(6,256)
В края на периода	39,542

Към 31 декември 2016 г.

Отчетна стойност	88,875
Натрупана амортизация	(49,333)
Балансова стойност	39,542

Към 31 декември 2017 г.

В началото на периода	39,542
Новопридобити активи	13,185
Разход за амортизация (Бележка 5)	(6,473)
В края на периода	46,254

Към 31 декември 2017 г.

Отчетна стойност	92,536
Натрупана амортизация	(46,282)
Балансова стойност	46,254

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**17 Нематериални активи (продължение)**

Нематериални активи	2017 г.	2016 г.
Софтуер	20,372	15,021
Други	11,822	10,399
Лицензи	9,815	10,259
Вътрешно-развойна дейност	4,245	3,863
Общо	46,254	39,542

Разходите по вътрешно създадени нематериални активи, признати през 2017 година като нематериални активи, са 967 хиляди лева (2016 г.: 1,017 хил.лв.).

18 Други активи

	2017 г.	2016 г.
Разчетни сметки	4,215	7,465
Активи за препродажба	11,649	8,715
Други дебитори	4,030	4,662
Разходи за бъдещи периоди	4,261	3,580
Други активи	1,692	1,602
Материали	21	25
Минус: обезценка на други активи	(1,113)	(1,214)
Общо	24,755	24,835

Финансовите активи, включени в Други активи, са в размер на 8,824 хиляди лева (2016 г.: 12,515 хиляди лева). Разчетните сметки се приключват до един или два дни. Нефинансовите активи в размер на 15,931 хил.лв. (2016: 12,320 хил. лв) се очаква да бъдат използвани в рамките на 12 месеца.

Обезценка на други активи

	2017 г.	2016 г.
Начално салдо към 1 януари	1,214	1,124
Начислени обезценки в отчета за доходите	379	649
Освободени обезценки в отчета за доходите	(51)	(50)
Използвани през годината	(429)	(509)
Крайно салдо	1,113	1,214

19 Привлечени средства от банки

	2017 г.	2016 г.
Разплащателни сметки	3,353	4,171
Депозити на други банки	5,672	17,000
Общо	9,025	21,171

20 Деривативни финансови инструменти

Банката сключва следните договори за деривативни инструменти както с цел хеджиране, така и за не-хеджиращи (бизнес) цели: валутни форуърди, валутни суапи, лихвени суапи, между-валутни лихвени суапи, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент (FRA), валутни опции и лихвени опции. Договорите за валутни форуърди представляват задължение определена сума от дадена валута да бъде обменена за друга валута по определен обменен курс на конкретна бъдеща дата.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

20 Деривативни финансови инструменти (продължение)

Тъй като валутните форуърди са извънборсови сделки, те могат да бъдат структурирани така, че точно да отговарят на изискванията на клиентите по отношение на размера, точната бъдеща дата и използваната валутна двойка. Валутните суапи представляват ангажимент за обмен на един набор от парични потоци срещу друг. Резултатът от суапите е икономическа размяна на валути или комбинация от валути и лихвени проценти (при лихвени суапи в различна валута). Кредитният риск за Банката се представя чрез потенциалните разходи за замяна на договорите за суап, в случай, че съответните контрагенти не изпълнят задължението си. Тъй като при валутните суапи се изисква размяна на главниците в съответните валути в края на договора (съответно засилената значимост на ефекта на дифузия), профилът на потенциалната кредитна експозиция обикновено е възходящ. Тези рискове и съответните настояща справедлива стойност и потенциална бъдеща кредитна експозиция (включително като дял от съответните условни стойности) се следят както текущо, така и в перспектива. За да контролира поетия кредитен риск, Банката изготвя кредитни оценки на контрагентите, прилагайки същите техники, които използва при кредитната си дейност.

Лихвените суапи са ангажименти за обмен на един набор от парични потоци за друг. Резултатът от суапите е икономически обмен на лихвени проценти. Профилите на очакваната и максималната кредитни експозиции по лихвени суапи се оценяват непосредствено преди сключването им с помощта на финансово моделиране. Те зависят от „ефекта на дифузия“ (волатилността на базисния инструмент и други стохастични свойства) и „ефекта на амортизация“ (изтичането на живота на сделката с изминаване на времето). Експозицията достига своя пик в междинна точка от живота на суаповата сделка. Тъй като самите условни суми не биват разменени, сумата, изложена на кредитен риск, представлява относително малък процент от условния размер.

Форуърдният договор с фиксиран лихвен процент (FRA) представлява сделка между два контрагента, при която една от страните (купувачът или заемащият „дълга позиция“) се съгласява да направи предварително известно лихвено плащане към другата страна (продавача или заемащия „къса“ позиция) на определена бъдеща дата, като продавачът се съгласява да направи лихвено плащане към купувача на базата на неизвестен към момента на сключването на сделката процент, който ще бъде определен при изтичането на договора. Повечето FRA договори се базират на добре установен референтен лихвен процент като например доларов LIBOR или EURIBOR.

Опциите са финансови инструменти, които предоставят на едната страна правото, но не и задължението, да закупи или продаде базовия актив от или на друга страна при фиксирана цена за определен период от време или на определена предварително конкретна бъдеща дата. Опциите обикновено не са свързани с периодични плащания, а се характеризират със заплащане на премия при сключването на договора и окончателно изплащане на съответната дължима сума при упражняването на правото. Обикновено ефектът на дифузия е по-силен от ограничения ефект на амортизация – по-дългите времеви периоди се транслират в по-широки диапазони на движение на базовата променлива, което би могло да доведе до голяма кредитна експозиция, свързана с опцията (при закупени опции).

Условните суми по някои видове финансови инструменти представляват база за сравнение с инструментите в баланса на Банката, но не е задължително те да са индикатор за размера на бъдещите парични потоци, свързани с инструмента или за настоящата му справедлива стойност и следователно не представляват измерител за експозицията на Банката към кредитен или пазарен риск. Деривативните инструменти могат да доведат до положителен резултат (активи) или отрицателен резултат (пасиви) като следствие от флукуациите на пазарните лихвени проценти или обменни курсове и съпоставянето на тези променливи със заложените в договора условия. Общата договорна или условна сума на наличните деривативни финансови инструменти, степента до която те са печеливши или губещи, и съответно агрегираната справедлива стойност на деривативните финансови активи и пасиви, могат да варират значително в някои случаи. Справедливите стойности на деривативните инструменти са посочени по-долу:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

20 Деривативни финансови инструменти (продължение)

Към 31 декември 2017 г.	Номинална стойност	Активи	Пасиви
Деривати, държани за търгуване			
Валутни деривати			
Извънборсови валутни форуърди	17,625	69	18
Извънборсови валутни суапи	1,211,279	172	3,513
Общо валутни деривати	1,228,904	241	3,531
Лихвени деривати			
Извънборсови лихвени суапи	38,334	-	1,530
Извънборсови опции купени и продадени	64,564	-	-
Общо лихвени деривати	102,898	-	1,530
Деривати за хеджиране			
Извънборсови лихвени суапи	111,482	-	2,732
Общо извънборсови лихвени деривати за хеджиране	111,482	-	2,732
Общо признати деривативни активи/пасиви		241	7,793
Към 31 декември 2016 г.			
Деривати, държани за търгуване			
Валутни деривати			
Извънборсови валутни форуърди	2,234	16	16
Извънборсови валутни суапи	1,261,743	567	1,411
Общо валутни деривати	1,263,977	583	1,427
Лихвени деривати			
Извънборсови опции купени и продадени	74,115	3	3
Общо лихвени деривати	74,115	3	3
Деривати за хеджиране			
Извънборсови лихвени суапи	166,246	-	5,263
Общо извънборсови лихвени деривати за хеджиране	166,246	-	5,263
Общо признати деривативни активи/пасиви		586	6,693

Банката хеджира част от лихвеният си риск, произтичащ от евентуалното намаление в справедливата стойност на облигации с фиксиран лихвен процент, деноминирани в чуждестранна валута, като използва лихвени суапи. Справедливата стойност на тези суапи към 31 декември 2017 г. е отрицателна – 2,732 хиляди лева (2016 г.: отрицателна 5,263 хиляди лева).

Печалбата от хеджиращия инструмент е 1,975 хиляди лева (2016 г.: загуба 3,545 хиляди лева). Загубата от хеджираните позиции, дължаща се на хедж риск е 1,949 хиляди лева (2016: 3,420 хиляди лева печалба). През 2017 г. хеджирането по справедлива стойност е високо ефективно (2016 г.: високо ефективно), а нетният ефект, отразен в отчета за доходите, е печалба в размер на 26 хиляди лева (2016 г.: загуба в размер на 125 хиляди лева).

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

21	Привлечени средства от клиенти	2017 г.	2016 г.
	Големи корпоративни клиенти	1,167,551	859,305
	Средни корпоративни клиенти	262,928	234,304
	Общо корпоративни клиенти	1,430,479	1,093,609
	Клиенти на дребно	4,649,738	4,430,724
	Общо	6,080,217	5,524,333

В привлечените средства от клиенти са включени задължения по начислени лихви, възлизащи на 1,560 хиляди лева (2016 г.: 3,075 хиляди лева).

22	Други привлечени средства	2017 г.	2016 г.
	Получени кредити от Европейската банка за възстановяване и Развитие (ЕБВР)	-	41,091
	Получени кредити от Българската банка за развитие	26,508	30,042
	Получен кредит от Европейската инвестиционна банка	3,912	7,826
	Общо	30,420	78,959

а) Кредити получени от Европейската Банка за Възстановяване и Развитие (ЕБВР)

През юли 2013 г. Юробанк България АД и Европейската банка за възстановяване и развитие договориха лимит за търговско споразумение за подпомагане на краткосрочни международни трансакции и финансиране. Търговското споразумение е рамкирано с два договора между ЕБВР и Юробанк България АД – Революиращо Кредитно споразумение (за краткосрочно целево финансиране на пре-експортни сделки, внос и факторинг) и Споразумение за издаване на гаранции и акредитиви. Общият лимит на програмата беше увеличен на 30,000 хиляди евро (58,675 хиляди лева). Към 31 декември 2017 г. Юробанк България няма задължения по тази програма за финансиране (2016 г.: 41,091 хиляди лева).

б) Кредити получени от Българската банка за развитие

През юли 2015 г. Юробанк България АД и Българската банка за развитие подписаха договор за кредит по партньорска програма “НАПРЕД” за индиректно финансиране на микро, малък и среден бизнес, в размер на 30,000 хиляди лева. Средствата от кредита се усвояват на три равни транша от по 10,000 хиляди лева всеки, в рамките на съответно договорения период за усвояване. Към 31 декември 2017 г. общата сума на задължението е 26,508 хиляди лева. (2016 г.: 30,042 хиляди лева).

в) Кредити получени от Европейската инвестиционна банка

През октомври 2009 г. Юробанк България АД и Европейската инвестиционна банка сключиха договор за заем до 50,000 хиляди евро (97,792 хиляди лева) за финансиране на инвестиционни проекти на малки и средни предприятия в България, както и за оборотни средства. Крайният срок за погасяване е 2018 г. Към 31 декември 2017 г. общата сума на задължението е 3,912 хиляди лева (2016 г.: 7,826 хиляди лева).

г) Целеви финансиания в рамките на гаранционно споразумение между Юробанк България и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на групата на Световната Банка

През февруари 2012 г. Юробанк България АД и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на Световната Банка, договориха Споразумение за Търговско Финансиране за подпомагане на търговски сделки на местно ниво под формата на краткосрочно финансиране на пред-експортни трансакции, предоставяне на гаранции и акредитиви, в размер на 20,000 хиляди

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

22 Други привлечени средства (продължение)

з) *Целеви финансираня в рамките на гаранционно споразумение между Юробанк България и Международната Финансова Корпорация (IFC), член на групата на Световната Банка*

щатски долара. През декември 2013 г. размерът на лимита бе увеличен до 40,000 хиляди щатски долара.

Към 31 декември 2017 г. 2016 г. използваният лимит по тази кредитна линия е 0 лева

	31 декември 2017 г.			
	До 1 година	1-5 години	Над 5 години	Общо
Кредити получени от Българската банка за развитие в лева				
Плаващ лихвен процент	37	14,118	8,824	26,471
Натрупана лихва	42	-	-	37
Кредити получени от Европейската Инвестиционна банка				
Плаващ лихвен процент	3,911	-	-	3,911
Натрупана лихва	1	-	-	1
Общо издадени облигации и други привлечени средства	7,478	14,118	8,824	30,420
	31 декември 2016 г.			
	До 1 година	1-5 години	Над 5 години	Общо
Кредити получени от ЕБВР				
Плаващ лихвен процент	41,072	-	-	41,072
Натрупана лихва	19	-	-	19
Кредити получени от Българската банка за развитие в лева				
Плаващ лихвен процент	3,529	14,118	12,353	30,000
Натрупана лихва	42	-	-	42
Кредити получени от Европейската Инвестиционна банка				
Плаващ лихвен процент	3,912	3,912	-	7,824
Натрупана лихва	2	-	-	2
Общо издадени облигации и други привлечени средства	48,576	18,030	12,353	78,959

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**23 Отсрочени данъчни пасиви**

Отсрочените данъци са изчислени по балансовия метод като е използвана данъчна ставка от 10% (2016 г.: 10%). Движението на отсрочените данъци е както следва:

	2017 г.	2016 г.
Отсрочени данъчни пасиви в началото на годината	2,243	2,710
Отсрочени данъчни пасиви, признати в друг всеобхватен доход, нетно	(157)	55
Отсрочени данъчни пасиви, признати в отчета за доходите (Бележка 8)	(310)	(522)
Отсрочени данъчни пасиви в края на годината	1,776	2,243

Отсрочени данъчни активи и пасиви се отнасят до следните елементи:

	2017 г.	2016 г.
Отсрочени данъчни пасиви		
Ускорена амортизация	3,642	3,725
Преоценка на дълготрайни активи	117	190
Печалба от замяна на акции	416	416
Актюерска печалба	-	52
	4,175	4,383

Отсрочени данъчни активи

Начисления за неизползвани отпуски	137	148
Провизии по съдебни дела	625	611
Провизии по пенсионни задължения	473	440
Отсрочен данъчен актив свързан с актюерски загуби	32	-
Отсрочен данъчен актив по провизии за реструктуриране	336	537
Други временни разлики	796	404
Общо	2,399	2,140

Разходът за/(икономията от) отсрочени данъци, посочени в отчета за доходите, произтича от следните временни разлики:

	2017 г.	2016 г.
Амортизация	(83)	395
Начисления за неизползвани отпуски	11	(22)
Провизии по съдебни дела	(14)	(121)
Други временни разлики	(392)	(221)
Провизии за реструктуриране	201	(507)
Провизии по пенсионни задължения	(33)	(46)
Разход за/(икономия от) отсрочени данъци	(310)	(522)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**24 Провизии по други пасиви****(а) Съдебни процедури**

Банката е страна в съдебни процедури, възникващи в нормалния ход на дейността ѝ. Периодът, в който се очакват изходящи парични потоци във връзка със съдебни дела не може да бъде точно определен. Базирайки се на преценка на Ръководството, се очаква до две години изходящият поток да бъде реализиран. По-детайлна информация е представена в Бележка 30 (а). В таблицата по-долу е представено движението на провизиите по съдебните искове:

Провизии по съдебни спорове	2017 г.	2016 г.
Начално салдо към 1 януари	6,117	4,916
Начислени в отчета за доходите	1,438	1,506
Използвани през годината	(1,312)	(305)
Крайно салдо	6,243	6,117

(б) Провизии за реструктуриране

Таблицата по - долу показва движението на провизиите по реструктуриране през 2017 г.:

Провизии по реструктуриране	2017 г.	2016 г.
Начално салдо към 1 януари	4,366	304
Начислени в отчета за доходите	66	4,062
Използвани през годината	(3,265)	-
Крайно салдо	1,167	4,366

(в) Заложени активи

Активи са заложени като обезпечение по бюджетни сметки и по получено дългосрочно финансиране от Българска банка за развитие. В съответствие с националното законодателство Банката поддържа задължителните резерви в БНБ, изчислени като процент върху депозитната база, основно за обезпечаване на ликвидността:

	Активи		Съответни пасиви	
	2017 г.	2016 г.	2017 г.	2016 г.
Пари по сметки в БНБ (задължителни резерви)	541,139	497,926	6,082,615	5,573,535
ЦК заложени по бюджетни сметки	34,016	32,918	29,494	15,445
Кредити, заложени във връзка с дългосрочно финансиране	23,967	25,757	26,508	30,042
Общо	599,122	556,601	6,138,617	5,619,022

Заложенията финансови активи, служещи като обезпечения по задължения (включващи сумите, отразени по-горе), към 31 декември 2017 г. са 599,122 хиляди лева (2016 г.: 556,601 хиляди лева). Тези трансакции са направени при обичайни условия за стандартно кредитиране, за наети/отдадени под наем ценни книжа, както и изискванията, определени за размяна, когато Банката участва като посредник.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

24 Провизии по други пасиви (продължение)

Банката е заложила допълнително 82 хиляди лева (2016: 93 хиляди лева) като покритие за сделки свързани с акредитиви и гаранции. Сумата от 192 хиляди лева (2016 г.: 0) е блокирана по сметката в БНБ, свързана с оспорвано постановление на съда Заложените средства по Споразумение за кредитна подкрепа са 6,650 хиляди лева (2016: 4,811 хиляди лева).

Банката е установила, че задържа всички рискове и ползи от заложените кредити и ценни книжа за търгуване в инвестиционен портфейл и поради това тези активи не са били отписани. Съответните пасиви са признати в „Привлечени средства от клиенти“ (Бележка 21) и „Други привлечени средства“ (Бележка 22).

25 Провизии по пенсионни задължения

МСС 19 „Доходи на наети лица“ установява принципа, че разходите за доходи на персонала трябва да се признават в периода, в който са заработени от служителя, а не когато са платени или дължими.

Плановете с дефинирани доходи включват актюерски допускания при измерването на задълженията и разходите. Ето защо възниква актюерска печалба и загуба. Задълженията се изчисляват чрез дисконтиране, тъй като те биха могли да бъдат уредени много години, след като наетите лица са ги заработили.

Според ревизирия МСС 19, задължението за доходи на наети лица, признато в баланса в края на година трябва да е равно на задължението в баланса към началото на годината и след ефекта от:

- разходи за текущ трудов стаж;
- разходи за лихви;
- вноски на работодателите;
- изплатени обезщетения;
- печалбите или загубите от свиване или уреждане на плана;
- печалби или загуби в актюерските задължения или активите на плана.

Провизии за пенсионни задължения	2017 г.	2016 г.
Провизии по пенсионни задължения към 1 януари	3,886	4,064
Разходи за текущ трудов стаж	391	460
Разходи за лихви	89	96
Изплатени обезщетения	(191)	(170)
Уреждане/съкращаване	43	83
Преизчисление	841	(647)
Провизии по пенсионни задължения към 31 декември	5,059	3,886
Разходи, признати в отчета за доходите		
Разходи за текущ трудов стаж	391	460
Разходи за лихви	89	96
Уреждане/съкращаване	43	83
Други разходи	(235)	(115)
Обща сума, включена в разходите за персонал	288	524
Общо преизчисление признато в отчета за всеобхватния доход	841	(647)

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**25 Провизии по пенсионни задължения (продължение)**

Значителни актюерски предположения:	2017 г.	2016 г.
Норма на дискотиране	1.80%	2.30%
Процент на бъдещо увеличение на заплатите:		
2017 г.:	3.00%	0.80%
2018 г.:	3.00%	0.80%
2019 г.:	3.00%	1.60%
След 2020 г.:	3.00%	2.60%

МСС 19 изисква използването на дисконтов фактор, определян след сравнение на доходността на висококачествени корпоративни облигации или ДЦК към отчетната дата, ако няма „дълбок“ пазар за подобен дълг. Дисконтовият фактор трябва да отразява процентът, при който задълженията се очаква да бъдат изцяло уредени. Дисконтовият фактор се определя на базата на доходността по дългосрочни ДЦК с фиксиран лихвен процент, емитирани от българското правителство.

Средната продължителност на стандартните законови задължения за обезщетение при пенсиониране към 31 декември 2017 година е 18.03 години (2016 г.: 17.32 години).

Анализ на чувствителността

Количественият анализ на чувствителността, основан на разумно очаквани промени на значими актюерски допускания към 31 декември 2017 година, включва:

Увеличение на дисконтовия фактор с 0.5% би довело до понижение на стандартните законови задълженията за обезщетение при пенсиониране с 7.9% или 399 хиляди лева.

Увеличение на бъдещите предполагаеми нараствания на работни заплати с 0.5% би довело до повишение на стандартните законови задълженията за обезщетение при пенсиониране с 6.9 % или 351 хиляди лева.

Анализът на чувствителността, описан по-горе, е основан на промяна в определени допускания при непроменени стойности на останалите допускания. В действителност подобно предположение е малко вероятно да се случи и при промени в някои от допусканията може да има корелация със стойностите на други допускания.

Методите и допусканията, използвани при изготвянето на горния анализ на чувствителността, са прилагани последователно при определянето на пенсионните задължения и не са променяни спрямо предходната година.

26 Други пасиви	2017 г.	2016 г.
Други кредитори	19,377	9,058
Начислени разходи	19,169	8,938
Начисления за неизползвани отпуски	1,365	1,479
Задължения за данъци	214	421
Други	1,044	441
Общо	41,169	20,337

Финансовите пасиви, включени в Други пасиви, са в размер на 26,685 хиляди лева (2016: 10,811 хиляди лева).

27 Основен капитал

Към 31 декември 2017 г. общият брой на акциите на Юробанк България АД е 560,323,302 с номинална стойност 1 лев на акция (2016 г.: 560,323,302). Капиталът на Банката е изцяло внесен. Юробанк Ергасиас С.А. притежава пряко 56.14%, другите 43.85% от капитала са притежание на И Ар Би Нью Юръп Холдинг Б.В. и 0.01% се притежават от миноритарни акционери.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**28 Парични средства и еквиваленти**

За целите на отчета за паричния поток паричните средства и еквиваленти се състоят от следните активи с падеж до 90 дни:

	2017 г.	2016 г.
Пари в каса (Бележка 10)	107,873	89,157
Парични средства в БНБ с изключение на минималното ниво на задължителни резерви	363,946	382,303
Предоставени средства на банки (Бележка 11)	1,264,068	1,166,309
Общо	1,735,887	1,637,769

50% от минималното ниво на задължителните резерви, държани в БНБ, се считат за част от паричните средства и еквиваленти, тъй като Банката може да ги използва по всяко време, без да е необходимо да заплаща лихва.

29 Сделки със свързани лица

Юробанк България АД е дъщерно дружество на Юробанк Ергасиас, публично дружество регистрирано на Атинската Фондова Борса.

В резултат на успешното приключване на увеличението на основния капитал, изцяло покрито от частни, институционални и други инвеститори през ноември 2015 г., процентът на обикновените акции с право на глас от капитала на Юробанк Ергасиас ,притежавани от Гръцкия фонд за финансова стабилност намаля от 35.41% до 2.38%.

Независимо от отбелязаното по-горе значително намаление на процента на акциите все още се счита, че Гръцкия фонд за финансова стабилност (ГФФС) има значително влияние върху Юробанк Ергасиас. В контекста на закон 3864/2010, който е в сила, ГФФС упражнява своето право на глас в общото събрание на гръцката банка, включително за решения, отнасящи се до изменение на Устава на банката, включително увеличение или намаление на капитала или съответното упълномощаване на Съвета на директорите на банката, решения по сливания, разделения, преустройство, възстановяване, удължаване на съществуването или прекратяване на дейността на банката, трансфер на активи, или някакъв друг въпрос, изискващ одобрение от квалифицирано мнозинство, както е записано в Закона за предприятията 2190/1920. В допълнение на 4 декември 2015 година Юробанк Ергасиас сключи ново Рамково споразумение с ГФФС, заменяйки предишното, подписано на 26 август 2014 година, което регулира по-конкретно, (а) корпоративното управление на банката, (б) плана за реструктуриране и неговото съблюдаване, (в) мониторинг върху прилаганата рамката за управление на необслужвани кредити и изпълнението на решението за необслужвани кредити от страна на банката, (г) значими задължения и прехвърляне на правата на глас, (д) мониторинг на фактическия рисков профил на банката, съгласно одобрените рискова и капиталова стратегии, (е) предварително писмено съгласуване за рисковата и капиталова стратегии на банката и за стратегията, политиката и управлението на Групата с ГФФС по отношение на просрочените и необслужваните кредити и всяко подобрение, удължаване на срока, преразглеждане и отклонение от договореностите и (ж) задачите, правата и задълженията на представителя на ГФФС в Съвета на директорите на банката.

Юробанк България извършва голям брой сделки със свързани лица в нормалния ход на своята дейност. Те включват кредити, депозити и валутни операции. Обемите на тези операции, балансовите им стойности и свързаните с тях приходи и разходи към края на годината са както следва:

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)

29 Сделки със свързани лица (продължение)

	31 декември 2017 г.			31 декември 2016 г.		
	Компания майка	Други лица от Групата*	Ръководен персонал	Компания майка	Други лица от Групата*	Ръководен персонал
Закупени кредити и аванси от свързани лица (Бележка 13)	-	46,437	-	-	20,828	-
Предоставени кредити на банки (средно претеглен лихвен процент 2017: 1.46%, 2016: 1.67%)	1,151,635	432	-	1,085,603	212	-
Предоставени кредити на клиенти (средно претеглен лихвен процент 2017:2.09%, 2016: 2.13%)	-	92,177	32	-	105,732	51
Дългови ценни книжа	-	19,181	-	-	-	-
Деривативни финансови активи	192	50	-	569	3	-
Други активи	-	1,212	-	-	954	-
Привлечени средства от банки	1,011	174	-	1,174	854	-
Привлечени средства от клиенти (средно претеглен лихвен процент 2017: 0.00% , 2016: 0.03%)	-	20,301	215	-	7,563	316
Деривативни финансови пасиви	6,917	-	-	6,489	203	-
Други пасиви	-	64	-	-	108	-
Приходи от лихви	30,454	1,461	2	20,451	2,463	3
Разходи за лихви	(3,421)	(9)	-	(2,039)	(17)	-
Приходи от такси и комисиони	417	591	-	963	600	-
Разходи за такси и комисиони	(102)	(3)	-	(142)	(3)	-
Нетен доход от търговия	512	(3,710)	-	(4,333)	140	-
Възнаграждения и други краткосрочни доходи	-	-	1,618	-	-	1,687
Разходи за наем	-	(7,234)	-	-	(6,318)	-
Разходи за оценка на обезпечения	-	(283)	-	-	(392)	-
Други разходи	(684)	(551)	-	(1,130)	(591)	-
Издадени гаранции	-	7	-	-	7	-
Получени гаранции	4,320	-	-	121,307	-	-

*представяват други дружества с общ контрол

През 2017 г. и 2016 г. Отпуснатите кредитите на свързани лица са категоризирани като редовни и необезценени съгласно Груповата политика за провизиране и поради това за тях не е начислена провизия за обезценка за 2017 г. и 2016 г.

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

Пояснителни бележки към финансовите отчети (продължение)**30 Условни пасиви и ангажименти****(а) Съдебни искиове**

Банката е обект на определен брой съдебни искиове, произтичащи от обичайната дейност. Освен провизиите, които са начислени (Бележка 24), не са оповестени други условни пасиви, свързани с правни искиове, тъй като професионалното становище е, че практически е невъзможно да се определи времето на възникване на съществени загуби в бъдеще.

(б) Ангажименти по кредити, гаранции и други финансови улеснения

Към 31 декември 2017 г. Банката има договорени суми по своите задбалансови финансови инструменти, които я задължават допълнително да предостави кредити на клиенти, да осъществи плащане по гаранции и други финансови улеснения, както следва:

	2017 г.	2016 г.
Финансови гаранции	80,561	134,100
Акредитиви	38,226	21,210
Ангажименти по кредити и други кредитни пасиви	835,455	828,368
Общо	954,242	983,678

(в) Капиталови разходи

Към 31 декември 2016 година Банката има следните ангажименти по капиталови разходи:

	2017 г.	2016 г.
Капиталови разходи	5,480	2,900

31 Оперативен лизинг**(а) Ангажименти по оперативен лизинг – Банката като лизингополучател**

Банката е страна по договори за оперативен лизинг на сгради и превозни средства. В случаите, когато Банката е лизингополучател по неотменяем оперативен лизинг, бъдещите минимални лизингови плащания са както следва:

Бъдещи минимални лизингови плащания	2017 г.	2016 г.
До 1 година	9,755	9,437
От 1 до 5 години	40	1,052
Общо	9,795	10,489

(б) Ангажименти по оперативен лизинг – Банката като лизингодател

Банката е страна по договори за оперативен лизинг на сгради. В случаите, когато Банката е лизингодател, сумата на минималните бъдещи плащания по отношение на неотменяемия оперативен лизинг към 31 декември 2017 г. е 30 хиляди лева (2016 г.: 19 хиляди лева).

32 Събития след датата на баланса

Няма съществени събития след датата на баланса, които да имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2017 г.